

ЈАВНА УСТАНОВА ЦЕНТАР ЗА ЕДУКАЦИЈУ СУДИЈА И ЈАВНИХ ТУЖИЛАЦА
У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ

JAVNA USTANOVA CENTAR ZA EDUKACIJU SUDIJA I JAVNIH TUŽILACA
U REPUBLICI SRPSKOJ

**PROGRAM
STRUČNOG USAVRŠAVANJA
I POČETNE OBUKE
ZA 2024. GODINU**

SADRŽAJ

SADRŽAJ	2
UVOD	8
STRUČNO USAVRŠAVANJE	8
Opšta pravila o obaveznoj obuci.....	8
Pravila o obaveznosti specijalističkih obuka	9
Obaveznost obuka za članove VSTS BiH	9
POČETNA OBUKA	9
IZBOR TEMA	10
IZBOR POLAZNIKA ZA UČEŠĆE U POJEDINIM AKTIVNOSTIMA	10
KATEGORIJE I IZBOR EDUKATORA	11
PRAVA I OBAVEZE EDUKATORA	12
IZBOR METODA EDUKACIJE	12
IZBOR OBLIKA EDUKACIJE	12
SAVJETOVANJA I SEMINARI	12
OKRUGLI STOLOVI	13
RADIONICE	13
KURSEVI.....	13
SPECIJALIZOVANA EDUKACIJA.....	13
UČENJE NA DALJINU	13
KRIVIČNOPRAVNA OBLAST	14
1. Bitne povrede odredaba krivičnog postupka	14
2. Sticaj krivičnih djela	14
3. Prethodne istražne radnje i izvještaj ovlaštenih službenih lica o počinjenom krivičnom djelu iz oblasti privrednog kriminala i korupcije.....	14
4. Drugostepeni krivični postupak i postupanje prvostepenog suda u ponovljenom postupku	14
5. Pranje novca i finansiranja terorizma u Bosni i Hercegovini povezanih sa virtualnom imovinom	15
SEMINARI U SARADNJI SA VISOKIM SUDSKIM I TUŽILAČKIM SAVJETOM BOSNE I HERCEGOVINE.....	15
6. Postupanje sudije za prethodno saslušanje prilikom potvrđivanja optužnice i izjavljivanja prethodnih prigovora od strane optuženog	15
7. Odmjeravanje kazne počinocima krivičnih djela, s posebnim osvrtom na ocjenu olakšavajućih i otežavajućih okolnosti.....	15
<i>PROJEKAT „JAČANJE TUŽILAČKIH KAPACITETA U SISTEMU KRIVIČNOG PRAVOSUĐA“</i>	16
8. Specijalistička edukacija iz oblasti korupcije – dodatno usavršavanje za učesnike koji su završili specijalističku obuku.....	16
9. Specijalistička edukacija iz oblasti privrednog i organizovanog kriminala – dodatno usavršavanje za učesnike koji su završili specijalističku obuku.....	16
10. Specijalistička edukacija iz oblasti visokotehnoškog/kibernetičkog kriminala – dodatno usavršavanje za učesnike koji su završili specijalističku obuku	16
SEMINARI U SARADNJI SA ATLANTSKOM INICIJATIVOM	17
11. Procesuiranje krivičnih djela počinjenih iz mržnje i govora mržnje.....	17
12. Procesuiranje krivičnih djela silovanja i seksualnog uznemiravanja	17
SEMINARI U SARADNJI SA AIRE CENTROM	17
13. Obuka za sudije na temu Smjernica za postupanje u slučajevima femicida.....	17
14. Borba protiv organizovanog kriminala i korupcije	18
SEMINARI U SARADNJI SA GENDER CENTROM- CENTROM ZA JEDNAKOST I RAVNOPRAVNOST POLOVA VLADE REPUBLIKE SRPSKE	18
15. Primjena Zakona o zaštiti od nasilja u porodici i nasilja nad ženama u Republici Srpskoj.....	18
SEMINARI U SARADNJI SA SAVJETOM EVROPE.....	18
<i>PROJEKAT „JAČANJE AKCIJE PROTIV TRGOVINE LJUDIMA U BOSNI I HERCEGOVINI“</i>	18
16. Edukacija edukatora: Trgovina ljudima	18
17. Finansijske istrage i oduzimanje imovine u vezi sa trgovinom ljudima	19
18. E- UČENJE: „Trgovina ljudima u svrhu radne eksploatacije“	19
19. E- UČENJE: „Trgovina ljudima“	19
<i>PROJEKAT „ZAŠTITA SLOBODE IZRAŽAVANJA I MEDIJA U BOSNI I HERCEGOVINI (PRO-FREX)“</i>	20
20. Edukacija edukatora u oblasti slobode izražavanja	20

21.	Govor mržnje.....	20
22.	Kleveta.....	20
SEMINARI U OKVIRU PROJEKTA ZA RAZVOJ, POMOĆ I EDUKACIJU U PREKOMORSKIM ZEMLJAMA (OPDAT) I FONDACIJOM UDRUŽENE		
ŽENE BANJA LUKA (UWBL).....		
23.	Reakcije krivičnog sistema na sve oblike nasilja obuhvaćene Istanbulskom konvencijom	20
24.	Rezultati praćenja sudskih postupaka u oblasti nasilje prema ženama u Republici Srpskoj i Brčko distriktu BiH 21	21
25.	Krivična odgovornost i sankcionisanje počilaca nasilja u porodici	21
26.	Psihološko nasilje kao oblik rodno zasnovanog nasilja.....	21
SEMINARI U SARADNJI SA MISIJOM OSCE-A U BiH.....		
27.	Krivična djela protiv izbornih prava	22
28.	Ratni zločin protiv civilnog stanovništva	22
SEMINARI U SARADNJI SA RESURNIM CENTROM ZA OKOLIŠ (REC).....		
29.	Praktična primjena Direktive o ekološkim zločinima i principi Aarhuske konvencije	22
SEMINARI U SARADNJI SA CENTROM ZA ISTRAŽIVANJE POLITIKE SUPROTSTAVLJANJA KRIMINALITETU (CPRC) .		
30.	Trgovina ljudima.....	23
SEMINARI U SARADNJI SA UNODC		
31.	Vatreno oružje u sudnici: snalaženje u novim prijetnjama i pravnim složenostima.....	23
SPECIJALISTIČKA OBUKA		
<i>SPECIJALISTIČKA OBUKA U SARADNJI SA USAID-OVIM projektom „PRAVOSUĐE PROTIV KORUPCIJE u BiH“ 24</i>		
32.	Edukacija za edukatore u oblasti korupcije i organizovanog kriminala visokog nivoa- DRUGI DIO	24
33.	Višegodišnji individualizovani program obuke za tužioce (četvrta godina) i specijalističke obuke za sudije za rad na predmetima korupcije, privrednog i organizovanog kriminala visokog nivoa	24
34.	Prva godina obuke nove grupe sudija i tužilaca prema Programu specijalističke obuke za rad na predmetima korupcije, privrednog i organizovanog kriminala visokog nivoa	25
<i>specijalistička obuka za maloljetničko pravosuđe</i>		
35.	Međunarodni standardi i psihologija djece u kontaktu sa zakonom.....	26
36.	Specifičnosti krivičnog postupka prema djeci i maloljetnicima	26
37.	Primjena Zakona o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku u praksi	26
<i>NAPREDNA OBUKA ZA MALOLJETNIČKO PRAVOSUĐE.....</i>		
38.	Seksualno iskorištavanje i zlostavljanje djece u digitalnom okruženju.....	27
39.	Izazovi u radu sa djecom u kontaktu sa zakonom i uloga stručnih savjetnika	27
<i>KOORDINACIONI SASTANCI TUŽILACA IZ RS, FBiH I BD BiH KOJI RADE NA MALOLJETNIČKOM REFERATU</i>		
OKRUGLI STOLOVI		
40.	Aktuelna praksa Vrhovnog suda Republike Srpske iz krivičnog pravne oblasti	28
41.	Okrugli sto: Najčešće greške u radu nižestepeni sudova na krivičnom referatu u BiH.....	28
SAVJETOVANJA.....		
42.	XXII Savjetovanje iz krivičnog pravne oblasti, Neum	29
43.	XVII Stručno Savjetovanje tužilaca, Neum	29
GRAĐANSKOPRAVNA OBLAST..... 30		
1.	Opasne stvari i opasne djelatnosti	30
2.	Aktuelna pitanja naknade štete	30
3.	Dokazna sredstva i troškovi parničnog postupka	30
4.	Primjena propisa iz oblasti radnih odnosa u Republici Srpskoj	31
5.	Pravno jedinstvo zemljišta i legalizacija bespravno izgrađenih objekata	31
6.	Aktuelna pitanja iz Zakona o stvarnim pravima Republike Srpske	31
7.	Novine inkorporisane u Porodični zakon Republike Srpske i njihova primjena u sudskoj praksi	32
8.	Postupak pred drugostepenim sudom u parničnom postupku	32
9.	Proces ocjene dokaza	32
SEMINARI U SARADNJI SA MISIJOM OSCE-A U BOSNI I HERCEGOVINI		
10.	Diskriminacija u pravosudnoj praksi: izazovi utvrđivanja diskriminacije i primjene posebnih proceduralnih pravila u diskriminacijskim parnicama.....	33
11.	Prava zaštite životne sredine.....	33
12.	Okrugli sto na temu rješavanje spornog pravnog pitanja i vanredna revizija.....	33
SEMINARI U SARADNJI SA SAVJETOM EVROPE		
13.	Okrugli stol: pravo na suđenje u razumnom roku	33
SEMINARI U SARADNJI SA GENDER CENTROM- CENTROM ZA JEDNAKOST I RAVNOPRAVNOST POLOVA VLADE REPUBLIKE SRPSKE		
14.	Izazovi odlučivanja o starateljstvu u slučajevima nasilja u porodici – preporuke GREVIO komiteta	34
OKRUGLI STOLOVI		
15.	Aktuelna praksa Okružnog suda u Banjoj Luci i Okružnog suda u Prijedoru	34
16.	Aktuelna praksa Okružnog suda u Doboju i Okružnog suda u Bijeljini	34

17.	Aktuelna praksa Okružnog suda u Istočnom Sarajevu i Okružnog suda u Trebinju.....	34
18.	Aktuelna praksa Vrhovnog suda Republike Srpske	35
SAVJETOVANJA.....		35
19.	XVIII Savjetovanje iz građanskopravne oblasti u saradnji sa Udruženjem sudija RS, Udruženjem sudija FBiH Udruženjem sudija BiH, i Centrom za edukaciju sudija i javnih tužilaca RS i Federacije BiH, Pravosudnom komisijom Brčko distrikta, Advokatskim komorama.....	35
20.	Savjetovanje iz svih pravni oblasti u saradnji sa Udruženjem pravnika RS, Pravnim fakultetom Univerziteta u Banjoj Luci i Centrom za edukaciju sudija i javnih tužilaca RS i FBiH - Oktobarski pravnički dani.....	36
VANPARNIČNA OBLAST		37
1.	Sudska praksa iz vanparničnih postupaka.....	37
2.	Ostavinski postupak pred notarom.....	37
IZVRŠNI POSTUPAK		38
1.	Aktuelna pitanja izvršnog postupka	38
2.	Mjenica kao hartija od vrijednosti	38
PRIJEDLOG VISOKOG SUDSKOG I TUŽILAČKOG SAVJETA BOSNE I HERCEGOVINE		38
3.	Obustava postupka izvršenja	38
4.	Izvršenje na nekretninama.....	39
5.	Primjena člana 37. Zakona o izvršnom postupku u praksi	39
6.	Naplata zatezних kamata i troškova u izvršnom postupku.....	39
PRIVREDNOPRAVNA OBLAST		41
1.	Unovčavanje imovine i namirenje povjerilaca	41
2.	Pokretanje i otvaranje stečajnog postupka.....	41
3.	Krivičnopravna zaštita u oblasti prava intelektualnog vlasništva i savremeni izazovi u zaštiti žiga u Bosni i Hercegovini.....	41
4.	Položaj akcionara u stečaju	41
5.	Raspodjela viška stečajne mase	42
6.	Kolektivno ostvarivanje autorskih prava i zaštita žiga.....	42
7.	Aktuelna pitanja iz prakse privrednih sudova u Republici Srpskoj	42
SEMINARI U SARADNJI SA CLDP (PROGRAM RAZVOJA PRIVREDNOG PRAVA MINISTARSTVA TRGOVINE SAD-A)		43
8.	Promocija Priručnika iz oblasti prava intelektualnog vlasništva	43
SEMINARI U SARADNJI SA NOTARSKOM KOMOROM REPUBLIKE SRPSKE		43
9.	Novine u Zakonu o privrednim društvima sa posebnim osvrtom na skupštinsku većinu kod društva sa ograničenom odgovornošću i statusne promjene privrednih društava.....	43
PRIJEDLOG VISOKOG SUDSKOG I TUŽILAČKOG SAVJETA BOSNE I HERCEGOVINE		44
ALTERNATIVNI NAČINI RJEŠAVANJA SPOROVA		44
10.	Sudska nagodba i arbitražа	44
UPRAVNOPRAVNA OBLAST		45
1.	Aktuelna praksa Vrhovnog suda Republike Srpske	45
2.	Spor pune jurisdikcije.....	45
3.	Primjena Zakona o utvrđivanju porijekla imovine i posebnog poreza na imovinu	45
PREKRŠAJNOPRAVNA OBLAST.....		47
1.	Primjena Zakona o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini	47
2.	VII Savjetovanje iz prekršajnogpravnog oblasti	47
3.	Okrugli sto: Ujednačavanje sudske prakse u prekršajnim predmetima okružnih sudova u Republici Srpskoj	47
POSEBNE TEME		49
1.	Profesionalno sagorijevanje nosilaca pravosudnih funkcija u radu i strategije prevladavanja	49
2.	Iskustva u primjeni Zakona o zaštiti prava na suđenje u razumnom roku	49
3.	Sigurnost nosilaca pravosudnih funkcija	49
4.	Sudska praksa i standardi Evropskog suda za ljudska prava u slučajevima nasilja u porodici sa fokusom na sudsku praksu u Bosni i Hercegovini.....	50
5.	Sadržina i doseg člana 10 Uredbe Brisel II bis (nadležnost u slučajevima otmice djeteta) i odredbi o ostvarivanju prava na kontakt sa djetetom šireg porodičnog kruga lica.....	50
6.	Primjena Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda u radu Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine	51
OBUKE IZ OBLASTI ETIKE I INTEGRITETA NOSILACA PRAVOSUDNIH FUNKCIJA.....		51
7.	Sudijska i tužilačka etika i integritet i disciplinska praksa	51
8.	Uloga predsjednika sudova i glavnih tužilaca u očuvanju integriteta pravosudnih institucija	51

9.	Implementacija izmjena i dopuna Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom savjetu Bosne i Hercegovine – popunjavanje obrazaca u vezi sa izvještajima sudija i tužilaca o imovini i interesima	52
10.	ONLINE OBUKA o etici, integritetu i sprečavanju sukoba interesa za nosioce pravosudne funkcije	52
OBUKA RUKOVODNOG KADRA U INSTITUCIJAMA PRAVOSUĐA		53
11.	RADIONICA: Savremeno komuniciranje s javnošću	53
12.	Izgradnja liderskih vještina	54
13.	Izgradnja upravljačkih kapaciteta u pravosudnim institucijama	54
14.	OKRUGLI STO: Aktuelna pitanja za rukovodioce pravosudnih institucija	55
15.	Korištenje CEPEJ metodologija i alata za povećanje efikasnosti sudova i poboljšanje upravljačkih kapaciteta sudskih rukovodilaca	55
POSEBNI PRIJEDLOZI VISOKOG SUDSKOG I TUŽILAČKOG SAVJETA BOSNE I HERCEGOVINE		56
RODNA (NE) RAVNOPRAVNOST, RANJIVE GRUPE I LJUDSKA PRAVA		56
16.	Rodna (ne)ravnopravnost: stereotipi i predrasude	56
17.	Pripadnici ranjivih grupa kao svjedoci u postupku	56
18.	Ljudska prava LGBTI osoba u Bosni i Hercegovini i pravni mehanizmi njihove zaštite – iskustva iz Bosne i Hercegovine i regiona	57
19.	Obuka za savjetnike za prevenciju seksualnog i rodno zasnovanog uznemiravanja u pravosudnim institucijama BiH	57
20.	Razvoj sistema mentorstva u sudovima i tužilaštvima	58
RADIONICA: Obuka za sudije mentore		58
SEMINARI U SARADNJI SA AIRE CENTROM		59
21.	Forum o nacionalnoj interpretaciji evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda	59
22.	Novine u praksi evropskog suda za ljudska prava	59
23.	E-UČENJE: Osnovna obuka o rodnoj ravnopravnosti	59
Jačanje transparentnosti		60
24.	Obuka na temu primjene novih Smjernica za objavu sudskih i tužilačkih odluka, akata i informacija o predmetima	60
25.	Obuka na temu unapređenja transparentnosti i jačanja odnosa sa javnosti, iskustvo iz Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske	60
SEMINARI U SARADNJI SA USAID-OVIM PROJEKTOM „PRAVOSUĐE PROTIV KORUPCIJE“		61
26.	Panel diskusija s novinarima: pravosuđe i mediji u BiH – izazovi i moguća rješenja	61
ETIKA, INTEGRITET I SPREČAVANJE KORUPCIJE U PRAVOSUĐU		61
27.	Značaj pravilnog prijavljivanja imovine sa aspekta etike i integriteta	61
28.	Obuka za kandidate za povjerljivo savjetovanje	61
29.	Obuka za sudije i tužioce - članove disciplinskih komisija	62
30.	ONLINE OBUKA: obuka o etici, integritetu i sprečavanju sukoba interesa za nosioce pravosudne funkcije ...	62
UČENJE NA DALJINU		63
1.	Novoimenovanim javnim tužiocima biće dostupne i sljedeće teme putem učenja na daljinu:	63
2.	E-UČENJE: Osnovna obuka o rodnoj ravnopravnosti	63
3.	ONLINE OBUKA o etici, integritetu i sprečavanju sukoba interesa za nosioce pravosudne funkcije	64
HELP KURSEVI SAVJETA EVROPE		64
4.	E-UČENJE: Uvod u Evropsku konvenciju o ljudskim pravima	64
5.	E-UČENJE: Obrazloženje presude	65
6.	E-UČENJE: Pristup žena pravdi	65
OBUKA ZA NOVOIMENOVANE SUDIJE I JAVNE TUŽIOCE		66
SEMINARI NAMIJENJENI NOVOIMENOVANIM SUDIJAMA		66
1.	Priprema za suđenje, vođenje postupka i donošenje odluke	66
2.	Tehnike izrade krivične presude	67
3.	Tehnike izrade presude u građanskim sporovima	67
4.	Aktuelna praksa iz izvršnog postupka za novoimenovane sudije	67
5.	Aktuelna praksa iz prekršajnog postupka za novoimenovane sudije	68
SEMINARI NAMIJENJENI NOVOIMENOVANIM (JAVNIM) TUŽIOCIMA		68
6.	Provođenje istrage i zajednički istažni timovi	68
7.	Tehnike izrade tužilačkih akata	69
8.	Vještina zastupanja optužnice	69
9.	Radnje dokazivanja i zakonitost dokaza	69
10.	Postupanje u dežurstvima s posebnim osvrtom na rad na predmetima opšteg kriminala sa kojima se novoimenovani tužilac susreće u dežurstvima	70
SEMINARI NAMIJENJENI NOVOIMENOVANIM SUDIJAMA I (JAVNIM) TUŽIOCIMA		70
11.	ONLINE OBUKA o etici, integritetu i sprečavanju sukoba interesa za nosioce pravosudne funkcije	70
12.	Sudijska i tužilačka etika i disciplinska praksa	71
13.	Značaj pravilnog prijavljivanja imovine sa aspekta etike i integriteta	71

14.	Predstavljanje baze sudskih odluka OSD VSTS-a BiH, Portala sudske prakse i osnove CMS/TCMS-a	72
15.	Specifični aspekti pristupa pravdi sa stanovišta pripadnika ranjivih grupa (djeca, osobe sa invaliditetom, Romi, LGBTI osobe, marginalizovane kategorije žena)	72
OBUKE O LJUDSKIM PRAVIMA U OKVIRU PROGRAMA OBUKE NOVOIMENOVANIH SUDIJA I (JAVNIH) TUŽILACA		73
<i>OBUKE TOKOM 2024. GODINE – PRVA GODINA OBUKA O LJUDSKIM PRAVIMA:</i>		73
16.	Uvod u evropsku konvenciju o osnovnim ljudskim pravima i slobodama	73
17.	Obuka o principima tumačenja evropske konvencije o osnovnim ljudskim pravima i slobodama -osnovna obuka	74
18.	Obuka o procesnim ljudskim pravima	75
KONTINUIRANA OBUKA		76
19.	Obuka: obuka o jednakosti i nediskriminaciji	76
POČETNA OBUKA		78
PRAVNI OKVIR ZA POČETNU OBUKU		78
CILJNE GRUPE POČETNE OBUKE		78
CILJEVI POČETNE OBUKE		78
KARAKTER POČETNE OBUKE		79
EDUKATORI		79
POLAZNICI OBUKE U 2024. GODINI		80
FINANSIJSKA SREDSTVA ZA PROVOĐENJE OBUKE		80
SADRŽAJ POČETNE OBUKE ZA STRUČNE SARADNIKE U SUDOVIMA/TUŽILAŠTVIMA		81
MODULI U PRVOJ GODINI OBUKE		81
MODULI U DRUGOJ GODINI OBUKE		82
MODULI U TREĆOJ GODINI OBUKE		82
SEMINARI ZA PRVU GODINU POČETNE OBUKE STRUČNIH SARADNIKA		83
1.	MODUL I – Nosioci pravosudne funkcije i društvo	83
2.	MODUL II – Građanska oblast	83
3.	MODUL III – Krivična oblast	84
4.	MODUL IV – Izvršna i vanparnična oblast	84
SEMINARI ZA POČETNU OBUKU PRIPRAVNIKA		85
1.	Građanska oblast	85
2.	Krivična oblast	85
PRIJEDLOG VISOKOG SUDSKOG I TUŽILAČKOG SAVJETA BOSNE I HERCEGOVINE		85
3.	Planom rada projekta ICEA III za 2024. godinu, predviđeno je održavanje 2 edukacije za pripravnike.	86
EDUKACIJA EDUKATORA		87
1.	Obuka trenera za glasnogovornike	87

Poštovani/e,

Centar za edukaciju sudija i javnih tužilaca u Republici Srpskoj ima posebno zadovoljstvo predstaviti vam Program stručnog usavršavanja i početne obuke za 2024. godinu, kreiran na bazi Zakona o Centru za edukaciju sudija i javnih tužilaca u Republici Srpskoj, na osnovu analize potreba za edukacijom nosilaca pravosudnih funkcija, iskazanog interesa pravosudne zajednice, te prijedloga pravosudnih institucija, preporuka i prijedloga Visokog sudskog i tužilačkog savjeta BiH, prijedloga akademske zajednice i stalnih edukatora, sudija i javnih tužilaca u Bosni i Hercegovini, nevladinih i međunarodnih organizacija čiji su projekti uključeni u edukacije sudija i javnih tužilaca u Bosni i Hercegovini, kao i na osnovu analize različitih sudskih odluka, kako domaćih sudova tako i odluka Evropskog suda za ljudska prava u Strazburu.

Namjera nam je da se Program stručnog usavršavanja i početne obuke nosilaca pravosudnih funkcija prilagodi potrebama obuke sudija i javnih tužilaca, koja ih priprema i osposobljava za efikasno obavljanje pravosudnih funkcija na koje su izabrani, te da doprinosi pravnoj sigurnosti i jačanju povjerenja građana u pravosudni sistem Republike Srpske i Bosne i Hercegovine. Nastojaćemo da se kroz izbor tema u Programu, poboljšaju standardi i metodologija izvođenja obuke, a sve u cilju da nezavisnost pravosuđa u javnosti bude prezentovana na najbolji mogući način, kako bi i percepcija javnosti o stručnom, nezavisnom i nepristrasnom pravosuđu bila na najvišem nivou.

Program stručnog usavršavanja i početne obuke za 2024. godinu sadrži impozantan broj tema, koje su odabrane na osnovu analize i procjene svih dosadašnjih aktivnosti vezanih za edukaciju nosilaca pravosudnih funkcija, kao i analize najčešćih grešaka u radu sudova i javnih tužilaštava. Na osnovu navedenih analiza će se sprovesti edukacija i kontinuirano usavršavanje u 2024. godini, pri tome garantujući sudijama i javnim tužiocima održavanje i proširivanje njihovih znanja iz oblasti najnovijih naučnih i stručnih dostignuća u oblasti prava, sudske i tužilačke prakse Bosne i Hercegovine i drugih zemalja, pravne tehnike, etike, kulture i društvenih odnosa, kao i ostalih tema neophodnih za obavljanje pravosudne funkcije.

Kvalitet rada nosilaca pravosudnih funkcija, između ostalog, u mnogome zavisi i od kvalitetnog programa stručnog usavršavanja i početne obuke nosilaca pravosudnih funkcija, a što doprinosi unaprijeđenju efikasnosti pravosuđa, pravnoj sigurnosti i jačanju povjerenja javnosti u pravosudni sistem u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini. Osnovni cilj Centra je unaprijediti mogućnosti, ne samo aktivnog učešća sudija i javnih tužilaca u okviru planiranih edukativnih aktivnosti, nego i način njihove kvalitetne pripreme, iznošenje njihovog pravnog stava, kroz omogućavanje interaktivnog rada i adekvatne i konstruktivne diskusije sa ostalim kolegama u pravosuđu. Kroz edukaciju koju provodi Centar, stiču se vještine u donošenju odluka, što zahtjeva ne samo izuzetno poznavanje prava i metoda rada, nego i sposobnost pravilnog korištenja ličnih vještina, koje su potrebne u svakodnevnom radu, jer je neophodno da pravosudne institucije raspolazu kompetentnim sudijama i tužiocima, koji znaju pravilno primjeniti zakone.

Iskreno se nadamo da će ciljna grupa, sudije, javni tužioc i stručni saradnici u Republici Srpskoj, u okviru ovog Programa prepoznati teme koje smatraju korisnim, kako za njihovo stručno usavršavanje u okviru referata na kojem rade, tako i za početnu obuku novoimenovanih sudija i javnih tužilaca, te da će se aktivno uključiti u realizaciju ovog programa i na taj način doprinijeti unaprijeđenju sistema obuke sudija i javnih tužilaca, stručnih saradnika i pripravnika, kao budućih sudija i javnih tužilaca u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini. Takođe, ovom prilikom želimo vas informisati da na našoj web stranici možete pronaći ovaj Program i sve informacije o Centru, te informacije o trenutnim i budućim aktivnostima Centra.

S poštovanjem,

V.D. DIREKTOR
mr Mila Antelj, s.r.

UVOD

Program stručnog usavršavanja i početne obuke za 2024. godinu je usvojen na sjednici Upravnog odbora Centra za edukaciju sudija i javnih tužilaca u Republici Srpskoj održanoj 15. decembra 2023. godine i odobren od strane Visokog sudskog i tužilačkog savjeta Bosne i Hercegovine na sjednici održanoj 17. i 18. januara 2024. godine. Program je prilagođen potrebama za obukom sudija i javnih tužilaca u Republici Srpskoj, koja ih priprema i osposobljava za efikasno obavljanje pravosudnih funkcija na koje su izabrani, doprinosi pravnoj sigurnosti i jačanju povjerenja građana u pravosudni sistem Republike Srpske i Bosne i Hercegovine.

Kroz izbor tema, program doprinosi poboljšanju standarda i metodologije u izvođenju obuke, sa ciljem zadovoljenja potreba nosilaca pravosudnih funkcija za sistematskim provođenjem specijalističke obuke i što veće zastupljenosti radionica, vježbi i praktičnih rješenja u edukaciji koje doprinose razvijanju i usavršavanju sudijskih i tužilačkih vještina, sve u cilju da nezavisnost pravosuđa u javnosti bude prezentovana na najbolji mogući način, kako bi i percepcija o stručnom, nezavisnom i nepristrasnom pravosuđu u očima javnosti bila na visokom nivou.

STRUČNO USAVRŠAVANJE

Osnovna ideja stručnog usavršavanja sudija i javnih tužilaca je da se ovoj ciljnoj grupi omogući kontinuirana obuka, koja se sastoji kako od obuke usmjerene na primjenu zakonskih propisa, tako i na praćenje izmjena istih, te razvijanje i usavršavanje sudijskih i tužilačkih vještina, specijalističku obuku i upoznavanje sa međunarodnim standardima i propisima Evropske unije. To određuje i sadržaj ovog programa.

U skladu sa važećim zakonskim propisima, stručno usavršavanje je obavezno za sudije i tužioce svih nivoa. Ono omogućava proširivanje znanja u vezi sa zakonskim rješenjima i pravosudnom praksom.

Opšta pravila o obaveznoj obuci

Na osnovu Odluke VSTS BiH o minimalnom obimu početne obuke i stručnog usavršavanja sudija i tužilaca u Bosni i Hercegovini broj: 07-13-3-2195-6/2018 od 24.10.2018. godine, sudije i javni tužioci (izuzev novoimenovanih sudija i javnih tužilaca), su dužni da u toku godine ostvariti minimalno tri (3) dana, a maksimalno deset (10) dana stručnog usavršavanja na teme koje su vezane za referat(e) na koji su raspoređeni i na kojem rade.

Prema ovoj Odluci VSTS BiH, određeno je da su sudije i javni tužioci, koji su prvi put imenovani na ovu funkciju (novoimenovani nosioci pravosudnih funkcija), u obavezi da pohađaju cjelokupni Program početne obuke za novoimenovane nosioce pravosudnih funkcija, a koji se provodi u organizaciji Centra za edukaciju sudija i javnih tužilaca u Republici Srpskoj, odnosno Centra za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine, najkasnije u prvih šest (6) mjeseci nakon preuzimanja dužnosti.

Rukovodioci pravosudnih institucija (predsjednici sudova i glavni tužioci) su dužni omogućiti pohađanje navedenih obuka novoimenovanim nosiocima pravosudnih funkcija.

(2) Ukoliko rukovodilac pravosudne institucije planira rasporediti nosioca pravosudne funkcije na drugi referat dužan mu je omogućiti pohađanje obuka koje su vezane i za novi referat, ako to procjeni opravdanim.

(3) Sudije i javni tužioci koji su u toku godine na dužem odsustvu zbog bolovanja, porodiljskog i /ili drugog opravdanog odsustva učestvuju u edukaciji proporcionalno prisustvu na poslu.

Pravila o obaveznosti specijalističkih obuka

Odlukom VSTS BiH je određeno da:

Za ispunjenje uslova za sticanje certifikata u skladu sa odredbom člana 197. Zakona o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku, nosioci pravosudnih funkcija su dužni pohađati sve tematske cjeline iz odgovarajućeg Specijalističkog programa obuke koji je određen za maloljetničko pravosuđe.

Obaveznost obuka za članove VSTS BiH

Članovi Savjeta u stalnom angažmanu nisu u obavezi pohađati edukacije u periodu dok taj angažman traje.

Ostali članovi Savjeta su obavezni pohađati obuke kao i svi nosioci pravosudnih funkcija.

Stručno usavršavanje daje mogućnost razmjene iskustava, podsticanja i ujednačavanja sudske prakse. Takođe, kroz pojedine aktivnosti, predstavlja forum za razmjenu mišljenja sa predstavnicima drugih pravničkih i nepravničkih profesija (javnih službi, policije, administrativnog osoblja u sudovima i tužilaštvima, psihologa, socijalnih radnika, itd).

POČETNA OBUKA

U skladu sa članom 3. stav 2 Zakona o Centru za edukaciju sudija i javnih tužilaca u Republici Srpskoj (Službeni glasnik Republike Srpske broj 49/02, 70/02, 30/07 i 63/14), početna obuka podrazumijeva obuku lica koja se namjeravaju baviti ulogom sudije i tužioca. Kako pomenuti Zakon nije precizirao koja su to konkretno lica koja se namjeravaju baviti ulogom sudije i tužioca, to je Centar za edukaciju sudija i javnih tužilaca u Republici Srpskoj kao ovu kategoriju lica, prepoznao stručne saradnike i pripravnike zaposlene u sudovima i tužilaštvima, kao lica koja se namjeravaju baviti ulogom sudije ili tužioca, te novoimenovane sudije i tužioce odnosno one sudije i tužioce koji su na tu poziciju imenovani sa pozicija iz drugih oblasti i koji na taj način prvi put stupaju u pravosudni sistem Republike Srpske.

Sudije i javni tužioci, koji su prvi put imenovani na ovu funkciju u obavezi su pohađaju cjelokupni Program početne obuke za novoimenovane nosioce pravosudnih funkcija, a koji se provodi u organizaciji Centra za edukaciju sudija i javnih tužilaca u Republici Srpskoj, odnosno Centra za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine, najkasnije u prvih šest (6) mjeseci nakon preuzimanja dužnosti.

Rukovodioci pravosudnih institucija (predsjednici sudova i glavni tužioci) su dužni omogućiti pohađanje navedenih obuka novoimenovanim nosiocima pravosudnih funkcija.

Razvoj obavezne i dobro strukturirane početne obuke za novoimenovane sudije i javne tužioce je jedan od prioriteta u oblasti edukacije sudija i tužilaca u Bosni i Hercegovini.

Navedenom odlukom o minimalnom obimu početne obuke, Visoki sudski i tužilački savjet BiH želi obezbijediti da sve novoimenovane sudije i javni tužioci dobiju jednu temeljnu, efektivnu i istoobraznu početnu obuku u okviru centara za edukaciju sudija i tužilaca, u određenom periodu nakon stupanja na sudijsku, odnosno tužilačku funkciju.

Navedena obuka je komplementarni dio početne obuke, jer se novoimenovanim sudijama i tužiocima treba obezbijediti formalizovana stručna podrška i orijentacija unutar pravosudne institucije u koju je imenovan, putem rada sa mentorima, odnosno konsultativnim tužiocima i sudijama.

Obuka novoimenovanih sudija i tužilaca u 2024. godini uključuje različite teme iz svih oblasti prava, koje su posebno namjenjene novoimenovanim sudijama, a posebno novoimenovanim javnim tužiocima, uključujući zajedničke obavezne obuke o ljudskim pravima i primjenu Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava, kao i druge aktuelne teme, poput etike,

korištenja informacionih tehnologija, zaštiti pripadnika ranjivih grupa, ispunjavanja obrazaca za izvještavanje o imovini i sl.

Također, ova kategorija lica će moći da prisustvuje i svim drugim obukama predviđenim za sudije i tužioce.

Opšti cilj pružanja obavezne početne obuke stručnim saradnicima u sudovima i tužilaštvima jeste sticanje vještina neophodnih za efektivno i efikasno vršenje sudijske odnosno tužilačke funkcije uključujući i sticanje svestranih iskustava iz prakse, profesionalne etike i sagledavanje svih segmenata uloge i značaja odgovornosti koje su stručnim saradnicima povjerene u njihovim redovnim poslovima.

I u ovoj godini, Centar će nastaviti sa obukom stručnih saradnika, tačnije sa novim ciklusom te obuke, te će u 2024. godini biti obrađena 4 Modula I godine obuke. Ovoj obuci će biti obavezni da prisustvuju oni stručni saradnici koji su imenovani nakon obrađivanja ovih Modula u 2021. godini, kao i oni stručni saradnici koji su već bili prije imenovani ali su ovu obuku iz određenih razloga propustili.

Iskreno se nadamo da će, i u ovoj godini kao i u svim prethodnim do sada, postojati izražen veliki interes lica koji su prepoznati kao kategorija budućih sudija i tužilaca, da svojim obučavanjem doprinesu razvoju i jačanju pravosudnog sistema u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini.

IZBOR TEMA

Potrebe za edukacijom u ovoj godini su, kao i do sada, utvrđene na osnovu:

- analize potreba za edukacijom nosilaca pravosudnih funkcija,
- prijedloga sudija i tužilaca kao edukatora,
- prijedloga pravosudnih institucija i iskazanog interesa pravosudne zajednice,
- preporuka Visokog sudskog i tužilačkog savjeta BiH,
- analize različitih sudskih odluka o sličnim pitanjima koje ukazuju na neujednačenost sudske prakse,
- analize odluka međunarodnih sudova, posebno odluka Suda za ljudska prava u Strazburu,
- prijedloga međunarodnih organizacija čiji projekti se provode u Bosni i Hercegovini.

Kroz izbor tema, stručno usavršavanje u 2024. godini usmjereno je na:

- produblјivanje shvatanja uloge sudije i javnog tužioca prema važećim procesnim zakonima, te ključne vještine i dobro poznavanje relevantnih procesnih pravila,
- nova zakonska rješenja i novine u sudskoj praksi,
- specijalističke obuke iz oblasti korupcije, privrednog i organizovanog kriminala, visokotehnološkog kriminala, maloljetničke delinkvencije, nasilja u porodici,
- standarde Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda,
- vještine rukovođenja za predsjednike sudova i glavne tužioce,
- etiku, integritet i sprečavanje sukoba interesa za nosioce pravosudne funkcije i
- pristup pravdi ranjivim grupama.

IZBOR POLAZNIKA ZA UČEŠĆE U POJEDINIM AKTIVNOSTIMA

Osnovni kriterijum za izbor polaznika za učešće u pojedinim aktivnostima svakako je interes pravosuđa da se resursi za edukaciju usmjeravaju po prioritarnim oblastima. Kriterijumi za izbor polaznika zavise od sadržaja svake pojedine aktivnosti, odnosno tema utvrđenih ovim programom. Kad je riječ o izboru kandidata koji će biti polaznici pojedinih oblika stručnog usavršavanja, nastaviće se sa dosadašnjom praksom pozivanja učesnika.

Pored dostavljanja godišnjeg Programa i kalendara aktivnosti, Centar će i dalje dostavljati za svaki pojedini oblik usavršavanja pozive sudovima i tužilaštvima preko predsjednika sudova, odnosno glavnih tužilaca.

Sudije i javni tužioci se uz saglasnost rukovodioca organa u kojem rade, potom prijavljuju za učešće na pojedinom seminaru, za rad u okviru radionice i slično, na teme koje su vezane za referat(e) na kojem rade.

Centar je u obavezi da obezbijedi minimalno tri dana obavezne edukacije za sve sudije i javne tužioce.

Za obaveznu edukaciju treba da pored Centra, evidenciju o edukaciji vodi i pravosudna institucija iz koje učesnik dolazi. Centar će se ovim programom zalagati da se obezbijedi obavezna obuka sudija i tužilaca, kako početna obuka, tako i obuka stručnog usavršavanja. Izuzetak su situacije kada je potreban kontinuitet učestvovanja u edukaciji i tada se pozivi dostavljaju na ime pojedinaca na osnovu prethodno sačinjene liste, ali opet putem predsjednika suda ili glavnog tužioca. Na isti način, Centar planira pozivati i druge zaposlene u sudovima i tužilaštvima u slučajevima u kojima treba da budu uključeni u obuku.

Putem evidencije iz baze podataka Centra moguće je pratiti i dalje raditi na aktivnostima edukacije na odgovarajući način. Centar na osnovu evidencije o učešću u edukaciji koju vodi tokom godine, u skladu sa Zakonom, izdaje godišnja uvjerenja o ispunjenim minimalnim uslovima stručnog usavršavanja.

KATEGORIJE I IZBOR EDUKATORA

Pravilnikom o kategorijama, izboru, pravima i obavezama edukatora Centra – Prečišćen tekst, broj: 06-615-02-650/22 od 16. decembra 2022. godine, uređena su pitanja koja se odnose na edukatore Centra za edukaciju sudija i javnih tužilaca u Republici Srpskoj, i to : kategorije edukatora, kriteriji za izbor i imenovanje, prava i obaveze, postupak za izbor edukatora, ocjena njihovog rada, status i mandat, te druga pitanja.

U skladu sa ovim Pravilnikom edukatori se svrstavaju u sljedeće grupe:

- stalni edukatori sa liste edukatora;
- povremeni edukatori (stručnjaci “po pozivu” koji pružaju obuku u specifičnim oblastima, gdje će njihova stručnost dati doprinos ciljevima programa);
- edukatori edukatora čija lista će se izdvojiti iz kategorija edukatora za pojedine oblasti.

Potrebne kvalifikacije edukatora zavise od konkretnih aktivnosti obuke za koju bi on ili ona bili zaduženi (tzv. funkcionalne kvalifikacije).

Kriteriji za izbor edukatora na Listu edukatora Centra su:

- predhodno profesionalno radno iskustvo, znanje i rezultati u području prava za koje se vrši izbor edukatora,
- prethodno iskustvo u oblasti obuke i stručnog usavršavanja sudija i tužilaca i ocjena njihovog rada kao edukatora;
- sadašnje profesionalno radno iskustvo i znanje u području prava za koje se vrši izbor edukatora,
- akademsko zvanje – master, magisterij, doktorat,
- ranije naučno iskustvo (objavljeni stručni i naučni radovi, pisanje referata, knjiga i priloga u publikacijama, pravnim časopisima i sl.) i
- sposobnost izrade scenarija obuke o specifičnoj temi iz Programa stručnog usavršavanja i početne obuke Centra.

Sem angažmana u sprovođenju obuka, svi stalni edukatori Centra su angažovani i u pripremi programa i tema predviđenih Programom rada za narednu godinu.

PRAVA I OBAVEZE EDUKATORA

Prava i obaveze edukatora, uključujući i adekvatan sistem nagrađivanja, utvrđen je i razrađen Pravilnikom o kategorijama, izboru, pravima i obavezama edukatora Centra, kojim su decidno definisana njihova prava, ali i obaveze.

IZBOR METODA EDUKACIJE

S obzirom na to da se radi o edukaciji sudija i tužilaca i budućih nosilaca tih funkcija, prednost će se davati oblicima edukacije koji podrazumijevaju njihovo aktivno učešće u radu.

Interaktivan metod se do sada potvrdio u praksi kao najpogodniji za većinu aktivnosti (konferencija, okrugli sto i sl.). Aktivnosti u okviru obuke mogu imati razne oblike, u zavisnosti od toga šta je najpraktičnije za određenu grupu i predmet obuke (poput seminara, konferencija, okruglih stolova, radionica, praktičnih vježbi/primjera za proučavanje, audio/video demonstracija, studijskih posjeta, on line učenja na daljinu).

Nove tehnologije koje su uvedene u sudovima i tužilaštvima (računarski sistem, online pristup, umrežavanje širokog obima WAN) pružaju veliki potencijal za obuku na daljinu i samostalnu obuku.

Zavisno od karaktera edukativnog sadržaja, organizovaće se različiti tipovi/oblici i primijeniti odgovarajuće metode obuke.

IZBOR OBLIKA EDUKACIJE

Izbor oblika edukacije će zavisiti od teme koja se obrađuje, broja učesnika edukacije i njihovih potreba, finansijskih resursa, te preporuke edukatora i suoorganizatora seminara.

O istim kriterijima će se voditi računa i pri organizovanju centralizovane, odnosno decentralizovane obuke, te će se decentralizovana obuka organizovati u onim slučajevima kada održavanje obuke samo za sudije ili tužioce sa određenog područja bude omogućavalo bolje razumijevanje potreba, manje troškove i neposredniju komunikaciju edukatora i polaznika.

SAVJETOVANJA I SEMINARI

Savjetovanja podrazumijevaju veći broj učesnika (preko 100) na kojima se razmatra sudska praksa od opšteg značaja za određenu pravnu oblast, kao i primjena novih propisa.

Savjetovanja uz učešće većeg broja polaznika planiraju se kad je riječ o tumačenju i primjeni novih propisa, kao i izmjenama i dopunama važećih propisa.

Na savjetovanjima, predviđa se učešće sudija i tužilaca svih nivoa pravosuđa u BiH.

U ovoj godini planirano je pet opštih savjetovanja i to dva iz građanske oblasti, dva iz krivične i jedno savjetovanje iz prekršajnogpravne oblasti, kao i okrugli stolovi iz različitih pravnih oblasti.

Seminari predstavljaju aktivnosti namijenjene manjem (do 35) ili većem broju učesnika (do 50), ali ne više od 100, sa akcentom na ex cathedra pristupu, što ne isključuje mogućnost kombinacije drugih metoda rada, zavisno od konkretne teme seminara.

Programi koji se odnose na prezentovanje odredaba zakona planiraju se održavati u vidu seminara u trajanju od 1 do 8 časova, odnosno dvodnevni savjetovanja, zavisno od obima materije koja se izlaže.

Seminari sa manjim brojem učesnika (do 35) planiraju se uglavnom za pravosudne kadrove sa područja okružnih sudova. Pored uvodnih izlaganja, na seminarima će se raditi i u vidu radionica u okviru kojih će se provoditi edukacija o sudskoj praksi na bazi konkretnih slučajeva (prvenstveno onih u kojima je pravosnažno odlučeno). Tamo gdje je to moguće, u sadržaj seminara koji obuhvataju teme iz materijalnog i procesnog prava, uključivaće se i određene teme iz prava Evropske unije.

OKRUGLI STOLOVI

Okrugli stolovi se organizuju radi analize sudske prakse u više sudova, razmjene ideja, stavova, prijedloga, pitanja i odgovora, ali i kao osnova za dizajniranje oblika i sadržaja dalje edukacije na temelju prepoznatih potreba. Broj učesnika je najčešće 25–30, ali može biti i do 50. U toku godine okrugli stolovi održavaće se uglavnom sa programom rada i na ad hoc osnovi.

RADIONICE

Radionice su edukativne aktivnosti namijenjene manjem broju učesnika (do 25) sa naglaskom na interaktivnoj ulozi polaznika.

KURSEVI

Na kursovima se vrši praktična obuka malog broja učesnika 10 do 20 (kursevi o korištenju informaciono komunikacijskih tehnologija, stranih jezika, pravne terminologije, on line i sl).

SPECIJALIZOVANA EDUKACIJA

Edukacija će se provoditi za sudije i javne tužioce raspoređene na određenu vrstu referata ili određeni nivo sudova/tužilaštava za pojedina pravna područja (npr. stečajne sudije, sudije i javne tužioce u predmetima maloljetničke delinkvencije u vezi sa zakonom koji reguliše ovu problematiku, sudije i javne tužioce koji postupaju u predmetima organizovanog, privrednog i visokotehnološkog kriminala, i dr).

UČENJE NA DALJINU

Samoedukacija je nezaobilazna u procesu "učenja tokom cijelog života".

Centar je u saradnji sa Visokim sudskim i tužilačkim savjetom BiH razvio program „učenja na daljinu“, te je i ovaj vid učenja uvršten u redovan program Centra u saradnji sa Visokim sudskim i tužilačkim savjetom BiH. Takođe, sudijama i tužiocima je omogućeno korištenje ovog metoda učenja, putem kurseva dostupnih na web stranici Savjeta Evrope i Centra (HELP kursevi).

Poredeći učenje "na daljinu" sa klasičnim, tradicionalnim pristupom učenju, mogu se navesti brojne prednosti ovog vida učenja, među kojima se svakako ističe ekonomičnost i kada postoji opravdana nemogućnost uživo prisustvovanja seminaru, što se naročito efikasnim pokazalo tokom pandemije izazvane virusom COVID-19. Naravno, ovaj vid učenja kombinovaće se sa tradicionalnim oblicima i metodama učenja.

KRIVIČNOPRAVNA OBLAST

1. Bitne povrede odredaba krivičnog postupka

Datum održavanja: biće naknadno određeno.

Mjesto održavanja: Banja Luka

Ciljna grupa: Sudije i javni tužioci

Planirani broj učesnika: do 50

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Edukatori: Edukatori CEST RS

Organizatori: CEST RS

Cilj seminara: Na osnovu evidencije i analiza najčešćih razloga za ukidanje i preinačenje nižestepenih odluka za period septembar 2022 – avgust 2023. godine, Krivično odjeljenje Vrhovnog suda Republike Srpske je nominovao ovu temu za edukaciju sudija i javnih tužilaca u 2024. godini.

2. Sticaj krivičnih djela

Datum održavanja: biće naknadno određeno

Trajanje: jednodnevna obuka

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: 50

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Organizator: CEST RS

Edukator: Edukatori CEST RS

Ciljna grupa: sudije i javni tužioci

Cilj seminara: Predložena tema od strane mnogih pravosudnih institucija, koja iz objektivnih razloga nije održana u prethodnoj godini.

3. Prethodne istražne radnje i izvještaj ovlaštenih službenih lica o počinjenom krivičnom djelu iz oblasti privrednog kriminala i korupcije

Datum održavanja: biće naknadno određeno

Trajanje: jednodnevna obuka

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: 50

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Organizator: CEST RS

Edukator: Slavica Matijaš, tužilac Okružnog javnog tužilaštva u Banjaluci

Ciljna grupa: javni tužioci i policijski službenici

Cilj seminara: Ova tema je značajna jer od kvaliteta istražnih radnji i izvještaja ovlaštenih službenih lica i drugih agencija, zavisi i kvalitet optužnice.

4. Drugostepeni krivični postupak i postupanje prvostepenog suda u ponovljenom postupku

Datum održavanja: biće naknadno određeno

Trajanje: jednodnevna obuka

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: 50

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije
Organizator: CEST RS
Edukator: Edukator CEST RS
Ciljna grupa: sudije i javni tužioci

Cilj seminara: Tema predložena od strane Okružnog suda u Banjoj Luci.

5. Pranje novca i finansiranja terorizma u Bosni i Hercegovini povezanih sa virtualnom imovinom

Datum održavanja: biće naknadno određeno

Trajanje: jednodnevna obuka

Mjesto održavanja: Banja Luka ili Sarajevo

Broj učesnika: 50

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Organizator: CEST RS i CEST FBiH

Edukator: Eksperti iz radne grupe koji su učestvovali u kreiranju dokumenta Procjena ili drugi međunarodni eksperti koji imaju iskustva u sudskoj praksi koja tretira finansiranje terorističkih aktivnosti sa posebnim akcentom na virtualnu imovinu

Ciljna grupa: sudije i javni tužioci

Cilj seminara: Tema predložena od strane Odjela za sudsku dokumentaciju i edukaciju Visokog sudskog i tužilačkog savjeta Bosne i Hercegovine.

SEMINARI U SARADNJI SA VISOKIM SUDSKIM I TUŽILAČKIM SAVJETOM BOSNE I HERCEGOVINE

6. Postupanje sudije za prethodno saslušanje prilikom potvrđivanja optužnice i izjavljivanja prethodnih prigovora od strane optuženog

Datum održavanja: biće naknadno određeno.

Mjesto održavanja: CEST RS

Ciljna grupa: sudije i javni tužioci

Planirani broj učesnika: do 30

Teme: Obaveze sudije za prethodno saslušanje prilikom potvrđivanja optužnice – opšte odredbe Zakona o krivičnom postupku; Poteškoće u postupanju sudije za prethodno saslušanje prilikom potvrđivanja optužnice; Postupanje sudije za prethodno saslušanje u slučaju izjavljivanja prethodnih prigovora sa posebnim osvrtom na prigovor zakonitosti dokaza.

Metod: interaktivna obuka

Organizator: CEST RS i VSTS BiH

Edukativni materijal: materijali razvijeni od strane edukatora

Edukatori: stalni edukatori CEST

Cilj seminara: sticanje znanja o postupku potvrđivanja optužnice i posljedicama koje za cjelokupni postupak može imati formalno potvrđivanje optužnice bez detaljnog razmatranja. Tema je predložena od strane VSTS BiH.

7. Odmjeravanje kazne počiniocima krivičnih djela, s posebnim osvrtom na ocjenu olakšavajućih i otežavajućih okolnosti

Datum održavanja: druga polovina 2024.

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno.

Ciljna grupa: sudije

Planirani broj učesnika: do 30

Teme: Ocjena olakšavajućih i otežavajućih okolnosti; Odmjeravanje kazne; Obrazlaganje presude u dijelu odluke o kazni.

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Organizator: CEST RS i VSTS BiH

Edukativni materijal: materijali razvijeni od strane edukatora

Edukatori: zajednički određeni od strane CEST RS i VSTS BiH

Cilj seminara: osiguranje pravilne ocjene olakšavajućih i otežavajućih okolnosti, odmjeravanja adekvatnih kazni, te pravilno obrazlaganje presuda u dijelu odluke o kazni. Tema je predložena od strane VSTS BiH i drugih pravosudnih institucija.

PROJEKAT „JAČANJE TUŽILAČKIH KAPACITETA U SISTEMU KRIVIČNOG PRAVOSUĐA“

8. Specijalistička edukacija iz oblasti korupcije – dodatno usavršavanje za učesnike koji su završili specijalističku obuku

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Trajanje obuke: 2 dana

Datum održavanja: 16. i 17. maj 2024.

Ciljna grupa: tužioci, sudije i ovlaštena službena lica koji su završili specijalističku obuku iz oblasti korupcije

Cilj obuke: dodatno usavršavanje iz oblasti korupcije.

Edukativni materijal: materijali razvijeni od strane edukatora.

Organizatori: Projekat „Jačanje tužilačkih kapaciteta u sistemu krivičnog pravosuđa VSTS BiH“, CEST RS i CEST FBiH

Cilj seminara: dodatno usavršavanje iz oblasti korupcije.

9. Specijalistička edukacija iz oblasti privrednog i organizovanog kriminala – dodatno usavršavanje za učesnike koji su završili specijalističku obuku

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Trajanje obuke: 2 dana

Datum održavanja: 23. i 24. maj 2024.

Ciljna grupa: tužioci, sudije i ovlaštena službena lica koji su završili specijalističku obuku iz oblasti korupcije

Cilj obuke: dodatno usavršavanje iz oblasti korupcije.

Edukativni materijal: materijali razvijeni od strane edukatora.

Organizatori: Projekat „Jačanje tužilačkih kapaciteta u sistemu krivičnog pravosuđa VSTS BiH“, CEST RS i CEST FBiH

Cilj seminara: dodatno usavršavanje iz oblasti privrednog i organizovanog kriminala.

10. Specijalistička edukacija iz oblasti visokotehnološkog/kibernetičkog kriminala – dodatno usavršavanje za učesnike koji su završili specijalističku obuku

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Trajanje obuke: 2 dana

Datum održavanja: 30. i 31. maj 2024.

Ciljna grupa: tužioci, sudije i ovlaštena službena lica koji su završili specijalističku obuku iz oblasti korupcije

Cilj obuke: dodatno usavršavanje iz oblasti korupcije.

Edukativni materijal: materijali razvijeni od strane edukatora.

Organizatori: Projekat „Jačanje tužilačkih kapaciteta u sistemu krivičnog pravosuđa VSTS BiH“, CEST RS i CEST FBiH

Cilj seminara: dodatno usavršavanje iz oblasti visokotehnološkog/kibernetičkog kriminala.

SEMINARI U SARADNJI SA ATLANTSKOM INICIJATIVOM

11. Procesuiranje krivičnih djela počinjenih iz mržnje i govora mržnje

Datum održavanja: 29. februar 2024.

Dužina trajanja: jednodnevna radionica

Mjesto održavanja: Banjaluka

Broj učesnika: do 30

Oblik obuke: decentralizovana

Metod i materijal: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Organizator: CEST RS i Atlantska inicijativa

Potencijalni edukatori: Edukatori CEST RS i Atlantske inicijative

Cilj seminara: Jačanje kapaciteta pravosuđa u prepoznavanju i procesuiranju krivičnih djela iz mržnje i govora mržnje u Bosni i Hercegovini.

12. Procesuiranje krivičnih djela silovanja i seksualnog uznemiravanja

Datum održavanja: 14. mart 2024.

Dužina trajanja: jednodnevna radionica

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 30

Oblik obuke: decentralizovana

Metod i materijal: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Organizator: CEST RS i Atlantska inicijativa

Potencijalni edukatori: Edukatori CEST-a RS i Atlantske inicijative

Cilj seminara: Uvezivanje rada i jačanje kapaciteta policije i pravosuđa u kontekstu procesuiranja navedenih krivičnih djela.

SEMINARI U SARADNJI SA AIRE CENTROM

13. Obuka za sudije na temu Smjernica za postupanje u slučajevima femicida

Datum održavanja: biće naknadno određeno

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Ciljna grupa: sudije

Planirani broj učesnika: biće naknadno određeno

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Edukatori: Mreža sudija posvećenih rodnoj ravnopravnosti (GCJ network)

Organizatori: CEST RS, CEST FBiH i AIRE Centar

Cilj seminara: Inicijalna obuka za edukatore. Odmjeravanje kazni u predmetina rodnozastanovanog nasilja i femicida, s fokusom na olakšavajuće i otežavajuće okolnosti, što bi imalo za rezultat jačanje pravosudnog odgovora na rodno zasnovano nasilje i femicid, unapređenje prakse u ovim

slučajevima, te promocija rodne ravnopravnosti u pravosuđu. Kao jedna od preporuka koja je proizašla iz nacionalnih, ali i Regionalnog izvještaja o femicidu je i potreba da se razviju smjernice za postupanje u slučajevima femicida. Tim stručnjaka AIRE Centra je proteklih mjeseci radio na izradi Smjernica koje bi prezentovao na seminaru. Prijedlog i Visokog sudskog i tužilačkog savjeta BiH.

14. Borba protiv organizovanog kriminala i korupcije

Teme: Tehnike istrage i suđenja u slučajevima finansijskog kriminala i pranja novca; Korištenje dokaza pribavljenih međunarodnom pravnom pomoći; Izazovi tehnološke ere: kriptovalute i digitalni dokazi.

Datum održavanja: biće naknadno određeno

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Ciljna grupa: sudije i javni tužioci

Planirani broj učesnika: biće naknadno određeno

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Edukatori: Edukatori CEST RS i CEST FBiH

Organizatori: CEST RS, CEST FBiH i AIRE Centar

Cilj seminara: Proširiti znanja i vještine u borbi protiv organizovanog i privrednog kriminala, kao i korupcije. Unaprijeđenje sposobnosti pravosudnog sistema da efikasno procesuiru složene slučajeve, jačanje međunarodne saradnje, te smanjenje stope kriminala.

SEMINARI U SARADNJI SA GENDER CENTROM- CENTROM ZA JEDNAKOST I RAVNOPRAVNOST POLOVA VLADE REPUBLIKE SRPSKE

15. Primjena Zakona o zaštiti od nasilja u porodici i nasilja nad ženama u Republici Srpskoj

Datum održavanja: maj 2024.

Mjesto održavanja: Biće naknadno određeno.

Planirani broj učesnika: do 30 učesnika

Edukatori: Stalni edukatori CEST RS

Organizatori: CEST RS i GENDER Centar Vlade RS

Ciljna grupa: Sudije i javni tužioci

Cilj seminara: Predstavljanje izazova u praksi koja se tiču primjene Zakona o zaštiti od nasilja u porodici i nasilja nad ženama u Republici Srpskoj, imajući u vidu razna dešavanja u posljednje vrijeme na području cijele Bosne i Hercegovine, a i regiona, koja često završavaju mnogobrojnim ubistvima nevinih žrtava, a dovode se u vezi sa porodičnim nasiljem.

SEMINARI U SARADNJI SA SAVJETOM EVROPE

PROJEKAT „JAČANJE AKCIJE PROTIV TRGOVINE LJUDIMA U BOSNI I HERCEGOVINI“

16. Edukacija edukatora: Trgovina ljudima

Datum održavanja: juni 2024.

Trajanje: dvodnevna edukacija

Mjesto: biće naknadno određeno

Broj učesnika: 15

Ciljna grupa: sudije, tužioci, policijski službenici

Organizatori: CEST RS, CEST FBiH i Savjet Evrope - Aktivnosti se realiziraju u okviru projekta "Jačanje akcije protiv trgovine ljudima u Bosni i Hercegovini".

Cilj seminara: Uspostaviti grupu edukatora osposobljenih za dalje prenošenje znanja i vještina za postupanje nosilaca pravosudnih funkcija i policijskih službenika u efikasnoj primjeni zakona u vezi sa finansijskim istragama i oduzimanju imovine u vezi sa trgovinom ljudima, te naknadi štete žrtvama trgovine ljudima od počinitelaca krivičnih djela trgovine ljudima.

17. Finansijske istrage i oduzimanje imovine u vezi sa trgovinom ljudima

Datum održavanja: oktobar/novembar 2024.

Trajanje: tri jednodnevne obuke

Mjesto: biće naknadno određeno

Broj učesnika: 45

Ciljna grupa: sudije, tužioci, policijski službenici

Organizatori: CEST RS, CEST FBiH i Savjet Evrope - Aktivnosti se realiziraju u okviru projekta "Jačanje akcije protiv trgovine ljudima u Bosni i Hercegovini".

Cilj seminara: Upoznavanje učesnika sa efikasnom primjenom zakona u vezi sa finansijskim istragama i oduzimanju imovine u vezi sa trgovinom ljudima, te naknadi štete žrtvama trgovine ljudima od počinitelaca krivičnih djela trgovine ljudima (kaskadne obuke za policiju, tužioce i sudije).

18. E- UČENJE: „Trgovina ljudima u svrhu radne eksploatacije“

Trajanje: 10 sedmica, u periodu februar - april 2024.

Mjesto: online

Broj učesnika: 20

Ciljna grupa: sudije i tužioci, stručni saradnici i savjetnici, inspektori rada, policijski službenici

Metod: elektronsko učenje na daljinu uz tutora u trajanju do 10 sedmica.

Edukatori: HELP tutor (edukator Savjeta Evrope iz Bosne i Hercegovine/CEST RS/ CEST FBiH)

Aktivnosti se realiziraju u okviru projekta "Jačanje akcije protiv trgovine ljudima u Bosni i Hercegovini" a provodi ga Savjet Evrope.

19. E- UČENJE: „Trgovina ljudima“

Trajanje: 10 sedmica, u periodu septembar - novembar 2024.

Mjesto: online

Broj učesnika: 20

Ciljna grupa: sudije i tužioci, stručni saradnici i savjetnici, pružaoci besplatne pravne pomoći, advokati

Metod: elektronsko učenje na daljinu uz tutora u trajanju do 10 sedmica.

Edukatori: HELP tutor (edukator Savjeta Evrope iz Bosne i Hercegovine/CEST RS/ CEST FBiH)

Aktivnosti se realiziraju u okviru projekta "Jačanje akcije protiv trgovine ljudima u Bosni i Hercegovini" a provodi ga Savjet Evrope.

PROJEKAT „ZAŠTITA SLOBODE IZRAŽAVANJA I MEDIJA U BOSNI I HERCEGOVINI (PRO-FREX)“

20. Edukacija edukatora u oblasti slobode izražavanja

Datum održavanja: februar 2024.

Mjesto: biće naknadno određeno

Broj učesnika: 30

Ciljna grupa: sudije i tužioci

Organizatori: CEST RS, CEST FBiH i Savjet Evrope - Aktivnosti se realiziraju u okviru projekta PRO-FREX

Cilj seminara: Edukacija ZA pravne stručnjake u oblasti tema vezanih za slobodu izražavanja.

21. Govor mržnje

Datum održavanja: maj/juni 2024.

Trajanje: dvodnevna obuka

Mjesto: biće naknadno određeno

Broj učesnika: 30

Ciljna grupa: sudije, tužioci, policijski službenici

Organizatori: CEST RS, CEST FBiH i Savjet Evrope - Aktivnosti se realiziraju u okviru projekta PRO-FREX.

22. Kleveta

Datum održavanja: oktobar/novembar 2024.

Trajanje: dvodnevna obuka

Mjesto: biće naknadno određeno

Broj učesnika: 30

Ciljna grupa: sudije i tužioci

Organizatori: CEST RS, CEST FBiH i Savjet Evrope - Aktivnosti se realiziraju u okviru projekta PRO-FREX

Cilj seminara: Upoznavanje učesnika sa efikasnom primjenom zakona u vezi sa finansijskim istragama i oduzimanju imovine u vezi sa trgovinom ljudima, te naknadi štete žrtvama trgovine ljudima od počinitelaca krivičnih djela trgovine ljudima (kaskadne obuke za policiju, tužioce i sudije).

SEMINARI U OKVIRU PROJEKTA ZA RAZVOJ, POMOĆ I EDUKACIJU U PREKOMORSKIM ZEMLJAMA (OPDAT) I FONDACIJOM UDRUŽENE ŽENE BANJA LUKA (UWBL)

23. Reakcije krivičnog sistema na sve oblike nasilja obuhvaćene Istanbulsom konvencijom

Trajanje: dvodnevna radionica

Datum održavanja: februar 2024.

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno.

Broj učesnika: 30

Organizator: CEST RS, OPDAT i Fondacija Udružene žene Banja Luka
Metod: predavanja, studija slučaja, diskusija i praktične vježbe
Materijal: prezentacije
Edukatori: Biljana Branković, GREVIO ekspertica

24. Rezultati praćenja sudskih postupaka u oblasti nasilje prema ženama u Republici Srpskoj i Brčko distriktu BiH

Trajanje: jednodnevna radionica
Datum održavanja: april 2024.
Mjesto održavanja: biće naknadno određeno.
Broj učesnika: 30
Oblik obuke: decentralizovana
Metod: predavanja, interaktivna diskusija i praktični primjeri
Organizator: CEST RS i Fondacija Udružene žene Banja Luka
Potencijalni edukatori: Edukatori CEST RS.
Ciljne grupe: sudije i javni tužioci

Cilj seminara : Sudska praksa, položaj žrtava/oštećenih, uočeni primjeri dobre prakse.

25. Krivična odgovornost i sankcionisanje počinitelaca nasilja u porodici

Trajanje: jednodnevna radionica
Datum održavanja: septembar 2024.
Mjesto održavanja: Biće naknadno određeno.
Broj učesnika: 30
Organizator: CEST RS, OPDAT i Fondacija Udružene žene Banja Luka
Metod: predavanja, studija slučaja, diskusija i praktične vježbe
Materijal: prezentacije
Edukatori: Edukatori CEST-a RS i Fondacije Udružene žene Banja Luka.

Cilj seminara: Sagledavanje kaznene politike za porodično nasilje kroz iskustva u praksi (uključivanje pozitivne primjere); Razmatranje sporazuma priznanju krivice u slučajevima porodičnog nasilja; Olakšavajuće i otežavajuće okolnosti; Uticaj kaznene politike na povratnike u vršenju djela i na prevenciju nasilja u porodici.

26. Psihološko nasilje kao oblik rodno zasnovanog nasilja

Trajanje: jednodnevna radionica
Datum održavanja: oktobar 2024.
Mjesto održavanja: Biće naknadno određeno.
Broj učesnika: 30
Organizator: CEST RS, OPDAT i Fondacija Udružene žene Banja Luka
Metod: predavanja, studija slučaja, diskusija i praktične vježbe
Materijal: prezentacije
Edukatori: Edukatori CEST-a RS i Fondacije Udružene žene Banja Luka.

Cilj seminara: Upoznavanje sa oblicima, dinamikom i posljedicama psihološkog nasilja na žrtve; Profil počinioca i manipulacije sa žrtvama; Sankcionisanje psihološkog nasilja kroz krivičnu odgovornost, izazovi i mogućnosti za dokazivanje kroz pravosudne postupke.

SEMINARI U SARADNJI SA MISIJOM OSCE-A U BIH

27. Krivična djela protiv izbornih prava

Datum održavanja: biće naknadno određeno.

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno.

Planirani broj učesnika: do 50

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Organizator: CEST RS, CEST FBiH i OSCE

Potencijalni edukatori: Edukator CEST-ova i OSCE-a

Ciljna grupa: sudije, javni tužioci, policijski službenici i predstavnici Centralne izborne komisije

Cilj seminara: Upoznavanje nosilaca pravosudnih funkcija sa krivičnim djelima protiv izbornih prava imajući u vidu da se krivična djela iz ove glave vrše prije, u toku i nakon izbora. Seminari na temu unapređivanja procesuiranja krivičnih djela protiv izbornog procesa za Centralnu izbornu komisiju, policiju, tužilaštva i sudove. Predlažu se sljedeće lokacije: Sarajevo, Goražde, Bihać, Banja Luka, Doboj, Tuzla, Brčko distrikt BiH, Zenica, Mostar, Livno, sa završnim skupom u Sarajevu.

28. Ratni zločin protiv civilnog stanovništva

Datum održavanja: biće naknadno određeno.

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno.

Planirani broj učesnika: do 50

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Organizator: CEST RS, CEST FBiH i OSCE

Potencijalni edukatori: Edukator CEST-ova i OSCE-a

Ciljna grupa: sudije, tužioci, stručni saradnici i istražioci koji rade na predmetima ratnih zločina

Cilj seminara: Sudska i tužilačka praksa u predmetima ratnih zločina protiv civilnog stanovništva.

SEMINARI U SARADNJI SA RESURNIM CENTROM ZA OKOLIŠ (REC)

29. Praktična primjena Direktive o ekološkim zločinima i principi Aarhuske konvencije

Datum održavanja: februar 2024.

Mjesto održavanja: Biće naknadno određeno.

Planirani broj učesnika: do 50

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Organizator: CEST RS, CEST FBiH i REC

Edukatori: Edukator CEST-ova i REC

Ciljna grupa: sudije i javni tužioci

Cilj seminara: Zajednička obuka sudija i javnih tužilaca iz praktične primjene Direktive o ekološkim zločinima i Aarhuske konvencije o dostupnosti informacija, učešća javnosti u donošenju odluka i pravu na pravnu zaštitu u pitanjima koja se tiču životne sredine kao globalnog problema.

SEMINARI U SARADNJI SA CENTROM ZA ISTRAŽIVANJE POLITIKE SUPROTSTAVLJANJA KRIMINALITETU (CPRC)

30. Trgovina ljudima

Teme: Primjena pravosudnih Smjernica za efektivnije procesuiranje krivičnih djela trgovine ljudima i zaštitu žrtava; Kažnjavanje ustanova (poslovnih subjekata) koji su uključeni u trgovinu ljudima i Kažnjavanje korisnika usluga žrtava trgovine ljudima.

Trajanje: četiri dvodnevne obuke

Datum održavanja: januar/februar/mart 2024.

Mjesto održavanja: Biće naknadno određeno.

Planirani broj učesnika: do 30

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Organizator: CEST RS, CEST FBiH i CPRC

Potencijalni edukatori: Edukatori CEST-ova i CPRC

Ciljna grupa: sudije i javni tužioci

Cilj seminara: Smjernice za efektivnije procesuiranje krivičnih djela trgovine ljudima i zaštitu žrtava, kao instruktivno obavezujući akti za tužilaštva i sudove, bi trebale uspostaviti jasne i sveobuhvatne standarde i procedure za postupanje nosilaca pravosudnih funkcija u predmetima trgovine ljudima, u pravcu dosljedne i ujednačene primjene odredbi krivičnih zakona o: nekažnjavanju žrtava trgovine ljudima za nezakonita ponašanja koja su počinili u svojstvu žrtve trgovine ljudima; kažnjavanju korisnika usluga žrtava trgovine ljudima; krivičnom gonjenju pravnih osoba u slučajevima trgovine ljudima; te efikasnoj primjeni odredbi krivičnih zakona o naknadi štete žrtvama trgovine ljudima od počinitelaca krivičnih djela trgovine ljudima. Upravo je u cilju što efikasnije primjene ovih Smjernica potrebno organizirati edukaciju i obuke profesionalaca koji će raditi na njihovoj primjeni u praksi.

SEMINARI U SARADNJI SA UNODC

31. Vatreno oružje u sudnici: snalaženje u novim prijetnjama i pravnim složenostima

Teme: Vatreno oružje, njegovi dijelovi, municija i praćenje vatrenog oružja; Vatreno oružje u pravnom sistemu; Tumačenje forenzičkih dokaza; Najnovija tehnološka dostignuća; Novi pravni izazovi; Globalna perspektiva zakonodavstva o vatrenom oružju.

Trajanje: dvodnevna obuka

Datum održavanja: biće naknadno određeno

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Broj učesnika: do 30

Metod: studija slučaja i vježbe

Materijal: štampane prezentacije edukatora i UNODC publikacije

Organizatori: CEST RS, CEST FBiH i UNODC

Edukatori: stalni edukatori CEST RS, CEST FBiH i UNODC-a

Ciljna grupa: sudije

Cilj: Cilj obuke je poboljšati razumijevanje sudija o vatrenom oružju, fokusirajući se na kontekst u kojem se vatreno oružje predstavlja u pravnim slučajevima. Obuka će pružiti dubinski uvid u tehnologiju vatrenog oružja, pravna razmatranja i nove prijetnje, osposobljavajući sudije za bolju procjenu i tumačenje dokaza i argumenata u vezi sa vatrenim oružjem tokom suđenja.

SPECIJALISTIČKA OBUKA

SPECIJALISTIČKA OBUKA U SARADNJI SA USAID-OVIM PROJEKTOM „PRAVOSUĐE PROTIV KORUPCIJE U BIH“

32. Edukacija za edukatore u oblasti korupcije i organizovanog kriminala visokog nivoa- DRUGI DIO

Mjesto održavanja: Sarajevo

Trajanje: 2 dana

Datum održavanja: 1. i 2. februar 2024.

Ciljna grupa: sudije i tužioci

Edukatori: učesnici višegodišnjeg Programa individualizovane obuke za tužioce i učesnici Specijalističkog programa obuke za sudije za rad na predmetima korupcije i organizovanog kriminala visokog nivoa i najsloženijim predmetima privrednog kriminala.

Planirani broj učesnika: do 15 učesnika

Teme: Priprema i pružanje obuke – praktičan rad.

Organizator: Aktivnost će biti realizovana kao zajednička aktivnost CEST FBiH, CEST RS i USAID-ovog projekta “Pravosuđe protiv korupcije u BiH” za partnerske sudove i tužilaštva Projekta koji imaju sjedište u Zenici, Sarajevu, Mostaru, Banjoj Luci, Bihaću i Tuzli.

33. Višegodišnji individualizovani program obuke za tužioce (četvrta godina) i specijalističke obuke za sudije za rad na predmetima korupcije, privrednog i organizovanog kriminala visokog nivoa

Mjesto održavanja: Odrediće se za svaku obuku posebno

Trajanje: zavisno od teme i broja učesnika, u skladu sa kalendarom obuka

Ciljna grupa: učesnici individualizovanog programa obuke za tužioce i sudije koji rade na predmetima korupcije i organizovanog kriminala visokog nivoa i najsloženijim predmetima privrednog kriminala iz partnerskih sudova i tužilaštava (sa sjedištem u Sarajevu, Banjoj Luci, Zenici, Bihaću, Mostaru i Tuzli).

Organizator: Aktivnost će biti realizovana kao zajednička aktivnost CEST FBiH, CEST RS i USAID-ovog projekta “Pravosuđe protiv korupcije u BiH” za partnerske sudove i tužilaštva Projekta koji imaju sjedište u Zenici, Sarajevu, Mostaru, Banjoj Luci, Bihaću i Tuzli.

Cilj obuke: Unaprijediti znanje i vještine sudija, tužilaca i stručnih saradnika u oblastima obuhvaćenim obukom.

Teme i datumi održavanja obuka:

KALENDAR OBUKA ZA SUDIJE I TUŽIOCE		
2024. GODINA		
Dan obuke	Datum obuke	Teme obuke
1. dan	24. 1. 2024. Zajednička obuka za sudije i tužioce	Činjenični opis krivičnih djela korupcije i organizovanog kriminala – uz korištenje Priručnika za pisanje činjeničnih opisa za odabrana krivična djela
2. dan	13. 3. 2024.– Prva grupa 27. 3. 2024. – Druga grupa Obuka za tužioce	Vještine pisanja tužilačkih akata – V dio – pisanje žalbe i odgovora na žalbu

	Prilikom prijave molimo da se polaznici opredijele za jedan od predloženih datuma. Napomena: Ukoliko se za jedan od predloženih termina prijavi manje od 8 učesnika, postoji mogućnost da se obuka održi u jednom od termina.	
3. dan	24. 4. 2024.	Posebna komplementarna znanja – završna obuka za tužioce i dodjela certifikata
4. dan	22. 5. 2024. Obuka za sudije	Odlučivanje o optužnici – uz korištenje Priručnika za odlučivanje o optužnici, uz kontrolnu listu za provjeru elemenata optužnice
STUDIJSKA POSJETA: USAID-ov projekt Pravosuđe protiv korupcije planira organizovati, u skladu sa budžetskim sredstvima i uz saglasnost USAID BiH, dodatnu obuku izvan BiH (studijska posjeta) u trajanju od 3 do 5 dana za učesnike specijalističkih programa obuke koji su se istakli svojim prisustvom, doprinosom u diskusijama i rezultatima tokom implementacije Programa individualizovane obuke za tužioce i Specijalističkog programa obuke za sudije.		

34. Prva godina obuke nove grupe sudija i tužilaca prema Programu specijalističke obuke za rad na predmetima korupcije, privrednog i organizovanog kriminala visokog nivoa

Teme: Krivično djelo Zloupotreba položaja ili ovlašćenja ; Odlučivanje o optužnici; Krivična djela Primanje dara i drugih oblika koristi i Davanje dara i drugih oblika koristi ; Oduzimanje imovinske koristi; Krivično djelo Organizovani kriminal/Izvršenje krivičnog djela u sastavu kriminalnog udruženja; Izbor vrste krivičnogopravne sankcije i odmjeravanje kazne

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno za svaku temu posebno

Datum održavanja: 12. mart 2024. ; 21. mart 2024. ; 22. april 2024.

Ciljna grupa: sudije i tužioci

Edukatori: učesnici višegodišnjeg Programa individualizovane obuke za tužioce i učesnici Specijalističkog programa obuke za sudije za rad na predmetima korupcije i organizovanog kriminala visokog nivoa i najsloženijim predmetima privrednog kriminala koji su prošli edukaciju edukatora iz ove oblasti.

Planirani broj učesnika: do 15 učesnika

Teme: Priprema i pružanje obuke – praktičan rad.

Organizator: Aktivnost će biti realizovana kao zajednička aktivnost CEST FBiH, CEST RS i USAID-ovog projekta "Pravosuđe protiv korupcije u BiH".

SPECIJALISTIČKA OBUKA ZA MALOLJETNIČKO PRAVOSUĐE

Na osnovu člana 197. Zakona o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku („Službeni glasnik RS”, broj: 13/2010, 61/2013 i 68/2020), Centar za edukaciju sudija i tužilaca u Republici Srpskoj usvojio je Program specijalističke obuke za sudije i tužioce koji postupaju u postupcima prema maloljetnim izvršiocima krivičnih djela, kao i u krivičnim postupcima u kojima se u ulozi oštećenog pojavljuju djeca.

U 2024. godini nastaviće se aktivnost u sklopu stručnog usavršavanja sudija i tužilaca koji postupaju prema Zakonu o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku, održavanjem određenih seminara.

Kako postoji potreba da sudije koje su raspoređene na prekršajnom referatu takođe prođu ovu obuku, to će i njima biti omogućeno da prisustvuju obuci iz ove oblasti. Da bi ispunili uslov za dobijanje certifikata o završenoj obuci, učesnici su dužni prisustvovati svim obukama

obuhvaćenim Programom, a koje su u skladu sa Programom edukacije Ministarstva pravde RS o sticanju posebnih znanja i kontinuiranom stručnom osposobljavanju i usavršavanju lica koja rade na poslovima prestupništva mladih i krivičnopravne zaštite djece i maloljetnika („Službeni glasnik RS” broj: 101/2010).

35. Međunarodni standardi i psihologija djece u kontaktu sa zakonom

Datum održavanja: mart/april 2024.
Trajanje: dvodnodnevna edukacija
Mjesto održavanja: Banjaluka i Brčko distikt BiH
Broj učesnika: 25
Oblik obuke: centralizovana
Metod i materijal: kombinacija prezentacije i diskusija
Organizator: CEST RS
Potencijalni edukatori: Edukatori CEST-a RS
Ciljne grupe: sudije i javni tužioci

36. Specifičnosti krivičnog postupka prema djeci i maloljetnicima

- Etiologija i fenomenologija maloljetničke delinkvencije
- Maloljetničko materijalno krivično pravo
- Maloljetničko procesno krivično pravo
- Maloljetničko izvršno krivično pravo
- Posjeta zavodskim institucijama

Datum održavanja: april/maj 2024.
Trajanje: dvodnodnevna edukacija
Mjesto održavanja: Banjaluka i Brčko distikt BiH
Broj učesnika: 25
Oblik obuke: centralizovana
Metod i materijal: kombinacija prezentacije i diskusija
Organizator: CEST RS
Potencijalni edukatori: edukatori CEST-a RS
Ciljne grupe: sudije i javni tužioci

37. Primjena Zakona o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku u praksi

- Podzakonski akti (uključujući primjenu mjera preusmjeravanja i alternativnih mjera)
- Zaštita djece svjedoka i oštećenih i njihova resocijalizacija

Datum održavanja: maj/juni 2024.
Trajanje: dvodnodnevna edukacija
Mjesto održavanja: Banjaluka i Brčko distikt BiH
Broj učesnika: 25
Oblik obuke: centralizovana
Metod i materijal: kombinacija prezentacije i diskusija
Organizator: CEST RS
Potencijalni edukatori: edukatori CEST-a RS
Ciljne grupe: sudije i javni tužioci

NAPREDNA OBUKA ZA MALOLJETNIČKO PRAVOSUĐE

Napredna obuka je namijenjena sudijama i tužiocima koji postupaju u postupcima prema maloljetnim izvršiocima krivičnih djela, kao i u krivičnim postupcima u kojima se u ulozi oštećenog pojavljuju djeca, a koji su prošli specijalističku obuku za maloljetničko pravosuđe i dobili certifikat.

38. Seksualno iskorištavanje i zlostavljanje djece u digitalnom okruženju

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Trajanje: trodnevna radionica

Datum održavanja: biće naknadno određeno

Ciljna grupa: sudije, tužioci, predstavnici policijskih agencija

Planiran broj učesnika: 25

Teme:

- MODUL I- Etiologija i fenomenologija
- MODUL II- Pravni okvir vezan za slučajeve seksualnog iskorištavanja i zlostavljanja djece u digitalnom okruženju
- MODUL III- Elektronski dokazi

Metod: izlaganja, studija slučaja i diskusija

Edukativni materijal: Vodič za sudije i tužioce na temu visokotehnološkog kriminala i zaštite djece u BiH i Smjernice za postupanje profesionalaca

Edukatori: Edukatori CEST FBiH, CEST RS i eksperti Save the Children.

Cilj radionice: Namjenjena jednoj grupi učesnika koja će proći sve tri radionice kao specijalističku obuku iz domena nasilja nad djecom u digitalnom okruženju.

39. Izazovi u radu sa djecom u kontaktu sa zakonom i uloga stručnih savjetnika

Datum održavanja: februar 2024.

Mjesto održavanja: Banjaluka

Broj učesnika: 25

Oblik obuke: centralizovana

Metod i materijal: kombinacija prezentacije i diskusija

Organizator: CEST RS i UNICEF

Potencijalni edukatori: edukatori CEST RS

Ciljne grupe: sudije i javni tužioci

Cilj seminara: Unaprijediti kvalitet profesionalnog rada i pristupa djeci u kontaktu sa zakonom kroz: bolje međusobno razumjevanje uloge djeteta u istražnom i sudskom postupku iz pravnog i psihološkog ugla, uskladjivanje sudskih odluka sa najboljim interesima djeteta, upoznavanje nosilaca pravosudnih funkcija sa mogućnostima profesionalne djelatnosti stručnih savjetnika/saradnika -psihologa u radu sa djecom u kontaktu sa zakonom, sticanje specijalizovanih i usmjerenih znanja i vjestina iz oblasti dječije psihologije i traume, te bolje razumijevanje problematike sasluivanja djece u istražnom i sudskom postupku kroz odluke Vrhovnog suda RS

KOORDINACIONI SASTANCI TUŽILACA IZ RS, FBIH I BD BIH KOJI RADE NA MALOLJETNIČKOM REFERATU

Jedan od usvojenih zaključaka na Stručnom savjetovanju tužilaca u Neumu bio je da se periodično nastavi sa održavanjem ovih sastanaka, sve u cilju ostvarivanja konstruktivne saradnje između kantonalnih tužilaca, a prvenstveno radi razmjene iskustava, te posebno identifikovanja najboljih praksi u pogledu primjene alternativnih modela postupanja, kao i potreba za daljim edukacijama, sve u smislu odredbi Zakona o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku, odnosno propisanih obaveza tužilaca. Na ovaj način osigurana je mogućnost da redovni koordinacioni sastanci za 2024. godinu budu prepoznati programom stručnog usavršavanja za 2024. godinu, kao i da na koordinacionim sastancima učestvuju i tužioci iz RS koji postupaju u predmetima sa maloljetnicima. Dinamika realizacije sastanaka biće usaglašena i koordinirana sa tužilaštvima i UNICEF-om.

OKRUGLI STOLOVI

40. Aktuelna praksa Vrhovnog suda Republike Srpske iz krivičnopravne oblasti

Datum održavanja: 2024.

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 50

Oblik obuke: centralizovana

Organizator: CEST RS

Moderatori: predsjednici odjeljenja

Ciljne grupe: sudije i javni tužioci raspoređeni na krivičnim referatima svih nivoa

Potencijalni edukatori: Sudije Vrhovnog suda Republike Srpske

Cilj: Ujednačavanje pravne prakse, predstavljanje aktuelne prakse Vrhovnog suda Republike Srpske u 2024. godini i ukazavanje na najčešće greške u radu nižestepenih sudova.

41. Okrugli sto: Najčešće greške u radu nižestepenih sudova na krivičnom referatu u BiH

Trajanje: Tri jednodnevna okruga stola

Datum održavanja: 2024.

Mjesto održavanja: Banja Luka, Doboј, Trebinje

Broj učesnika: do 50

Oblik obuke: decentralizovana

Metod: kombinacija prezentacije predstavnika okružnih sudova i diskusija, razmjena mišljenja

Organizatori: CEST RS, CEST FBIH i Pravosudna komisija Brčko distrikta BiH

Potencijalni edukatori: Sudije Vrhovnog suda RS i FBiH

Ciljne grupe: sudije okružnih/kantonalnih sudova sa krivičnog referata

Cilj: Predstaviti analize koje su pripremili sudovi najviše instance u Bosni i Hercegovini, analizirati najčešće razloge za ukidanje/preinačenjedrugostepenih odluka, te ukazati na dobre prakse.

SAVJETOVANJA

42. XXII Savjetovanje iz krivičnopravne oblasti, Neum

Savjetovanje iz krivičnopravne oblasti koje se tradicionalno organizuje u Neumu, na kojem se okuplja veliki broj učesnika, ne samo iz pravosuđa, već i veliki broj advokata i brojni drugi učesnici iz raznih oblasti kako iz zemlje, tako i iz regiona, kako bi propratili izlaganja eksperata iz ove oblasti.

Oblik obuke: decentralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusije

Organizator: Udruženje sudija FBiH, Udruženje sudija RS, CEST FBiH i CEST RS, Pravosudna komisija Brčko Distrikta

Edukatori: edukatori CEST-a i pravni eksperti angažovani od strane Udruženja sudija Federacije Bosne i Hercegovine

Ciljna grupa: sudije koje postupaju u krivičnim predmetima, tužioci, stručni saradnici i predstavnici drugih profesija

Datum održavanja: juni 2024.

Mjesto održavanja: Neum

Broj učesnika: nije ograničen zbog mogućnosti da učesnici sami snose svoje troškove

43. XVII Stručno Savjetovanje tužilaca, Neum

Udruženje tužilaca Federacije BiH, u saradnji sa Centrima za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji BiH i Republici Srpskoj, i Pravosudnom komisijom Brčko Distrikta BiH, organizuju tradicionalno savjetovanje svih tužilaca iz BiH, koje se održava jednom godišnje.

Oblik obuke: decentralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusije

Organizator: Udruženje tužilaca FBiH, CEST FBiH i CEST RS, Pravosudna komisija Brčko Distrikta

Edukatori: edukatori CEST-a i pravni eksperti angažovani od strane Udruženja tužilaca Federacije Bosne i Hercegovine

Ciljna grupa: tužioci

Datum održavanja: septembar/oktobar 2024.

Mjesto održavanja: Neum

Broj učesnika: nije ograničen zbog mogućnosti da učesnici sami snose svoje troškove

GRADANSKOPRAVNA OBLAST

1. Opasne stvari i opasne djelatnosti

Datum održavanja: mart 2024.

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 50

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija sa praktičnim primjerima iz prakse

Organizator: CEST RS

Potencijalni edukatori: prof.dr Slobodan Stanišić, advokat i redovni profesor Fakulteta pravnih nauka Panevropskog univerziteta „Apeiron“ Banja Luka

Ciljne grupe: sudije raspoređene na relevantnim referatima u sudovima

2. Aktuelna pitanja naknade štete

Datum održavanja: mart 2024.

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 30

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija sa praktičnim primjerima iz prakse

Organizator: CEST RS

Potencijalni edukatori: Dejan Pilipović, ma, Pravni fakultet Univerziteta u Banjoj Luci

Ciljne grupe: sudije raspoređene na relevantnim referatima u sudovima

Teme:

- naknada nematerijalne štete usljed klevete prema posebnom propisu i dostupnoj sudskoj praksi
- zastarjelost potraživanja naknade štete, posebno kod tzv. privilegovanog roka zastarjelosti potraživanja naknade štete
- analiza opštih pravila o odgovornosti za štetu i posebnih propisa

Cilj seminara: Cilj edukacije se ogleda u produblivanju znanja ciljne grupe u vezi sa nekim aktuelnim pitanjima naknade štete, kao što je pitanje ostvarenja obeštećenja u slučaju nastanka štete usljed terorističkih akata i javnih demonstracija ili manifestacija, posebno, jer je zakonska odredba kojom je eksplicitno regulisano ovo pitanje brisana u RS, a u svjetlu odluka sudova kod nas i u okruženju uz poznavanje različitih uporednopravnih mehanizama obeštećenja i posebno važećih međunarodnih standarda. Očekivani rezulteti seminara uključuju iznalaženje najefikasnijih rješenja u konkretnim slučajevima iz prakse.

3. Dokazna sredstva i troškovi parničnog postupka

Datum održavanja: 05. april 2024.

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 30

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija sa praktičnim primjerima iz prakse

Organizator: CEST RS

Potencijalni edukator: Biljana Vidimlić, sudija Okružnog suda u Banjoj Luci i dr sci Faruk Latifović, sudija Kantonalnog suda u Tuzli

Ciljne grupe: sudije raspoređene na relevantnim referatima u sudovima

Teme:

- Teret dokazivanja u parničnom postupku
- Dokazivanje ispravama u parničnom postupku

- Dokazivanje vještačenjem u parničnom postupku
- Ocjena dokaza
- Odlučivanje o troškovima
- Upravljanje/ rukovođenje spisom

4. Primjena propisa iz oblasti radnih odnosa u Republici Srpskoj

Datum održavanja: 15. april 2024.

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 50

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija sa praktičnim primjerima iz prakse

Organizator: CEST RS

Potencijalni edukatori: Stalni edukatori CEST-a RS

Ciljne grupe: sudije raspoređene na relevantnim referatima

Teme:

- Teret dokazivanja u radnim odnosima
- Aneks ugovora o radu i radni odnos u otkaznom roku
- Naknada štete zbog povrede na radu
- Teret dokazivanja u radnim sporovima
- Sudska praksa

5. Pravno jedinstvo zemljišta i legalizacija bespravno izgrađenih objekata

Datum održavanja: april 2024.

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 50

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija sa praktičnim primjerima iz prakse

Organizator: CEST RS

Potencijalni edukatori: Stalni edukatori CEST-a RS

Teme:

- Primjena člana 330. Zakona o stvarnim pravima u vezi sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o legalizaciji bespravno izgrađenih objekata

Cilj seminara: Tema predložena od strane Pravobranilaštva Republike Srpske i time prepoznata kao aktuelna i značajna za Program CEST-a u 2023. godini.

6. Aktuelna pitanja iz Zakona o stvarnim pravima Republike Srpske

Datum održavanja: april 2024.

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 50

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija sa praktičnim primjerima iz prakse

Organizator: CEST RS

Potencijalni edukatori: Stalni edukatori CEST-a RS

Teme:

- Sticanje prava svojine održajem s posebnim akcentom na uticaj održaja na nepokretnostima koje se nalaze u režimu sdruštvene svojine
- Status nosioca svojine javnog prava u odnosu na sticanje prava svojine održajem
- Primjena člana 348. stav 6. i 7. Zakona o stvarnim pravima Republike Srpske

Cilj seminara: Tema predložena od strane Pravobranilaštva Republike Srpske i time prepoznata kao aktuelna i značajna za Program CEST-a u 2023. godini.

7. Novine inkorporisane u Porodični zakon Republike Srpske i njihova primjena u sudskoj praksi

Datum održavanja: druga polovina 2024.

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 30

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija sa praktičnim primjerima iz prakse

Organizator: CEST RS

Potencijalni edukatori: Božana Vulić, sudija Vrhovnog suda Republike Srpske i prof. dr Darko Radić, Pravni fakultet Univerziteta u Banjoj Luci

Ciljne grupe: sudije raspoređene na relevantnim referatima

Cilj seminara: Imajući u vidu činjenicu da je novi Porodični zakon Republike Srpske, stupio na snagu, Centar za edukaciju sudija i javnih tužilaca u Republici Srpskoj nalazi da su novine u pomenutom zakonu značajne za unaprijeđenje porodičnopravnih odnosa te da im se treba posvetiti posebna pažnja.

8. Postupak pred drugostepenim sudom u parničnom postupku

Datum održavanja: 15. maj 2024.

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 30

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija sa praktičnim primjerima iz prakse

Organizator: CEST RS

Potencijalni edukatori: Biljana Vidimlić, sudija Okružnog suda u Banjoj Luci

Teme:

- Propusti kod prethodnog ispitivanja tužbe
- Troškovi postupka
- Propusti prvostepenog suda u obrazlaganju odluka

Ciljne grupe: sudije raspoređene na relevantnim referatima

9. Proces ocjene dokaza

Datum održavanja: novembar 2024.

Mjesto održavanja: Biće naknadno određeno

Trajanje: 2x2 dana

Broj učesnika: 30

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija sa praktičnim primjerima iz prakse

Organizator: CEST RS, CEST FBiH

Potencijalni edukatori: Stalni edukatori CEST-ova

Ciljne grupe: sudije koje rade na relevantnim referatima

Teme:

- Teret dokazivanja u parničnom postupku
- Utvrđivanje činjeničnog stanja u parničnom postupku
- Ocjena dokaza
- Zloupotreba procesnih ovlaštenja

Cilj obuke: Imajući u vidu da je tema predložena od sudova najviših instanci u BiH, putem VSTV-a BiH, te da je predloženo da se uvrsti kao tema za kontinuiranu edukaciju sudija.

SEMINARI U SARADNJI SA MISIJOM OSCE-A U BOSNI I HERCEGOVINI

10. Diskriminacija u pravosudnoj praksi: izazovi utvrđivanja diskriminacije i primjene posebnih proceduralnih pravila u diskriminacijskim parnicama

Datum održavanja: maj 2024.

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Broj učesnika: 50

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija sa praktičnim primjerima iz prakse

Organizator: CEST RS

Potencijalni edukatori: Stalni edukatori CEST RS-a, CEST FBiH-a i OSCE-a

11. Prava zaštite životne sredine

Datum održavanja: maj 2024.

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Broj učesnika: 50

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija sa praktičnim primjerima iz prakse

Organizator: CEST RS

Potencijalni edukatori: Stalni edukatori CEST RS-a, CEST FBiH-a i OSCE-a

12. Okrugli sto na temu rješavanje spornog pravnog pitanja i vanredna revizija

Datum održavanja: novembar 2024.

Mjesto održavanja: Biće naknadno određeno

Broj učesnika: do 50

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije, razmjena mišljenja

Organizatori: CEST RS, CEST FBiH i OSCE

Ciljne grupe: za sudije Vrhovnih sudova FBiH, RS-a, Apelacionog suda Brčko distrikta i Suda u BiH

Edukatori: Stalni edukatori CEST RS-a, CEST FBiH-a i OSCE-a

SEMINARI U SARADNJI SA SAVJETOM EVROPE

13. Okrugli stol: pravo na suđenje u razumnom roku

Mjesto održavanja: naknadno će se utvrditi

Datum održavanja: novembar i decembar 2024.

Trajanje: 1 dan / dvije aktivnosti/

Ciljna grupa: sudije / predsjedici sudova i stručni saradnici:

Organizatori: CEST RS, CEST FBiH i Savjet Evrope

Edukatori: Međunarodni eksperti Savjeta Evrope

Teme:

- Suđenje u razumnom roku;
- Smjernice o dosuđivanju naknade nematerijalne štete

SEMINARI U SARADNJI SA GENDER CENTROM- CENTROM ZA JEDNAKOST I RAVNOPRAVNOST POLOVA VLADE REPUBLIKE SRPSKE

14. Izazovi odlučivanja o starateljstvu u slučajevima nasilja u porodici – preporuke GREVIO komiteta

Datum održavanja: oktobar 2024.
Mjesto održavanja: Biće naknadno određeno.
Planirani broj učesnika: do 30 učesnika
Edukatori: Stalni edukatori CEST RS
Organizatori: CEST RS i GENDER Centar Vlade RS
Ciljna grupa: sudije

OKRUGLI STOLOVI

15. Aktuelna praksa Okružnog suda u Banjoj Luci i Okružnog suda u Prijedoru

Datum održavanja: septembar/oktobar 2024.
Mjesto održavanja: Banja Luka
Broj učesnika: do 50
Oblik obuke: centralizovana
Metod: kombinacija prezentacije i diskusija, razmjena mišljenja
Organizator: CEST RS
Ciljne grupe: sudije Okružnog suda u Banjoj Luci i Okružnog suda u Prijedoru
Edukatori: sudije okružnih sudova u Republici Srpskoj i stalni edukatori CEST-a RS

Cilj: Predstaviti analize koje su pripremili okružni sudovi, analizirati najčešće razloge za ukidanje/preinačenje prvostepenih odluka, te ukazati na dobre prakse.

16. Aktuelna praksa Okružnog suda u Doboju i Okružnog suda u Bijeljini

Datum održavanja: septembar/oktobar 2024.
Mjesto održavanja: biće naknadno određeno
Broj učesnika: do 50
Oblik obuke: decentralizovana
Metod: kombinacija prezentacije i diskusija, razmjena mišljenja
Organizator: CEST RS
Ciljne grupe: sudije Okružnog suda u Doboju i Okružnog suda u Bijeljini
Edukatori: sudije okružnih sudova u Republici Srpskoj i stalni edukatori CEST-a RS

Cilj: Predstaviti analize koje su pripremili okružni sudovi, analizirati najčešće razloge za ukidanje/preinačenje prvostepenih odluka, te ukazati na dobre prakse.

17. Aktuelna praksa Okružnog suda u Istočnom Sarajevu i Okružnog suda u Trebinju

Datum održavanja: septembar/oktobar 2024.
Mjesto održavanja: biće naknadno određeno
Broj učesnika: do 50
Oblik obuke: decentralizovana
Metod: kombinacija prezentacije i diskusija, razmjena mišljenja

Organizator: CEST RS

Ciljne grupe: sudije Okružnog suda u Istočnom Sarajevu i Okružnog suda u Trebinju

Edukatori: sudije okružnih sudova u Republici Srpskoj i stalni edukatori CEST-a RS

Cilj: Predstaviti analize koje su pripremili okružni sudovi, analizirati najčešće razloge za ukidanje/preinačenje prvostepenih odluka, te ukazati na dobre prakse.

18. Aktuelna praksa Vrhovnog suda Republike Srpske

Datum održavanja: novembar 2024.

Mjesto održavanja: Biće naknadno određeno

Broj učesnika: do 50

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije, razmjena mišljenja

Organizatori: CEST RS

Ciljne grupe: sudije okružnih sudova sa parničnog referata

Edukatori: sudije Vrhovnog suda Republike Srpske

Cilj: Predstaviti analize koje je pripremio sud najviše instance u Republici Srpskoj, analizirati najčešće razloge za ukidanje/preinačenje drugostepenih odluka, te ukazati na dobre prakse.

SAVJETOVANJA

19. XVIII Savjetovanje iz građanskopravne oblasti u saradnji sa Udruženjem sudija RS, Udruženjem sudija FBiH Udruženjem sudija BiH, i Centrom za edukaciju sudija i javnih tužilaca RS i Federacije BiH, Pravosudnom komisijom Brčko distrikta, Advokatskim komorama

Datum održavanja: oktobar 2024.

Mjesto održavanja: Jahorina

Broj učesnika: nije ograničen zbog mogućnosti da učesnici sami snose svoje troškove

Oblik obuke: decentralizovana

Metod: kombinacija prezentacije predstavnika i diskusija, rad u grupama

Organizator: Udruženje sudija RS u saradnji sa Udruženjem sudija BiH i FBiH, Centrima za edukaciju sudija i javnih tužilaca RS i FBiH i Pravosudnom komisijom Brčko Distrikta

Edukatori: pravni eksperti

Ciljne grupe: sudije raspoređene na relevantnim referatima u sudovima (građanski, upravni, vanparnični i dr.), stručni saradnici, a namijenjeno je i advokatima, ministarstvima, pravobranilaštvima

Savjetovanje iz građanskopravne oblasti se tradicionalno organizuje na Jahorini, na kojem se okuplja veliki broj učesnika, kako iz oblasti pravosuđa, tako i veliki broj advokata, predstavnika pravobranilaštava, opština, ministarstava i brojni drugi učesnici iz raznih oblasti kako iz zemlje, te pravni stručnjaci iz regiona, kako bi propratili izlaganja eksperata iz raznih pravnih oblasti. Sve veći broj učesnika, govori o značaju ove manifestacije i potrebi njenog održavanja.

20. Savjetovanje iz svih pravnih oblasti u saradnji sa Udruženjem pravnika RS, Pravnim fakultetom Univerziteta u Banjoj Luci i Centrom za edukaciju sudija i javnih tužilaca RS i FBiH - Oktobarski pravnički dani

Datum održavanja: oktobar 2024.

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: nije ograničen zbog mogućnosti da učesnici sami snose svoje troškove

Oblik obuke: decentralizovana

Metod: kombinacija prezentacije predstavnika i diskusija

Organizator: Udruženje pravnika RS i Pravni fakultet Univerziteta u Banjoj Luci u saradnji sa entitetskim centrima za edukaciju sudija i tužilaca i Pravosudnom komisijom Brčko Distrikta

Edukatore: pravni eksperti

Ciljne grupe: sudije, tužioci, stručni saradnici, advokati, ministarstva, pravobranilaštva i pravnici iz svih ostalih branši

Savjetovanje koje se tradicionalno organizuje u Banjoj Luci, a koje okuplja veliki broj učesnika, ne samo iz pravosuđa, već i veliki broj advokata, predstavnika pravobranilaštava, opština i brojne druge učesnike iz raznih oblasti kako iz zemlje, tako i iz regiona, kako bi propratili izlaganja eksperata iz raznih pravnih oblasti.

VANPARNIČNA OBLAST

1. Sudska praksa iz vanparničnih postupaka

Datum održavanja: 24. maj 2024.

Mjesto održavanja: Banja Luka

Trajanje: 1 dan

Broj učesnika: 30

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija sa praktičnim primjerima iz prakse

Organizator: CEST RS

Potencijalni edukatori: Selma Šaćirović, sudija Osnovnog suda u Bijeljini

Ciljne grupe: sudije vanparničnog referata

Cilj seminara: Upoznavanje učesnika sa aktuelnom sudskom praksom iz vanparničnih postupaka, te ujednačavanje sudske prakse vanparničnih postupaka.

2. Ostavinski postupak pred notarom

Datum održavanja: maj 2024.

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: 50

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija sa praktičnim primjerima iz prakse

Organizator: CEST RS

Potencijalni edukatori: Stalni edukatori CEST-a RS

Ciljne grupe: sudije vanparničnog referata

Cilj seminara: Tema je predložena od strane Notarske komore Republike Srpske, te je uvrštena u Program CEST RS-a kao značajna i aktuelna.

IZVRŠNI POSTUPAK

1. Aktuelna pitanja izvršnog postupka

Datum održavanja: septembar 2024.

Mjesto održavanja: Banja Luka

Trajanje: 1 dan

Broj učesnika: 30

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija sa praktičnim primjerima iz prakse

Organizator: CEST RS

Potencijalni edukatori: Vesna Mišić, sudija Okružnog suda u Banjoj Luci

Ciljne grupe: sudije na izvršnom referatu

Teme:

- Sudska praksa u izvršnom postupku i najčešći problemi u provođenju izvršnog postupka
- Odluke Ustavnog suda BiH donesene u izvršnom postupku
- Izvršenje na osnovu notarski obrađene isprave, potvrde o registraciji i izvršenja na osnovu vjerodostojne isprave
- Razmatranje odnosa- komunikacije: sudija – sudski izvršilac u postupku provođenja izvršenja

Cilj seminara: Usaglašavanje sudske prakse u izvršnom postupku

2. Mjenica kao hartija od vrijednosti

Datum održavanja: 03. jun 2024.

Mjesto održavanja: Banja Luka

Trajanje: 1 dan

Broj učesnika: 30

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusija sa praktičnim primjerima iz prakse

Organizator: CEST RS

Potencijalni edukatori: Darko Stamenić, sudija Okružnog suda u Banjoj Luci

Teme:

Izvršenje po mjenici

Mjениčni spor s osvrtom na aktuelnu sudsku praksu

Ciljne grupe: sudije na izvršnom referatu

PRIJEDLOG VISOKOG SUDSKOG I TUŽILAČKOG SAVJETA BOSNE I HERCEGOVINE

3. Obustava postupka izvršenja

Datum održavanja: 22. mart 2023.

Mjesto održavanja: Banja Luka

Trajanje: 2 x 1 dan

Ciljna grupa: sudije i stručni saradnici

Planiran broj učesnika: do 30

Teme:

- Obustava postupka izvršenja u skladu sa članovima 34., 63. i 125. Zakona o izvršnom postupku

- Obustava postupka izvršenja – problemi koji se javljaju u praksi

Ciljevi:

- Da se polaznici seminara upoznaju sa odredbama zakona u pogledu obustave postupka, koji su slučajevi obustave, posljedice obustave postupka i obaveze sudije/stručnog saradnika u situacijama kada se steknu uslovi za obustavu
- Ujednačavanje postupanja sudija/stručnih saradnika u istim ili sličnim situacijama

Metod: interaktivna obuka

Organizator: CEST RS

Edukativni materijal: Edukativni materijal pripremljeni od strane edukatora

Edukatori: Stalni edukatori CEST-a

4. Izvršenje na nekretninama

Datum održavanja: biće naknadno određeno

Mjesto održavanja: Banja Luka

Trajanje: 1 x 1 dan

Ciljna grupa: sudije, stručni saradnici, sudski izvršitelji

Planiran broj učesnika: do 50

Teme:

- izvršenje na nekretninama – aktuelni problemi, primjena principa proporcionalnosti, izvršenje na nekretninama koje su u vanknjižnom vlasništvu

Cilj seminara: ujednačavanje prakse sudova pri provođenju izvršenja na nekretninama.

Metod: interaktivna obuka

Organizator: CEST RS

Edukativni materijal: Edukativni materijal pripremljeni od strane edukatora

Edukatori: Stalni edukatori CEST-a

5. Primjena člana 37. Zakona o izvršnom postupku u praksi

Datum održavanja: biće naknadno određeno

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Trajanje: 1 x 1 dan

Organizator: CEST FBiH i CEST RS

Ciljna grupa: sudije, stručni saradnici, sudski izvršitelji

Planiran broj učesnika: do 50

Teme:

- Prikupljanje informacija o imovini dužnika, postupanje sudova i tražilaca izvršenja u pogledu primjene člana 37. ZIP-a
- Razmatranje načina efikasnijeg prikupljanja podataka od strane suda i tražioca izvršenja
- Problemi s kojima se sudovi i tražioci izvršenja susreću u praksi pri primjeni člana 37. ZIP-a sa posebnim naglaskom na potraživanja koja se temelje na vjerodostojnoj ispravi

Cilj seminara: identifikacija problema i iznalaženje efikasnijeg načina prikupljanja podataka o imovini izvršenika, prijedlozi sudova.

Metod: interaktivna obuka

Edukativni materijal: Edukativni materijal pripremljeni od strane edukatora

Edukatori: Stalni edukatori CEST RS-a i CEST FbiH-a

6. Naplata zatezних kamata i troškova u izvršnom postupku

Datum održavanja: biće naknadno određeno

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Trajanje: 1 x 1 dan

Organizator: CEST FBiH i CEST RS

Ciljna grupa: sudije, stručni saradnici,

Planiran broj učesnika: do 30

Teme:

- Način obračuna zatezne kamate u izvršnom postupku - općenito, a u skladu sa članom 28. ZIP-a
- Način obračuna kamate na troškove parničnog postupka u slučaju kada je prvostepenom presudom dosuđeno za troškove parničnog postupka manji iznos, a drugostepenom presudom taj iznos povećan.

Ciljevi:

- Da učesnici steknu osnovno znanje o načinu obračuna kamata u izvršnom postupku
- Razmjena iskustava polaznika edukacije o načinu obračuna kamate i problemima sa kojima se susreću
- Definisane postupanje sudija i stručnih saradnika u slučaju da se traži izvršenje presude gdje su troškovi različiti u prvostepenoj i drugostepenoj presudi obzirom da je primjetno različito postupanje sudova

Metod: interaktivna obuka

Edukativni materijali: materijali razvijeni od strane predavača

Edukatori: Stalni edukatori CEST-a

PRIVREDNOPRAVNA OBLAST

1. Unovčavanje imovine i namirenje povjerilaca

Datum održavanja: februar 2024.

Trajanje: 1 dan

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 30

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Organizator: CEST RS

Potencijalni edukator: mr Nedeljko Milijević, sudija Okružnog privrednog suda u Banjaluci

Cilj: Utvrđivanje, sticanje i proširivanje znanja iz oblasti stečajnog postupka.

Cilj: Razjašnjavanje aktuelnih praktičnih pitanja koja se pojavljuju u oblasti prava intelektualnog vlasništva.

2. Pokretanje i otvaranje stečajnog postupka

Datum održavanja: mart 2024.

Trajanje: 1 dan

Broj seminara: 1

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 30

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Organizator: CEST RS

Potencijalni edukator: mr Nedeljko Milijević, sudija Okružnog privrednog suda u Banjaluci

Cilj: Sticanje i proširivanje znanja iz oblasti stečajnog postupka.

3. Krivičnopravna zaštita u oblasti prava intelektualnog vlasništva i savremeni izazovi u zaštiti žiga u Bosni i Hercegovini

Datum održavanja: april 2024.

Trajanje: 1 dan

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 30

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Organizator: CEST RS

Potencijalni edukator: Antonije Živković, ma, menadžer Sektora za pravne poslove, LANACO i Njegoslav Jović, ma, viši asistent, Pravni fakultet Univerziteta u Banjoj Luci

4. Položaj akcionara u stečaju

Datum održavanja: april 2024.

Trajanje: 1 dan

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 30

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Organizator: CEST RS

Potencijalni edukator: Božana Gužvić, predsjednica Okružnog privrednog suda u Bijeljini
Ciljne grupe: sudije privrednih sudova

Cilj: Utvrđivanje, sticanje i proširivanje znanja iz oblasti stečajnog postupka.

5. Raspodjela viška stečajne mase

Datum održavanja: 27. maj 2024.

Trajanje: 1 dan

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 30

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Organizator: CEST RS

Potencijalni edukator: Rade Hadži Stević, stalni edukator CEST-a RS

Cilj: Upoznavanje sa specifičnim, i u praksi rijetkim situacijama raspodjele viška stečajne mase nakon namirenje povjerilaca i troškova postupka.

6. Kolektivno ostvarivanje autorskih prava i zaštita žiga

Datum održavanja: 10. maj 2024.

Trajanje: 1 dan

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 30

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Organizator: CEST RS

Potencijalni edukator: mr Branka Skoko, predsjednica Višeg privrednog suda u Banjaluci i Bogdan Gajić, sudija Okružnog privrednog suda u Banjoj Luci

Cilj seminara: Obzirom na značaj oblasti intelektualne svojine u privredi Bosne i Hercegovine, kao veliki korisnik autorskih i srodnih prava, Mtel a.d. Banja Luka je izrazio interes da se ova tema uvrsti u Program za 2024. godinu.

7. Aktuelna pitanja iz prakse privrednih sudova u Republici Srpskoj

Datum održavanja: novembar 2024.

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 50

Oblik obuke: centralizovana

Metod: pored aktuelne problematike privrednih sudova, analize kvaliteta i zapažanja drugostepenih sudija, ovaj vid edukacije prvenstveno bi sadržavao pripremljene odgovore na pitanja koja bi se postavljala tokom godine, a koji bi se dostavili prije edukacije, radi što efikasnije rasprave, te bi se na osnovu rezultata rasprave o spornim pitanjima izradili i dostavili odnosno objavili konačni prečišćeni tekstovi sentenci i obrazloženja, kao zvaničan stav Višeg privrednog suda po tim pitanjima

Organizator: CEST RS

Potencijalni edukatori: mr Branka Skoko, predsjednik Višeg privrednog suda u Banjaluci, Bogdan Gajić i Drago Turkeš, sudije Višeg privrednog suda u Banjaluci

Ciljna grupa: sudije privrednih sudova

Cilj: Kako se u okviru prakse privrednih sudova u Republici Srpskoj stalno otvaraju nova sporna pitanja, Centar je, i ove godine, u svoj Program rada uvrstio ovaj seminar, kako bi se na taj način otvorila mogućnost za rješavanje mnogih nedoumica sa kojima se sudije privrednih sudova

susreću u svom radu. Usaglašavanje različitih stavova o kojima se razgovaralo na edukacijama održanim u prethodnoj godini.

SEMINARI U SARADNJI SA CLDP (PROGRAM RAZVOJA PRIVREDNOG PRAVA MINISTARSTVA TRGOVINE SAD-A)

Uz podršku CLDP-a (Commercial law development programme), čija misija je poboljšanje zakonskog ambijenta za poslovanje u razvoju i tranziciji zemalja širom svijeta, pa tako i u Bosni i Hercegovini, na koji način se podstiče veća politička stabilnost i povoljnost ekonomskih prilika za poslovanje lokalnih privrednih društava i preduzetnika, tokom 2024. godine biće realizovana jedna zajednička aktivnost CEST-a u RS, CEST-a FBiH i CLDP-a.

8. Promocija Priručnika iz oblasti prava intelektualnog vlasništva

Datum održavanja: februar 2024.

Mjesto: online ili neposredno, u zavisnosti od ograničenja putovanja

Očekivani broj učesnika: 70

Organizator: CEST RS, CEST FBiH i CLDP

Edukativni materijal: powerpoint i studije slučaje

S obzirom na to je tokom 2022. i 2023. godine izvršeno ažuriranje Priručnika o intelektualnoj svojini za sudije, tokom 2024. godine će biti preduzete aktivnosti u cilju njegovog prezentovanja pravosudnoj i široj pravničkoj zajednici, pod ažuriranim nazivom - Priručnik iz oblasti prava intelektualnog vlasništva.

SEMINARI U SARADNJI SA NOTARSKOM KOMOROM REPUBLIKE SRPSKE

9. Novine u Zakonu o privrednim društvima sa posebnim osvrtom na skupštinsku većinu kod društva sa ograničenom odgovornošću i statusne promjene privrednih društava

Datum održavanja: septembar 2024.

Trajanje: 1 dan

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 30

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Organizator: CEST RS i Notarska komora Republike Srpske

Potencijalni edukator: stalni edukatori CEST-a RS/notari

Ciljne grupe: sudije privrednih sudova i notari

PRIJEDLOG VISOKOG SUDSKOG I TUŽILAČKOG SAVJETA BOSNE I HERCEGOVINE

ALTERNATIVNI NAČINI RJEŠAVANJA SPOROVA

10. Sudska nagodba i arbitraž

Datum održavanja: biće naknadno određeno

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Trajanje: 2 dana

Broj seminara: 1

Organizator: CEST RS i CEST F BiH

Ciljna grupa: sudije i stručni saradnici

Planiran broj učesnika: 50

Teme:

- Šta je sudska nagodba – pravni okvir?
- Promjene u pristupu sudije rješavanju spora – nova uloga sudije u vođenju predmeta
- Smjernice za zaključenje sudske nagodbe (vrste predmeta pogodne za zaključenje sudske nagodbe, način pristupa strankama, postizanje dogovora na zadovoljstvo obje strane, uloga sudije u postupku – načelo nepristrasnosti i ovlaštenja sudije)
- Problemi u pravnom sistemu BiH koji rezultiraju velikim brojem predmeta/problemi sa organima izvršne vlasti i njihovi pogledi na nagodbu: kako se nositi sa ovim/moguća rješenja
- Simulacija slučaja
- Uloga suda u arbitražnim postupcima prema Zakonu o parničnom postupku
- Poništenje arbitražnih odluka prema entitetskim Zakonima o parničnom postupku
- Priznanje i izvršenje stranih arbitražnih odluka u BiH

Metod: predavanja i diskusija, interakcija

Edukativni materijal: materijali razvijeni od strane edukatora

Edukatori: stalni edukatori CEST-ova

Cilj: Razviti vještine mirnog rješavanja sporova kod sudija i stručnih saradnika i povećati broj predmeta riješenih sudskom nagodbom, što u konačnici dovodi do kraćeg trajanja parničnih postupaka. Uvođenje učesnika u alternativno rješavanje sporova i arbitražu kao jedan od mogućih oblika alternativnog rješavanja sporova.

UPRAVNOPRAVNA OBLAST

1. Aktuelna praksa Vrhovnog suda Republike Srpske

Datum održavanja: 13. mart i 13. septembar 2024.

Mjesto: Banja Luka

Broj obuka: 2

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: sudije upravnog referata

Broj učesnika: 30, po seminaru

Teme¹:

- tumačenje člana 47. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju
- tumačenje člana 70. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju
- tumačenje člana 136a. Zakona o policiji i unutrašnjim poslovima
- primjena međunarodnih sporazuma prilikom priznavanja prava na penziju kada postoji staž ostvaren kod drugog nosioca osiguranja kod koga nije ostvareno pravo na penziju
- tumačenja oderdaba kod prekomjernog oštećenja
- tumačenja odredaba kod imovinskih provjera
- nedavanje odgovora na pravno relevantne navode tužbe u upravnom sporu
- primjena propisa u pogledu nadležnosti okružnog suda da postupa u određenoj upravnoj stvari s posebnim osvrtom na primjenu Zakona o visokom obrazovanju.

Metod: prezentacija, diskusija, rad na primjerima iz prakse

Materijali: materijali edukatora

Edukatori: Strahinja Ćurković, sudija Vrhovnog suda Republike Srpske

Cilj: Ujednačavanje sudske prakse na upravnom referatu.

2. Spor pune jurisdikcije

Datum održavanja: 16. april 2024.

Mjesto: Banja Luka

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: sudije upravnog referata

Broj učesnika: 30

Metod: prezentacija, diskusija, rad na primjerima iz prakse

Materijali: materijali edukatora

Potencijalni edukatori: Aleksandra Ždral, sudija Okružnog suda u Banjaluci

3. Primjena Zakona o utvrđivanju porijekla imovine i posebnog poreza na imovinu

Datum održavanja: 18. novembar 2024.

Mjesto: Banja Luka

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: sudije upravnog referata

Broj učesnika: 30

Metod: prezentacija, diskusija, rad na primjerima iz prakse

Materijali: materijali edukatora

Potencijalni edukatori: biće naknadno određeni

¹ Zadnje dvije tematske cjeline su uvrštene na prijedlog upravnog odjeljenja Vrhovnog suda Republike Srpske. Preostale tematske cjeline su uvrštene na prijedlog Fonda PIO Republike Srpske.

Napomena: Zakonom o utvrđivanju porijekla imovine i posebnog poreza na imovinu propisano je da sudije koje vode postupke po tužbama protiv konačnih rješenja o posebnom porezu prolaze obuku za sticanje posebnih znanja o postupku utvrđivanja imovine i posebnom porezu. Ovu obuku sprovodi Centar za edukaciju sudija i javnih tužilaca u Republici Srpskoj.

PREKRŠAJNOPRAVNA OBLAST

1. Primjena Zakona o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini

Datum održavanja: 03. april 2024.

Mjesto održavanja: Sarajevo

Trajanje: 1 dan

Broj seminara: 1

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Organizator: CEST RS i CEST FBiH

Potencijalni edukatori: stalni edukatori CEST-ova

Ciljna grupa: sudije

2. VII Savjetovanje iz prekršajnopravne oblasti

S obzirom na veliki uspjeh prethodnih savjetovanja iz prekršajnopravne oblasti, te iskazan interes učesnika za nastavkom organizacije istog, to će savjetovanje biti organizovano i ove godine, s tendencijom da preraste u tradicionalno, a s ciljem rješavanja aktuelnih pitanja iz primjene Zakona o prekršajima Republike Srpske. Predviđeno je da ovo Savjetovanje okupi veliki broj učesnika, ne samo iz pravosuđa, već i veliki broj advokata i brojnih drugih učesnika u prekršajnom postupku iz raznih oblasti kako iz zemlje, tako i iz regiona.

Datum održavanja: maj 2024.

Mjesto održavanja: biće naknadno dogovoreno

Broj učesnika: nije ograničen zbog mogućnosti da učesnici sami snose svoje troškove

Oblik obuke: decentralizovana

Metod: kombinacija prezentacije i diskusije

Organizator: Udruženje sudija RS, Udruženje sudija FBiH, CEST RS i CEST FBiH, Pravosudna komisija Brčko distrikta, Advokatska komora RS i Advokatska komora FBiH

Edukatori: edukatori CEST-a i pravni eksperti angažovani od strane Udruženja sudija Republike Srpske

Ciljna grupa: sudije koje postupaju u prekršajnom postupku predmetima, tužioci, stručni saradnici i predstavnici drugih profesija

3. Okrugli sto: Ujednačavanje sudske prakse u prekršajnim predmetima okružnih sudova u Republici Srpskoj

Datum održavanja: 20 - 21. oktobar 2024.

Trajanje: 2 dana

Broj seminara: 1

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 30

Teme:

- Aktuelne teme iz prekršajnog referata sa fokusom na postupke zaštite od nasilja u porodici

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Organizator: CEST RS

Potencijalni edukatori: stalnu edukatori CEST-a RS

Ciljna grupa: sudije

Cilj: Cilj je da se rasvijetli aktuelna sudska praksa povodom različitih spornih pitanja, te da se ukaže na mogućnosti poboljšanja i usaglašavanja iste.

POSEBNE TEME

1. Profesionalno sagorijevanje nosilaca pravosudnih funkcija u radu i strategije prevladavanja

Datum održavanja: 13. februar 2024.

Mjesto održavanja: Banja Luka

Trajanje: 1 dan

Broj seminara: 1

Broj učesnika: do 30

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Organizator: CEST RS

Potencijalni edukatori: Olga Lola Ninković, psiholog, rukovodilac Odjela za podršku svjedocima u

Okružnom sudu u Banjaluci

Ciljna grupa: sudije i javni tužioci

Napomena: Seminar je uvršten na prijedlog Udruženja tužilaca Republike Srpske.

2. Iskustva u primjeni Zakona o zaštiti prava na suđenje u razumnom roku

Datum održavanja: 22. april 2024.

Mjesto održavanja: Banja Luka

Trajanje: 1 dan

Broj seminara: 1

Broj učesnika: do 30

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Organizator: CEST RS

Potencijalni edukatori: članovi radne grupe koji su učestvovali u izradi Zakona

Ciljna grupa: sudije

Napomena: Seminar je uvršten na prijedlog Ministarstva pravde Republike Srpske.

3. Sigurnost nosilaca pravosudnih funkcija

Datum održavanja: 10. septembar 2024.

Mjesto održavanja: Banja Luka

Ciljna grupa: sudije i tužioci

Planirani broj učesnika: 40

Organizator: CEST RS i CEST FBiH

Teme:

- Sigurnost i zaštita sudija, tužilaca, članova njihovih porodica
- Zaštita svjedoka pred pravosudnim institucijama u Bosni i Hercegovini
- (zaštita svjedoka pod prijetnjom, ugroženih svjedoka i svjedoka sa punim mjerama zaštite (anonimnih svjedoka)

Cilj: Analiziranje ove teme je od velikog značaja za stvaranje većeg stepena sigurnosnog ambijenta u radu pravosudnih institucija i nositelja pravosudnih funkcija, kao i nezavisnost, nepristrasnost i efikasan rad pravosuđa u cjelini.

Metod: interaktivna obuka

Edukativni materijali: Materijali razvijeni od strane edukatora

Edukatori: edukatori angažovani od strane CEST-ova

Aktivnost će biti realizovana kao zajednička aktivnost entitetskih centara za edukaciju sudija i tužilaca u FBiH, RS i Pravosudne komisije BD BiH u saradnji sa sudskom policijom.

4. Sudska praksa i standardi Evropskog suda za ljudska prava u slučajevima nasilja u porodici sa fokusom na sudsku praksu u Bosni i Hercegovini

Datum održavanja: 18. septembar 2024.

Mjesto održavanja: Banja Luka

Trajanje: 1 dan

Broj seminara: 1

Broj učesnika: do 30

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Organizator: CEST RS

Potencijalni edukatori: prof. dr Dijana Savić Božić, stalni edukator CEST-a RS

Ciljna grupa: sudije

5. Sadržina i doseg člana 10 Uredbe Brisel II bis (nadležnost u slučajevima otmice djeteta) i odredbi o ostvarivanju prava na kontakt sa djetetom šireg porodičnog kruga lica

Datum održavanja: 05. decembar 2024.

Mjesto održavanja: Banja Luka

Trajanje: 1 dan

Broj seminara: 1

Broj učesnika: do 30

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Organizator: CEST RS

Potencijalni edukatori: mr Radmila Dragišić, zamjenik direktora Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo u Republici Srpskoj, stalni edukator CEST-a RS

Ciljna grupa: sudije

Cilj: Cilj seminara je da se polaznici upoznaju sa regulativom Savjeta (EC) 2201/2003 od 27 novembra 2003. godine, u pravnoj literaturi poznatoj i kao "Regulativa Brisel II bis", koja uređuje nadležnost, priznavanje i izvršenje sudskih odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim sa roditeljskom odgovornošću. Posebno se razmatra prelazak sa konvencijskog (međudržavnog) uređivanja oblasti pravosudne saradnje za bračne sporove i pitanje roditeljske odgovornosti na uređivanje koje su vršile institucije Evropske unije.

U okviru ovog seminara polaznici će se, uz korišćenje primjera iz prakse, upoznati sa:

- važnim karakteristikama člana 10 Uredbe Brisel II bis koja predstavlja suplement Haškoj konvenciji o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece od 25 oktobra 1980. godine.
- s obzirom na značaj i senzibilitet društvenih odnosa koji se na ravni Evropske unije uređuju predmetnim sekundarnim izvorom prava, doseg odredbi navedenog člana inter alia će se analizirati posredstvom izabranog predmeta iz jurisprudencije Suda pravde Evropske unije, pri čemu će se u konačnici dati osvrt na pravni status Konvencije i Uredbe u Bosni i Hercegovini.
- uređenju jednog segmenta roditeljske odgovornosti (prava na kontakt sa djetetom), pri čemu se analizira prvi predmet u kojem je Sud pravde Evropske unije odlučivao u pogledu primjene Uredbe Brisel II bis na zahtjev baka i djedova za ostvarivanje prava na kontakt s djetetom, u smislu da li se nadležni sud, koji treba da odluči o načinima ostvarivanja takvog prava, određuje na osnovu navedene uredbe ili na osnovu pravila međunarodnog privatnog prava država članica. Seminar se bavi i pitanjem opravdanosti donošenja

posebnog izvora prava koji bi na ravni Evropske unije uredio pitanje uzajamnog izvršenja sudskih odluka o pravima na kontakt sa djecom, kako je to predložila Republika Francuska, inicijalno rukovođena osnovnim pravom djeteta na kontakt sa oba roditelja.

6. *Primjena Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda u radu Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine*

Datum održavanja: biće naknadno određeno

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Trajanje: 1 dan

Broj seminara: 1

Broj učesnika: do 30

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Organizator: CEST RS, CEST FBiH i PKBD

Potencijalni edukatori: dr. sc. Robert Jović, sudija Apelacionog suda Brčko distrikta BiH

Ciljna grupa: sudije

OBUKE IZ OBLASTI ETIKE I INTEGRITETA NOSILACA PRAVOSUDNIH FUNKCIJA

7. *Sudijska i tužilačka etika i integritet i disciplinska praksa*

Datum održavanja: 29. maj 2024.

Mjesto održavanja: Sarajevo

Ciljna grupa: sve sudije i tužioci

Broj učesnika: 60

Organizator: CEST RS, CEST FBiH, Misija OSCE-a u BiH i AIRE Centar

Teme: Standardi Evropskog suda za ljudska prava, disciplinski postupci, etika i izgradnja povjerenja javnosti.

Metod obuke: PP prezentacija, predstavljanje predmeta iz prakse, diskusija;

Edukatori: eksperti za ova pitanja

Cilj: Ojačati integritet i povjerenje u pravosudni sistem kroz edukacije o disciplinskom postupku i etičkim standardima.

8. *Uloga predsjednika sudova i glavnih tužilaca u očuvanju integriteta pravosudnih institucija*

(Obavezna obuka za sve rukovodioce pravosudnih institucija)

Datum održavanja: 10 - 11. decembar 2024.

Mjesto održavanja: Banja Luka

Trajanje: 2 dana

Broj: 1

Ciljna grupa: predsjednici sudova/glavni tužioci, zamjenici predsjednika sudova/glavnih tužilaca, sekretari sudova/tužilaštava

Organizator: CEST RS

Broj učesnika: 35

Teme:

- Primjena Zakona o zaštiti tajnih podataka
- Druge mjere iz planova integriteta

- Novine uvedene Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o VSTS-u BiH od značaja za očuvanje integriteta pravosudnih institucija
- Povjerljivo savjetovanje
- Znanje kao bitan faktor integriteta i uloga edukacije

Metod obuke: PP prezentacija, planovi integriteta, dobre i loše prakse, diskusija

Edukatori: rukovodioci pravosudnih institucija, predatavnik/ci Ministarstva sigurnosti

Cilj: Jačanje integriteta i podizanje standarda ponašanja. Razmjeniti informacije i identifikovati najbolje prakse. Nakon dvogodišnje provedbe ovog tipa obuke kroz istu će se adresirati novine u ovoj oblasti sa kojima moraju biti upoznati rukovodioci pravosudnih institucija, poput praćenja realizacije planova integriteta i primjene Zakona o zaštiti tajnih podata. Takođe, kroz obuku je potrebno razmotriti efekte Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o VSTS-u BiH, naročito u dijelu koji se odnosi na nove disciplinske prekršaje u vezi kršenja etičkih kodeksa za sudije i kodesa za druge zaposlene u pravosudnim institucijama, kao i principe povjerljivog savjetovanja ukoliko se isti uvede u sistem BH pravosuđa u 2024. godini.

Napomena: Seminar je uvršten na prijedlog Visokog sudskog i tužilačkog savjeta Bosne i Hercegovine.

9. Implementacija izmjena i dopuna Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom savjetu Bosne i Hercegovine – popunjavanje obrazaca u vezi sa izvještajima sudija i tužilaca o imovini i interesima

Napomena: Obuke na ovu temu su zajedničke za oba CEST-a i obuhvatile bi sve nosioce pravosudnih funkcija, kako novoimenovane tako i one sa dužim stažom u pravosuđu. Projekat EU4 Justice planira sprovesti ovu aktivnost u saradnji sa CEST-ovima i VSTS-om čim se stvore uslovi za obuku, tj. po usvajanju potrebnih internih akata od strane VSTS-a BiH uključujući obrasce za prijavu imovine i interesa i nova IKT rješenja. Cilj je uspostava konkretnih i efikasnih edukativnih alata koje će nosioci pravosudnih funkcija odmah moći koristiti u pripremi za ispravno popunjavanje njihovih izvještaja o imovini i interesima. Shodno navedenom, obuke će se organizovati na osnovu najboljih praksi država članica Evropske unije i najnovijih domaćih zakonodavnih rješenja po ovom pitanju, a koja su od krucijalnog značaja za usklađivanje pravnog sistema u Bosni i Hercegovini sa EU zakonodavstvom i standardima. Način i vrijeme održavanja ovih obuka će biti predmetom detaljnijih dogovora sa nadležnim Stalnim komisijama VSTS-a i odjelima Sekretarijata.

10. ONLINE OBUKA o etici, integritetu i sprečavanju sukoba interesa za nosioce pravosudne funkcije

Način održavanja: online

Trajanje: 1 dan (obuku je moguće pohađati svojom dinamikom, sa prekidima po potrebi i nastavkom od mjesta prekida)

Datum održavanja: Obuku je moguće pohađati tokom čitave godine uz prethodno dostavljene pristupne detalje od strane CEST.

Ciljna grupa: sudije, tužioci i stručni saradnici

Cilj obuke: Podsjećanje na etičke principe koji se odnose na nosioce pravosudne funkcije.

Obuka sadrži i kvizove sa pitanjima za podsjećanje na informacije iz pojedinačnih modula. Obuka se završava evaluacijom koja predstavlja završni dio obuke i bez koje nije moguće završiti obuku.

Napomena: Aktivnost se realizuje u saradnji sa USAID-ovim projektom „Pravosuđe protiv korupcije BiH“, kao zajednička aktivnost CEST RS i CEST FBiH.

OBUKA RUKOVODNOG KADRA U INSTITUCIJAMA PRAVOSUĐA

11. RADIONICA: Savremeno komuniciranje s javnošću²

Datum održavanja: 20. mart 2024.

Mjesto održavanja: Banja Luka

Trajanje: 1 dan

Broj obuka: 1

Ciljna grupa: predsjednici sudova, sudije, sekretari, glasnogovornici, i osoblje zaduženo za obavljanje poslova odnosa s javnošću

Broj učesnika: do 35

Organizator: CEST RS

Teme:

- Savremeno komuniciranje s javnošću, javna sfera i javno mnijenje;
- Liderstvo i imidž predsjednika sudova i sudija;
- Ciljevi, načini i metode komuniciranja pravosudnih institucija sa medijima i javnošću;
- Pripreme za nastup u javnosti, oblačenje i ponašanje na javnom mjestu;
- Krizno komuniciranje, ponašanje i etika;
- Lobiranje i odnosi sa javnošću;
- Iskustva rada institucija s medijima;
- Radionice pisanja saopštenja za javnost, održavanja konferencija za novinare, javnog nastupa, simulacije intervjua i davanje izjava za medije.

Edukativni materijali: materijali razvijeni od strane edukatora, dokument Medijski akcioni plan koji čini kompilacija dokumenata „Medijski akcioni plan“, „Komunikacija s medijima i korištenje komunikacijskih alata/ Kontrolna lista“ i „Vodič za kreiranje i upravljanje sadržajima web-stranica“, razvijeni od strane VSTS -a BiH

Edukatori: edukatori angažovani od strane centara za edukaciju i predstavnik VSTS-a BiH zadužen za predstavljanje dokumenta „Medijski akcioni plan“, „Komunikacija s medijima i korištenje komunikacijskih alata/ Kontrolna lista“ i „Vodič za kreiranje i upravljanje sadržajima web-stranica“- razvijeni od strane VSTS-a BiH

Ciljevi:

- Upoznati učesnike sa najnovijim tendencijama komuniciranja sa javnošću sa posebnim osvrtom na savremene karakteristike komuniciranja s javnošću, specifičnog javnog komuniciranja, javne sfere i ispoljavanja javnog mnijenja;
- Pripremiti predsjednike sudova za javne nastupe, upoznati ih sa kodeksom oblačenja i ponašanja u javnim nastupima, značaju verbalnog komuniciranja i ulogom jezika u komuniciranju s javnošću, potrebama organiziranja i učešća na konferencijama za novinare, specifičnostima komuniciranja internetom i drugim savremenim komunikacijskim sredstvima;
- Kroz edukaciju upoznati polaznike sa liderstvom i potrebom izgrađivanja poželjnog imidža, oblicima ponašanja u obavljanju javnih poslova;
- Putem vježbi upoznati učesnike sa pripremom za javni nastup, izradom kratkih informacija – saopštenja za javnost te za učešće u raspravama po određenim pitanjima u televizijskim debatama, neposrednim pripremanjima za učešće na konferencijama za novinare i medijskim nastupima kroz kreativne radionice.

Napomena: Seminar je uvršten na prijedlog Visokog sudskog i tužilačkog savjeta Bosne i Hercegovine.

² Program obuke razvijeni u okviru Projekta „Izgradnja efikasnog pravosuđa u službi građana“ (IPA 2017).

12. Izgradnja liderskih vještina

Datum održavanja: 16 - 17. maj 2024. (Banjaluka) i 10 - 11. septembar 2024. (Sarajevo)

Mjesto održavanja: Banja Luka i Sarajevo

Trajanje: 2 dana

Ciljna grupa: predsjednici sudova/glavni tužioci, zamjenici glavnih tužilaca, predsjednici sudskih i tužilačkih odjeljenja, sekretari sudova/tužilaštava

Broj učesnika: 15

Organizator: CEST RS i CEST FBiH

Teme:

- Karakteristike dobrog lidera i intervizija
- Prepoznavanje različitih tipova ličnosti po Carl Gustav Jungu
- Stilovi komuniciranja s ciljem motivisanja zaposlenih, prepoznavanje njihovih potreba i mogućnosti, a radi postizanja lične i timske djelotvornosti
- Timski rad i komunikacija u vašoj instituciji, uz vježbe komunikacije i davanja povratne informacije
- Prepoznavanje stresnih situacija i tehnike za njihovu prevenciju i prevazilaženje
- Sprečavanje sindroma sagorijevanja na radnom mjestu

Metod: interaktivna radionica

Edukatori: psiholog, rukovodioci i sekretari pravosudnih institucija

Cilj: Razviti liderske vještine neophodne za efikasno upravljanje sudovima. Poboljšati saradnju i komunikaciju unutar pravosudnih institucija, podići svijest o postojanju zajedničkih ciljeva u instituciji, te pokrenuti kulturu otvorene komunikacije i timskog rada. Upoznati učesnike sa psihološkim aspektima upravljanja i rada u grupi, upravljanje stresnom sa posebnim fokusom na sindrom sagorijevanja na radnom mjestu.

Napomena: Seminar je uvršten na prijedlog Visokog sudskog i tužilačkog savjeta Bosne i Hercegovine.

13. Izgradnja upravljačkih kapaciteta u pravosudnim institucijama

(Obavezna obuka za nove rukovodioce pravosudnih institucija)

Datum održavanja: 14 - 15. novembar 2024.

Mjesto održavanja: Banja Luka

Trajanje: 2 dana

Broj obuka: 1

Ciljna grupa: predsjednici sudova/glavni tužioci, zamjenici glavnih tužilaca, predsjednici sudskih i tužilačkih odjeljenja, sekretari sudova/tužilaštava,

Broj učesnika: 30

Organizator: CEST RS

Teme:

- Izrada i realizacija strateških i godišnjih Programa rada, uključujući Planove rješavanja predmeta
- Izrada prijedloga budžeta i rebalansa budžeta
- Izvještavanje o radu institucija
- Predstavljanje naprednih i novih funkcionalnosti CMS-a/TCMS-a, Primjena pravilnika o CMS-u i TCMS-u, sa naglaskom na važnost osiguranja kvaliteta podataka, kreiranje specijalizacije za dodjelu predmeta
- Predstavljanje mogućnosti sistema za izvještavanje i podršku odlučivanju (SIPO)
- Predstavljanje HRMIS sistema i njegovo korištenje za lakše upravljanje i unapređenje rada institucije

Metod obuke: kombinacija prezentacije, praktičnog rada i diskusije

Edukatori: rukovodioci i sekretari pravosudnih institucija, IKT stručnjaci VSTS-a BiH

Cilj: Razviti vještine liderstva, planiranja i upravljanja, uključujući vještine za naprednu primjenu CMS/TCMS-a i drugih elektronskih alata koji su dostupni za strateško planiranje i rukovođenje, te izvještavanje o radu institucije. Upoznati rukovodioce sa prednostima HRMIS sistema, radi njegovog korištenja u pravosuđu.

Napomena: Seminar je uvršten na prijedlog Visokog sudskog i tužilačkog savjeta Bosne i Hercegovine.

14. OKRUGLI STO: Aktuelna pitanja za rukovodioce pravosudnih institucija

Datum održavanja: biće naknadno određeno

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: predsjednici sudova/glavni tužioci, zamjenici glavnih tužilaca, predsjednici sudskih i tužilačkih odjeljenja, sekretari sudova/tužilaštava

Broj učesnika: 50

Organizator: CEST RS i CEST FBiH

Teme: biće definisane prije održavanja okruglog stola, a nakon anketiranja rukovodilaca pravosudnih institucija o njihovim potrebama

Metod obuke: predstavljanje slučajeva iz prakse, diskusija

Moderatori: prema dogovoru sa CEST-ovima i PKBD

Cilj: Omogućiti razmjenu informacija između rukovodilaca pravosudnih institucija sa što više praktičnih primjera i dilema iz života, radi jedinstvenog postupanja i usaglašavanja prakse.

Napomena: Seminar je uvršten na prijedlog Visokog sudskog i tužilačkog savjeta Bosne i Hercegovine.

15. Korištenje CEPEJ metodologija i alata za povećanje efikasnosti sudova i poboljšanje upravljačkih kapaciteta sudskih rukovodilaca

Datum: septembar - decembar 2024.

Mjesto održavanja: Sarajevo

Trajanje: 2 dana

Ciljna grupa: uprava suda, sudska administracija zadužena za izvještavanje, sudije i pravni saradnici

Maksimalan broj učesnika: Prvi dan obuke sastoji se od davanja uvoda o CEPEJ-u i CEPEJ alatima, usmjeren je na veću grupu učesnika (40 učesnika), dok će drugi dan biti predviđen za predsjednike i rukovodstvo sudova na temu upravljačkih odgovornosti i kapaciteta (20 učesnika). Obuka će dati prioritet polaznicima iz ciljnih sudova BIHSEJ Projekta.

Predavači: stručnjaci CEPEJ-a angažirani od strane BIHSEJ-a

Teme treninga:

- Predstavljanje rada, metodologija i alata CEPEJ-a
- CEPEJ indikatori učinka (tok predmeta i dužina postupka)
- Korišćenje statističkih podataka i indikatora za donošenje upravljačkih odluka u cilju poboljšanja funkcionisanja sudova
- CEPEJ kontrolna lista za upravljanje sudskim vremenom i smjernice za upravljanje sudskim vremenom za predsjednike sudova i sudije
- Poboljšanje kvaliteta i promovisanje pristupa pravosuđu usmjerenom na korisnika (relevantni alati CEPEJ-a)

Cilj obuke:

Obuka će se sastojati od uvodnog dijela o radu CEPEJ-a i CEPEJ alatima (prvi dan obuke će biti otvoren za širu publiku); drugi dio obuke (2. dan) prvenstveno će se fokusirati na menadžerske kapacitete i odgovornosti, podržavanje odluka zasnovanih na podacima, a biće usmjeren na predsjednike i rukovodioce sudova. Training će biti prilagođen mogućim različitim nivoima poznavanja CEPEJ alata. Aktivnost će biti prilika za rukovodioce sudova da razgovaraju i podijele izazove u vezi sa efikasnošću i učinkom i identifikuju moguća rješenja zasnovana na CEPEJ alatima.

Napomena: Seminar će bit realizovan uz podršku projekta Savjeta Evrope/CEPEJ "Jačanje kvaliteta i efikasnosti pravosuđa u Bosni i Hercegovini (BiHSEJ)", kao zajednička aktivnost CEST RS, CEST FBiH i Projekta.

POSEBNI PRIJEDLOZI VISOKOG SUDSKOG I TUŽILAČKOG SAVJETA BOSNE I HERCEGOVINE

RODNA (NE) RAVNOPRAVNOST, RANJIVE GRUPE I LJUDSKA PRAVA

16. Rodna (ne)ravnopravnost: stereotipi i predrasude

Datum održavanja: 18-19. april 2024.

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Trajanje: 3 dana

Broj seminara: 1

Broj učesnika: 12 - 15

Metod: interaktivni pristup, rad u grupama, prezentacija, diskusija

Edukativni materijal: materijali edukatora i slučajevi iz prakse, Specijalizovani priručnik za profesionalce koji se u svom poslu susreću sa slučajevima rodno zasnovanog nasilja.

Organizator: CEST RS i Centar ženskih prava (Zenica)

Edukatori: Meliha Sendić i Duška Andrić-Ružičić, Centar ženskih prava, Zenica

Ciljna grupa: sudije i javni tužioci, koji do sada nisu prošli ovu obuku

Teme:

- Uticaj ličnog stava na donošenje presuda u predmetima rodno zasnovanog nasilja
- Važnost primjene holističkog pristupa u predmetima rodno zasnovanog nasilja
- Diskriminacija i opšti društveni stereotipi u predmetima rodno zasnovanog nasilja

Cilj: podizanje svijesti, senzibilizacija usmjerena na smanjenje predrasuda i stereotipa prema specifičnim manjinskim grupama u društvu, čime će se poboljšati položaj oštećene u postupcima rodno zasnovanog nasilja (RZN), zaitm pooštriti blaga kaznena politika koja će dovesti do ostvarivanja svrhe sankcije, odnosno direktne zaštite i satisfakcije žrtve krivičnih djela RZN.

17. Pripadnici ranjivih grupa kao svjedoci u postupku

Datum održavanja: biće naknadno određen

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Trajanje: 2 dana

Broj seminara: 2 (zajednička aktivnost CEST-ova)

Ciljna grupa: sudije i tužioci

Planirani broj učesnika: do 25 po seminaru

Teme: Vještine ispitivanja svjedoka – pripadnika ranjivih grupa (djeca, osobe sa invaliditetom, Romi, LGBTI osobe, marginalizirane kategorije žena, itd.)

Cilj: Kada pripadnik određene ranjive grupe dođe u kontakt sa pravosuđem, tj. kada dođe u kontakt sa tužilaštvom, te se pojavi pred sudom, nosioci pravosudnih funkcija moraju osigurati da se komunikacija sa tom osobom odvija na odgovarajući način, posebno vodeći računa o tome da sudija upravlja postupkom, te, u tom svojstvu, ima pravo i obavezu da uspostavi takav način komunikacije, koji će biti prilagođen vulnerabilnom svjedoku, te stoga pozitivno utjecati na tok samog postupka. Naime, način postavljanja pitanja, te sadržaj pitanja, koja se postavljaju vulnerabilnom svjedoku, može negativno uticati na iskaz svjedoka, odnosno navesti ga da da netačan odgovor. Stoga, neophodno je da nosioci pravosudnih funkcija razviju odgovarajuće vještine, koje će im omogućiti da prepoznaju specifične komunikacione potrebe vulnerabilnog svjedoka, te da, u skladu s tim, uspostave takav sistem komunikacije, koji će vulnerabilnom svjedoku omogućiti da adekvatno učestvuje u postupku, tj. da razumije pitanje i da da odgovor, koji smatra tačnim.

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Edukativni materijal: materijali razvijeni od strane edukatora

Edukatori: edukatori naknadno zajednički određeni od strane CEST-ova i VSTS BiH.

Napomena: Postoji mogućnost da VSTS BiH djelimično pokrije troškove ovog seminara, što zavisi od dostupnosti donatorskih sredstava.

18. Ljudska prava LGBTI osoba u Bosni i Hercegovini i pravni mehanizmi njihove zaštite – iskustva iz Bosne i Hercegovine i regiona³

Datum održavanja: 03-04. oktobar 2024.

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Trajanje: utvrditi u saradnji sa edukatorima

Broj seminara: 1

Edukatori: stalni edukatori CEST-a RS/spoljni saradnici Sarajevskog otvorenog centra

Ciljna grupa: sudije i javni tužioci

Organizator: CEST RS i Sarajevski otvoreni centar

Planirani broj učesnika: utvrditi u saradnji sa edukatorima

Metod: utvrditi u saradnji sa edukatorima

Materijal: Utvrditi u saradnji sa edukatorima

Teme obuke: zaštita prava LGBTI osoba kroz pravosuđe BiH, sa naglaskom na komparativnu praksu iz regije i EU (anti-diskriminaciono i krivično pravo)

Edukativni materijali: utvrditi u saradnji sa edukatorima

Cilj: Upoznavanje pravosudne zajednice i praktičara sa postojećim pravnim okvirom BiH i praksom u oblasti zaštite prava marginalizovanih grupa, sa naglaskom na ljudska prava LGBTI osoba, kroz konkretne primjere i slučajeve iz pravne prakse u BiH i zemljama regiona.

19. Obuka za savjetnike za prevenciju seksualnog i rodno zasnovanog uznemiravanja u pravosudnim institucijama BiH

Datum održavanja: novembar ili decembar 2024.

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Trajanje: 2 dana

Broj seminara: 1 (zajednička aktivnost CEST-ova)

Ciljna grupa: savjetnici za prevenciju seksualnog i rodno zasnovanog uznemiravanja u pravosudnim institucijama u BiH

Planirani broj učesnika: utvrditi u saradnji sa edukatorima

Teme: utvrditi u saradnji sa edukatorima

³ Izvještaj Evropske komisije za Bosnu i Hercegovinu za 2018.godinu, u dijelu koji se odnosi na prava lezbejki, gejeva, biseksualnih, transrodnih i interseksualnih (LGBTI) osoba, navodi da se i dalje nedovoljno provodi krivično gonjenje zločina iz mržnje, kao i govora mržnje, te da prethodni nasilni napadi na LGBTI osobe nisu doveli do podizanja optužnica.

Cilj: osposobljavanje savjetnika za prevenciju seksualnog i rodno zasnovanog uznemiravanja za primjenu Smjernica za prevenciju seksualnog i rodno zasnovanog uznemiravanja u pravosudnim institucijama u Bosni i Hercegovini.

Metod: utvrditi u saradnji sa edukatorima

Edukativni materijal: Smjernice za prevenciju seksualnog i rodno zasnovanog uznemiravanja u pravosudnim institucijama u Bosni i Hercegovini imaterijali razvijeni od strane edukatora

Edukatori: edukatori naknadno zajednički određeni od strane CEST-a i VSTS BiH.

Napomena: Postoji mogućnost da VSTS BiH djelimično pokrije troškove ovog seminara, što zavisi od dostupnosti donatorskih sredstava.

20. Razvoj sistema mentorstva u sudovima i tužilaštvima⁴

RADIONICA: Obuka za sudije mentore⁵

Datum održavanja: 2024.

Trajanje: 3 modula (ukupno trajanje 5 dana)

Broj radionica: po potrebi⁶

Ciljna grupa: sudije mentori koji su odlukom predsjednika suda uvršteni na listu mentora

Broj učesnika: 12

Teme:

Modul 1: Obuka za sudije mentore (opšti dio)

- Šta čini dobrog mentora;
- Uloga i položaj sudije mentora i mentorisanog - novoimenovanog sudije/stručnog saradnika;
- Filozofija učenja i različite metode učenja;
- Šta čini stimulirajuće okruženje za učenje;
- Vještine podučavanja;
- Kako se nositi s otporom;
- Vještine pružanja povratnih informacija (feedback);
- Promatranje – razlika između činjenica i mišljenja;
- Razlike između vrednovanja i procjene;
- Pravilnik o mentorstvu za novoimenovane sudije i stručne saradnike koje imenuje VSTS BiH;
- Okvirni program mentorstva:
 - a) organizacija posla;
 - b) sudijske vještine pripreme i održavanja ročišta;
 - c) tehnike izrade sudske odluke
 - d) upoznavanje sa stavovima sudske prakse.

Modul 2: Obuka za sudije mentore (vještine vođenja ročišta/rasprave – metoda video snimanja)

- Verbalna i neverbalna komunikacija u sudnici
- Moć samouvida
- Uloga mentora u realizaciji metode video snimanja

⁴ NAPOMENA: Ova aktivnost se može realizovati tek nakon usvajanja pravnog okvira za provođenje mentorstva u sudovima, kao zajednička aktivnost CEST RS i CEST F BiH.

⁵Kurikulum obuke je razvijen u okviru Projekta unapređenja kvalitetapravosuđa (IJQ), 2019-2021., usvojen od strane VSTS-a BiH

⁶Broj radionica koje se organizuju godišnje treba pratiti stvarne potrebe sudova za dodjeljivanjem sudija mentora, što će zavisi od broja novoimenovanih sudija te stručnih saradnika koje imenuje VSTS BiH

- Pravila pružanja povratnih informacija
- Kako primijeniti metodu (tok postupka) – praktična vježba

Modul 3: Dan sudija mentora

- Iskustva u provođenju programa mentorstva;
- Utjecaj na kvalitet rada novoimenovanih;
- Kako se nositi s otporom novoimenovanih za prihvatanje sugestija mentora;
- Granice u mentorskom odnosu;
- Mišljenje o napretku novoimenovanog – kako biti objektivan

Cilj: osigurati kvalifikovan, obučen kadar u sudovima koji je u mogućnosti pravilno provesti program mentorstva, uvažavajući sve osobnosti sudijske funkcije, s fokusom na nezavisnost i samostalnost

Metod: interakcija, predavanje, prezentacije, timske vježbe

Edukativni materijal: materijali razvijeni od strane edukatora (prezentacije, testovi, interaktivni materijali), Pravilnik o mentorstvu za novoimenovane sudije i stručne saradnike koje imenuje VSTS BiH sa Okvirnim programom mentorstva

Edukatori: edukatori CEST-ova koji su prošli edukaciju edukatora u okviru projekta „Unapređenje kvaliteta pravosuđa“.

SEMINARI U SARADNJI SA AIRE CENTROM

(usklađivanje sa standardima Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda)

Tokom 2024. godine planirano je da se realizuje nekoliko aktivnosti u saradnji sa AIRE Centrom iz Londona i Centrom za edukaciju sudija i tužilaca Federacije Bosne i Hercegovine.

21. Forum o nacionalnoj interpretaciji evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda

Datum održavanja: novembar 2024.

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: sudije Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, Vrhovnih sudova Federacije i Republike Srpske i Suda Bosne i Hercegovine

22. Novine u praksi evropskog suda za ljudska prava

Datum održavanja: april 2024.

Mjesto održavanja: Sarajevo

23. E-UČENJE: Osnovna obuka o rodnoj ravnopravnosti

Trajanje: 140 minuta Mjesto: online obuka, učenje na daljinu putem online modula postavljenog na platformi za učenje na daljinu Datum državanja pripremnog sastanka: datum će biti naknadno određen o čemu će blagovremeno biti obaviješteni prijavljeni učesnici. Ciljna grupa: sudije, tužioc i kao i svi zaposleni u pravosuđu, uključujući nesudsko osoblje. Metod: elektronsko učenje na daljinu, koje se sastoji od tri modula, a učesnicima će biti ponuđeni materijali za dalje čitanje, prezentacije sa temama kursa, kao i pitanja za provjeru znanja u okviru svakog modula. Ciljevi

osnovnog online treninga o rodnoj ravnopravnosti: 1. Upoznavanje učesnika/ca s osnovnim pojmovima rodne ravnopravnosti – definisanje pojmova pol i rod, kao i razlike između ovih pojmova; definisanje i objašnjenje pojmova rodnih uloga, rodnih identiteta, seksualne orijentacije i razgraničenje između ovih pojmova; 2. Omogućavanje dubljeg razumijevanja koncepta rodne ravnopravnosti, razloga zbog kojih je rodna ravnopravnost važna tema, odnosno kako se ovaj princip ostvaruje u praksi i do kakvih posljedica dovodi; 3. Upoznavanje učesnika/ca s rodnim stereotipima i predrasudama, kao uzrocima diskriminacije žena. Predstavljani su statistički podaci o tome kako žive žene i muškarci u BiH (zvanične državne statistike), koji su upoređeni sa stavovima koji o tome postoje u BiH društvu. Cilj je da učesnici/ce steknu znanja o tome kako rodni stereotipi i predrasude utiču na svakodnevni život žena i muškaraca u BiH; 4. Upoznavanje učesnika/ca s pojmom diskriminacije, posebno s diskriminacijom žena; razgraničavanje pojmova diskriminacije, seksualnog uznemiravanja i mobinga; 5. Upoznavanje učesnika/ca s osnovnim pojmovima i podacima o nasilju prema ženama. Edukatori: sudije i voditelji online modula AIRE Centra.

JAČANJE TRANSPARENTNOSTI

24. Obuka na temu primjene novih Smjernica za objavu sudskih i tužilačkih odluka, akata i informacija o predmetima

Datum održavanja: 27. mart (Banjaluka) i 23. maj (Sarajevo)

Mjesto održavanja: Banja Luka i Sarajevo

Obuku potrebno organozovati za uređivačke timove koji će se u skladu sa Smjernicama formirati u svim pravosudnim institucijama.

Teme obuke: Pravila i metode anonimizacije, etički aspekti objave informacija, tehnike za efikasnu i pravovremenu pripremu dokumenata za javnost.

Cilj: Osigurati dosljednost i pravilnu primjenu smjernica u procesu objave odluka, s posebnim naglaskom na zaštitu osobnih podataka i etičke standarde.

Očekivani rezultati: Povećana transparentnost pravosudnih institucija, unapređenje vještina zaposlenika u procesu pripreme i objave dokumenata.

Napomena: Seminar je uvršten na prijedlog Visokog sudskog i tužilačkog savjeta Bosne i Hercegovine.

25. Obuka na temu unapređenja transparentnosti i jačanja odnosa sa javnosti, iskustvo iz Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske

Datum održavanja: biće naknadno određeno

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Teme obuke: Komunikacijske strategije, upravljanje odnosima s javnošću, angažman sa različitim ciljnim grupama, uključujući medije, civilno društvo, i ostale.

Cilj: Razvijanje efikasnih komunikacijskih strategija i jačanje povjerenja javnosti u pravosudni sistem.

Očekivani rezultati: Poboljšanje percepcije i povjerenja u pravosudne institucije, povećana vidljivost pozitivnih rezultata rada sudova.

SEMINARI U SARADNJI SA USAID-OVIM PROJEKTOM „PRAVOSUĐE PROTIV KORUPCIJE“

26. Panel diskusija s novinarima: pravosuđe i mediji u BiH – izazovi i moguća rješenja

Mjesto održavanja: Sarajevo ili okolina

Trajanje: 1 dan

Datum održavanja: maj 2024. (tačan datum će biti naknadno određen)

Ciljna grupa: Glasnogovornici/službenici za odnose s javnošću, sudije i tužioci partnerskih sudova i tužilaštva USAID-ovog projekta „Pravosuđe protiv korupcije“ (sa sjedištem u Sarajevu, Banja Luci, Zenici, Bihaću, Mostaru i Tuzli)

Planirani broj učesnika: 40

Tema:

- Pravosuđe i mediji u BiH: izazovi i dobre prakse u komunikaciji i saradnji s akcentom na izvještavanje o postupcima u predmetima visoke korupcije i organizovanog kriminala (maj 2023. – maj 2024. godine)

Napomena: Aktivnost će biti realizovana kao zajednička aktivnost CEST FBiH, CEST RS i USAID-ovog projekta „Pravosuđe protiv korupcije u BiH“ za partnerske sudove Projekta koji imaju sjedište u Zenici, Sarajevu, Mostaru, Banjaluci, Bihaću i Tuzli, u saradnji sa Udruženjem glasnogovornika tužilaštava u BiH.

ETIKA, INTEGRITET I SPREČAVANJE KORUPCIJE U PRAVOSUĐU

27. Značaj pravilnog prijavljivanja imovine sa aspekta etike i integriteta

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Datum održavanja: biće naknadno određeno

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: novoimenovane sudije i (javni) tužioci

Broj učesnika: do 25

Način održavanja obuke: praktična obuka;

Napomena: Obuka će biti realizovana kao zajednička aktivnost VSTS BiH, CEST FBiH, CEST RS i USAID-ovog projekta „Pravosuđe protiv korupcije u BiH“. Postoji mogućnost organizacije kratke studijske posjete pravosudnim institucijama u Hrvatskoj. Seminar će se fokusirati na opšta pitanja od značaja za ovaj važni segment očuvanja etike i integriteta, bez ulaženja u materiju stvarnog popunjavanja novih obrazaca za izvještavanje o imovini i interesima sudija i tužilaca. Obuka će se provesti kao obavezna obuka za novoimenovane sudije i tužioce, kako bi se onima koji se do sada nisu susretali za ovim pitanjem podigla svijest o važnosti pravilnog izvještavanja o imovini.

28. Obuka za kandidate za povjerljivo savjetovanje

Mjesto održavanja obuke: Mostar

Datum održavanja obuke: 11. i 12. april 2024.

Broj učesnika: do 20

Način održavanja obuke: praktična obuka

Trajanje: 2 dana

Ciljna grupa: sudije i tužioci - kandidati za povjerljivog savjetnika;

Cilj obuke: Sticanje znanja za vršenje uloge povjerljivog savjetnika iz oblasti etike, integriteta i sprečavanja sukoba interesa.

Napomena: Obuka će biti realizovana kao zajednička aktivnost VSTS BiH, CEST FBiH, CEST RS i USAID-ovog projekta „Pravosuđe protiv korupcije u BiH“. Postoji mogućnost organizacije kratke studijske posjete pravosudnim institucijama u Hrvatskoj.

29. Obuka za sudije i tužioce - članove disciplinskih komisija

Mjesto održavanja obuke: Sarajevo ili okolina

Datum održavanja obuke: 17. i 18. juni 2024.

Broj učesnika: 25

Način održavanja obuke: teoretska i praktična obuka

Trajanje: 2 dana

Ciljna grupa: članovi disciplinskih komisija

Cilj obuke: unaprijediti kvalitet rada disciplinskih komisija VSTS BiH.

30. ONLINE OBUKA: obuka o etici, integritetu i sprečavanju sukoba interesa za nosioce pravosudne funkcije

Način održavanja: online

Trajanje: 1 dan (obuku je moguće pohađati svojom dinamikom, sa prekidima po potrebi i nastavkom od mjesta prekida)

Datum održavanja: Obuku je moguće pohađati tokom čitave godine uz prethodno dostavljene pristupne detalje od strane CEST- a RS.

Ciljna grupa: sudije, tužioci i stručni saradnici

Cilj obuke: Podsjećanje na etičke principe koji se odnose na nosioce pravosudne funkcije.

Obuka sadrži i kvizove sa pitanjima za podsjećanje na informacije iz pojedinačnih modula. Obuka se završava evaluacijom koja predstavlja završni dio obuke i bez koje nije moguće završiti obuku.

UČENJE NA DALJINU

U okviru Projekta „Izgradnja kapaciteta za reformu pravosuđa“ Visoki sudski i tužilački savjet Bosne i Hercegovine je izradio module učenja na daljinu koji će biti jedan od resursa edukacije sudija i tužilaca u narednom periodu.

Centri za edukaciju sudija i (javnih) tužilaca će u saradnji sa Visokim sudskim i tužilačkim savjetom Bosne i Hercegovine tokom 2024. godine raditi na razvoju metodologije i implementaciji pilot modula e-učenja/učenja na daljinu kako bi ovaj vid edukacije u narednom periodu bio zastupljen u većoj mjeri kroz program edukacije i kako bi bili realizovani moduli iz projekta.

1. Novoimenovanim javnim tužiocima biće dostupne i sljedeće teme putem učenja na daljinu:

„Glavni pretres“, „Posebne istražne radnje“, „Tehnike izrade tužilačkih akata“, „Pritvor i druge mjere za obezbjeđenje prisustva osumnjičenog i saradnja sa policijom“ i „Radnje dokazivanja u krivičnom postupku i zakonitost dokaza“, putem Modula učenja na daljinu koji je obezbijedio Visoki sudski i tužilački savjet u saradnji sa Centrima za edukaciju u oba entiteta putem Projekta jačanja tužilačkih kapaciteta. Koautori modula učenja na daljinu među kojima su Miodrag Bajić, zamjenik glavnog javnog republičkog tužioca- specijalni tužilac Republičkog tužilaštva RS, Biljana Janković, okružni javni tužilac Okružnog javnog tužilaštva Banja Luka, Sanin Bogunić, tužilac Kantonalnog tužilaštva Sarajevo, Samir Selimović, tužilac Kantonalnog tužilaštva Sarajevo, Ermin Imamović, tužilac Kantonalnog tužilaštva ZE-do Kantona Zenica, Amir Bajrić, tužilac Kantonalnog tužilaštva ZE-do Kantona Zenica i Božidarka Dodik, sudija Vrhovnog suda FBiH.

2. E-UČENJE: Osnovna obuka o rodnoj ravnopravnosti

Trajanje: 140 minuta

Mjesto: online obuka, učenje na daljinu putem online modula postavljenog na platformi za učenje na daljinu

Datum državanja pripremnog sastanka: datum će biti naknadno određen o čemu će blagovremeno biti obaviješteni prijavljeni učesnici.

Ciljna grupa: sudije, tužiocima kao i svi zaposleni u pravosuđu, uključujući nesudsko osoblje.

Metod: elektronsko učenje na daljinu, koje se sastoji od tri modula, a učesnicima će biti ponuđeni materijali za dalje čitanje, prezentacije sa temama kursa, kao i pitanja za provjeru znanja u okviru svakog modula.

Ciljevi osnovnog online treninga o rodnoj ravnopravnosti:

- Upoznavanje učesnika/ca s osnovnim pojmovima rodne ravnopravnosti – definisanje pojmova pol
- i rod, kao i razlike između ovih pojmova; definisanje i objašnjenje pojmova rodnih uloga, rodnih identiteta,
- seksualne orijentacije i razgraničenje između ovih pojmova;
- Omogućavanje dubljeg razumijevanja koncepta rodne ravnopravnosti, razloga zbog kojih je rodna
- ravnopravnost važna tema, odnosno kako se ovaj princip ostvaruje u praksi i do kakvih posljedica dovodi:
- Upoznavanje učesnika/ca s rodnim stereotipima i predrasudama, kao uzrocima diskriminacije
- žena. Predstavljani su statistički podaci o tome kako žive žene i muškarci u BiH (zvanične državne
- statistike), koji su upoređeni sa stavovima koji o tome postoje u BiH društvu. Cilj je da učesnici/ce steknu

- znanja o tome kako rodni stereotipi i predrasude utiču na svakodnevni život žena i muškaraca u BiH;
- Upoznavanje učesnika/ca s pojmom diskriminacije, posebno s diskriminacijom žena;
- razgraničavanje pojmova diskriminacije, seksualnog uznemiravanja i mobinga;
- Upoznavanje učesnika/ca s osnovnim pojmovima i podacima o nasilju prema ženama.

Edukatori: sudije i voditelji online modula AIRE Centra

Napomena: Aktivnost je planirana kao zajednička aktivnost CEST RS i CEST FBiH, uz finansijsku podršku AIRE Centra iz Londona.

3. *ONLINE OBUKA o etici, integritetu i sprečavanju sukoba interesa za nosioce pravosudne funkcije*

Način održavanja: online

Trajanje: 1 dan (obuku je moguće pohađati svojom dinamikom, sa prekidima po potrebi i nastavkom od mjesta prekida)

Datum održavanja: Obuku je moguće pohađati tokom čitave godine uz prethodno dostavljene pristupne detalje od strane CEST.

Ciljna grupa: sudije, tužioci i stručni saradnici

Cilj obuke: Podsjećanje na etičke principe koji se odnose na nosioce pravosudne funkcije.

Obuka sadrži i kvizove sa pitanjima za podsjećanje na informacije iz pojedinačnih modula. Obuka se završava evaluacijom koja predstavlja završni dio obuke i bez koje nije moguće završiti obuku.

Napomena: Aktivnost se realizuje u saradnji sa USAID-ovim projektom „Pravosuđe protiv korupcije BiH“, kao zajednička aktivnost CEST RS i CEST FBiH.

HELP KURSEVI SAVJETA EVROPE

Evropski program edukacije o ljudskim pravima za pravne stručnjake (HELP) podržava države članice Vijeća Evrope u provedbi Evropske konvencije o ljudskim pravima na nacionalnoj razini, u skladu s Preporukom Komiteta ministara (2004.) 4, Deklaracijom iz Interlakena iz 2010., Deklaracijom iz Brightona iz 2012. i Deklaracijom iz Brisela iz 2015. godine i to jačanjem sposobnosti sudija, tužilaca i advokata u svih 47 država članica da primjenjuju Konvenciju u svom svakodnevnom radu.

U okviru zajedničke inicijative Evropske unije i Savjeta Evrope planirano je održavanje nekoliko online obuka putem HELP platforme iz različitih pravih oblasti.

4. *E-UČENJE: Uvod u Evropsku konvenciju o ljudskim pravima*

Trajanje: 6 sati

Mjesto: online

Datum održavanja pripremnog sastanka: biće naknadno dogovoren

Ciljna grupa: novoimenovani sudije i tužioci, stručni saradnici i savjetnici

Metod: elektronsko učenje na daljinu u trajanju od 6 sati.

Napomena: Aktivnosti se realiziraju u okviru zajedničkog Programa Evropske unije i Vijeća Evrope “HELP in the Western Balkans”.

5. E-UČENJE: Obrazloženje presude

Trajanje: 4 sedmice, prva polovina 2024.

Mjesto: online obuka

Datum održavanja pripremnog sastanka: datum će biti naknadno određen o čemu će blagovremeno biti obaviješteni prijavljeni učesnici.

Ciljna grupa: sudije, stručni saradnici i savjetnici, pripravnici.

Metod: elektronsko učenje na daljinu uz tutora u trajanju od 4 sedmice.

Eduikator: HELP tutor (edukator Vijeća Evrope iz Bosne i Hercegovine/Centra za edukaciju sudija i tužilaca)

6. E-UČENJE: Pristup žena pravdi

Trajanje: 4 sedmice, 2024.

Mjesto: online obuka

Datum održavanja pripremnog sastanka: datum će biti naknadno određen o čemu će blagovremeno biti obaviješteni prijavljeni učesnici.

Ciljna grupa: sudije, stručni saradnici i savjetnici, pripravnici.

Metod: elektronsko učenje na daljinu uz tutora u trajanju od 4 sedmice.

OBUKA ZA NOVOIMENOVANE SUDIJE I JAVNE TUŽIOCE

Obuka za novoimenovane sudije i javne tužioce, kao poseban vid početne obuke, planski je pozicionirana u dio Programa rada između stručnog usavršavanja i početne obuke iz razloga što je predviđeno da, s obzirom na aktuelnost tema, ovim obukama prisustvuju i sudije i javni tužioc koji nisu novoimenovani, ukoliko isti iskazuju interes za učešće na dolje navedenim seminarima. Prema odluci Visokog sudskog i tužilačkog savjeta Bosne i Hercegovine, predsjednik suda/glavni tužilac dužan je sudiji/javnom tužiocu koji je prvi put imenovan na ovu funkciju omogućiti pohađanje cjelokupnog Programa obuke namijenjenog za novoimenovane sudije/javne tužioce najkasnije u prvih šest (6) mjeseci nakon preuzimanja dužnosti.

Obuka će biti provedena kao zajednička aktivnost Centra za edukaciju sudija i javnih tužilaca u Republici Srpskoj i Centra za edukaciju sudija i tužilaca Federacije Bosne i Hercegovine i određenih partnerskih organizacija. Shodno broju novoimenovanih sudija i javnih tužilaca, Centri zadržavaju pravo na izmjenu termina obuke, o čemu će polaznici obuke biti blagovremeno informisani.

Osim dolje navedenim seminarima, kojima su obavezni da prisustvuju, novoimenovani sudije i javni tužioc će, naravno, moći prisustvovati i svim drugim ovogodišnjim edukacijama predviđenim Programom rada Centra.

SEMINARI NAMIJENJENI NOVOIMENOVANIM SUDIJAMA

1. Priprema za suđenje, vođenje postupka i donošenje odluke

Datum održavanja: biće naknadno određeno

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Trajanje: 1 dan

Broj seminara:

Broj učesnika: do 30

Teme:

- Prethodno ispitivanje tužbe
- Dostavljanje tužbe tuženom na obavezan odgovor
- Održavanje pripremnog ročišta
- Zakazivanje glavne rasprave
- Upravljanje ročištem za glavnu raspravu
- Urednost dostave pismena strankama
- Komunikacija i ponašanje u sudnici
- Odlučivanje o prijedlozima i prigovorima stranaka
- Izrada zapisnika
- Donošenje procesnih odluka
- Objektivno razmatranje i analiza svih relevantnih činjeničnih i pravnih pitanja
- Ocjena dokaza
- Razlikovanje bitnih od nebitnih činjenica

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Organizator: CEST RS i CEST FBiH

Potencijalni edukatori: edukatori CEST-ova

Ciljna grupa: novoimenovane sudije

Cilj: Razvijanje sudijskih vještina upravljanja vremenom i efikasne upotrebe vremena koje sudiji stoji na raspolaganju, posebno tokom pripreme za suđenje tokom vođenja postupka i procesa i analize svih važnih činjeničnih i pravnih pitanja kod donošenja sudske odluke.

2. Tehnike izrade krivične presude

Datum održavanja: biće naknadno određeno

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Broj učesnika: do 50

Teme:

- Pisana izrada presude (obrazloženje i razumljivost presude)
- Dokazi na kojima se zasniva presuda
- Izricanje i objavljivanje presude
- Pismena izrada presude – praktični primjeri

Oblik obuke: decentralizovana

Metod: kombinacija prezentacije, praktičnog rada i diskusije

Organizatori: CEST RS i CEST FBiH

Potencijalni edukatori: edukatori CEST-ova

Ciljna grupa: novoimenovane sudije

Cilj: Ukazati na pravilno pisanje i obrazlaganje krivične presude, te ukazati na najčešće propuste prilikom izrade iste.

3. Tehnike izrade presude u građanskim sporovima

Datum održavanja: biće naknadno određeno

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Broj učesnika: do 30

Teme:

- Izrada presude
- Uvod, izreka presude
- Pravo na obrazloženu sudsku odluku
- Obrazloženje presude sa osvrtom na sadržaj
- Pravno izražavanje i jezička pismenost
- Jasno i sažeto iznošenje razloga za činjenične i pravne zaključke
- Razumljivost presude za stranke
- Analiza pta koji nisu efikasno okončani zbog nedostataka u presudi
- Specifičnosti izrade drugostepene presude

Oblik obuke: decentralizovana

Metod: kombinacija prezentacije, praktičnog rada i diskusije

Organizatori: CEST RS i CEST FBiH

Potencijalni edukatori: edukatori CEST-ova

Ciljna grupa: novoimenovane sudije

Cilj: Ukazati na pravilno pisanje i obrazlaganje parnične presude, te ukazati na najčešće propuste prilikom izrade iste.

4. Aktuelna praksa iz izvršnog postupka za novoimenovane sudije

Datum održavanja: biće naknadno određeno

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Trajanje: 1 dan

Broj seminara:

Broj učesnika: do 30

Teme:

- Akutелne teme iz izvršne oblasti
- Teme iz oblasti zaštite od nasilja u porodici

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Organizator: CEST RS i CEST FBiH

Potencijalni edukatori: edukatori CEST-ova

Ciljna grupa: novoimenovane sudije

5. Aktuelna praksa iz prekršajnog postupka za novoimenovane sudije

Datum održavanja: biće naknadno određeno

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Trajanje: 1 dan

Broj seminara:

Broj učesnika: do 30

Teme:

- Aktuelne teme iz prekršajne oblasti
- Teme iz oblasti zaštite od nasilja u porodici

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Organizator: CEST RS i CEST FBiH

Potencijalni edukatori: edukatori CEST-ova

Ciljna grupa: novoimenovane sudije

SEMINARI NAMIJENJENI NOVOIMENOVANIM (JAVNIM) TUŽIOCIMA

6. Provođenje istrage i zajednički istažni timovi

Datum održavanja: biće naknadno određeno

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Broj učesnika: do 30

Teme:

- Osnov i otvaranje istrage
- Planiranje, rukovođenje i nadzor nad istragom (prava i ovlaštenja tužioca i ovlaštenih službenih lica u istrazi)
- Saradnja sa policijom, uključujući koordinaciju i nadzor tužioca nad radom policije tokom istrage, a naročito prilikom dežurstava i kada postoji opasnost od odlaganja
- Prepoznavanje i zakonitost prepoznavanja
- Radnje dokazivanja za koje je potrebno sudsko odobrenje
- Značaj i primjena posebnih istražnih radnji
- Sumiranje raspoloživih dokaza i završna analiza
- Posebne istražne radnje (nadležnost, korištenje, koordinacija i upravljanje istražnim aktivnostima ili radnjama, slučajni nalazi i drugo)
- Način izvođenja dokaza pribavljenih primjenom posebnih istražnih radnji
- Zakonito prikupljanje dokaza i prigovor zakonitosti dokaza (procedura odlučivanja, sudska praksa)
- Zajednički istražni timovi

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Organizator: CEST RS i CEST FBiH

Potencijalni edukatori: edukatori CEST-ova

Ciljne grupe: novoimenovani javni tužioci

Cilj: Unapređenje znanja novoimenovanih javnih tužilaca o istrazi kao jednoj od bitnih faza krivičnog postupka, s posebnim osvrtom na posebne istražne timove.

7. Tehnike izrade tužilačkih akata

Datum održavanja: biće naknadno određeno

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Broj učesnika: do 50

Teme:

- Naredba o sprovođenju/nesprovođenju/obustavi istrage
- Pismena izrada optužnice
- Sačinjavanje činjeničnog opisa djela u optužnici
- Pravna kvalifikacija krivičnog djela
- Sadržaj optužnice
- Dopuna i izmjena optužnice (razlozi vraćanja optužnice na uređivanje)
- Sporazum o priznanju krivnje
- Pisanje žalbi i kvalitet obrazloženja svakog žalbenog osnova
- Tužilačka praksa
- Vježba - izrada tužilačkih akata

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Organizator: CEST RS i CEST FBiH

Potencijalni edukatori: edukatori CEST-ova

Ciljne grupe: novoimenovani javni tužioci

Cilj: Unapređenje standarda u izradi tužilačkih akata, usaglašavanje metodologije izrade optužnice i žalbe i ukazivanje na nepravilnosti koje se javljaju u praksi.

8. Vještina zastupanja optužnice

Datum održavanja: biće naknadno određeno

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Broj učesnika: do 50

Teme:

- Prijedlozi stranaka i prigovori, propusti u odlučivanju
- Izuzeci od neposrednog izvođenja dokaza
- Izmjena optužnice
- Uvodna riječ
- Direktno ispitivanje
- Unakrsno ispitivanje
- Završna riječ

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Organizator: CEST RS i CEST FBiH

Potencijalni edukatori: edukatori CEST-ova

Ciljne grupe: novoimenovani javni tužioci

Cilj: Upoznati novoimenovane javne tužioce sa pravilima i vještinama unakrsnog ispitivanja u krivičnom postupku.

9. Radnje dokazivanja i zakonitost dokaza

Datum održavanja: biće naknadno određeno

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Trajanje: 1 dan
Broj seminara: 1
Broj učesnika: do 50
Oblik obuke: centralizovana
Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije
Organizator: CEST RS i CEST FBiH
Potencijalni edukatori: edukatori CEST-ova
Ciljne grupe: novoimenovani javni tužioci

Cilj: Cilj seminara je razmotriti pitanja vezana za radnje dokazivanja, te zakonitost dokaza u svim fazama krivičnog postupka kao i unapređenje standarda u krivičnom postupku i izbjegavanje nepravilnosti iz prakse.

10. Postupanje u dežurstvima s posebnim osvrtom na rad na predmetima opšteg kriminala sa kojima se novoimenovani tužilac susreće u dežurstvima

Datum održavanja: biće naknadno određeno
Mjesto održavanja: biće naknadno određeno
Trajanje: 1 dan
Broj seminara: 1
Broj učesnika: do 30
Oblik obuke: centralizovana
Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije
Organizator: CEST RS i CEST FBiH
Potencijalni edukatori:
Ciljne grupe: novoimenovani javni tužioci

Cilj: Cilj seminara je upoznati novoimenovane tužioce sa načinom postupanja tokom dežurstava.

Novoimenovanim javnim tužiocima će biti dostupne i sljedeće teme putem učenja na daljinu:

1. „Glavni pretres“,
2. „Posebne istražne radnje“,
3. „Tehnike izrade tužilačkih akata“,
4. „Pritvor i druge mjere za obezbjeđenje prisustva osumnjičenog i saradnja sa policijom“ i
5. „Radnje dokazivanja u krivičnom postupku i zakonitost dokaza“,

putem Modula učenja na daljinu koji je obezbijedio Visoki sudski i tužilački savjet Bosne i Hercegovine u saradnji sa centrima za edukaciju u oba entiteta i Pravosudnom komisijom Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u okviru Projekta jačanja tužilačkih kapaciteta.

SEMINARI NAMIJENJENI NOVOIMENOVANIM SUDIJAMA I (JAVNIM) TUŽIOCIMA

11. ONLINE OBUKA o etici, integritetu i sprečavanju sukoba interesa za nosioce pravosudne funkcije

Način održavanja: online
Trajanje: 1 dan (obuku je moguće pohađati svojom dinamikom, sa prekidima po potrebi i nastavkom od mjesta prekida)
Datum održavanja: Obuku je moguće pohađati tokom čitave godine uz prethodno dostavljene pristupne detalje od strane CEST-a RS.

Ciljna grupa: novoimenovane sudije i (javni) tužioci

Cilj obuke: Podsjećanje na etičke principe koji se odnose na nosioce pravosudne funkcije.

Obuka sadrži i kvizove sa pitanjima za podsjećanje na informacije iz pojedinačnih modula. Obuka se završava evaluacijom koja predstavlja završni dio obuke i bez koje nije moguće završiti obuku.

Napomena: Aktivnost se realizuje u saradnji sa USAID-ovim projektom „Pravosuđe protiv korupcije u BiH“, kao zajednička aktivnost CEST RS i CEST FBiH. Seminar je za ovu ciljnu grupu uvršten na prijedlog Visokog sudskog i tužilačkog savjeta Bosne i Hercegovine.

12. Sudijska i tužilačka etika i disciplinska praksa

Datum održavanja: biće naknadno određeno

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Broj učesnika: do 30

Teme:

- sukob interesa, komunikacija ex parte,
- nezavisnost i nepristrasnost pravosuđa,
- odgovornost prema poslu
- pretpostavljena (rodbinska, prijateljska ili dr.) povezanost sudije sa predstavnicima izvršne i zakonodavne vlasti, političkim strankama i drugim interesnim grupama
- sigurnost informacija i korištenje istih informacija van pravosudne institucije

Oblik obuke: centralizovan

Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije

Organizator: CEST RS, CEST FBiH i Misija OSCE-a u BiH

Potencijalni edukatori: domaći edukatori, eksperti CEST-ova

Ciljna grupa: novoimenovane sudije i javni tužioci

Cilj: Upoznavanje sudija i javnih tužilaca sa pitanjima i principima integriteta, etike i prevencije, savjesnog i profesionalnog vršenja funkcije nosilaca pravosudne funkcije, propisima koji uređuju izbor, razrješenje i odgovornost sudija i tužilaca, te šira zakonska regulativa, koja se odnosi na status nosilaca pravosudnih funkcija, kao i drugih relevantni međunarodni pravni izvori i propisi koji uređuju pitanje etike nosilaca pravosudnih funkcija.

13. Značaj pravilnog prijavljivanja imovine sa aspekta etike i integriteta

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Datum održavanja: biće naknadno određeno

Trajanje: 1 dan

Ciljna grupa: novoimenovane sudije i javni tužioci

Broj učesnika: do 25

Način održavanja obuke: praktična obuka

Napomena: Obuka će biti realizovana kao zajednička aktivnost VSTS BiH, CEST FBiH, CEST RS i USAID-ovog projekta „Pravosuđe protiv korupcije u BiH“. Postoji mogućnost organizacije kratke studijske posjete pravosudnim institucijama u Hrvatskoj. Seminar će se fokusirati na opšta pitanja od značaja za ovaj važni segment očuvanja etike i integriteta, bez ulaženja u materiju stvarnog popunjavanja novih obrazaca za izvještavanje o imovini i interesima sudija i tužilaca. Obuka će se provesti kao obavezna obuka za novoimenovane sudije i tužioce, kako bi se onima koji se do sada nisu susretali za ovim pitanjem podigla svijest o važnosti pravilnog izvještavanja o imovini.

14. Predstavljanje baze sudskih odluka OSD VSTS-a BiH, Portala sudske prakse i osnove CMS/TCMS-a

Datum održavanja: biće naknadno određeno
Mjesto održavanja: biće naknadno određeno
Broj učesnika: 20
Oblik obuke: centralizovan
Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije
Organizator: CEST RS, CEST FBiH i VSTS BiH
Potencijalni edukator: Predstavnici OSD-a VSTS-a BiH i IKT stručnjaci
Ciljne grupe: novoimenovane sudije i javni tužioci

Cilj: S obzirom da tokom svake godine Visoki sudski i tužilački savjet Bosne i Hercegovine imenuje nove nosioce pravosudnih funkcija od kojih neki prije toga nikada nisu radili u pravosuđu, te samim tim ne posjeduju potrebna znanja o softveru za automatsko upravljanje predmetima i bazi sudskih odluka, to postoji konstantna potreba da se ova lica edukuju iz oblasti korištenja CMS/TCMS-a, kao neophodnog alata za upravljanje predmetima. Strategija Reforme sektora pravde BiH (2014.-2018.) u Strateškom cilju 1.3.5. definiše „Provođenje obuka osoblja pravosudnih institucija u BiH – u elektronskom vođenju predmeta maloljetnih izvršilaca krivičnih djela. Takođe, postoji potreba da se ova ciljna grupa upozna sa svim informacijama koje pruža baza sudskih odluka OSD VSTS-a BiH.

15. Specifični aspekti pristupa pravdi sa stanovišta pripadnika ranjivih grupa (djeca, osobe sa invaliditetom, Romi, LGBTI osobe, marginalizovane kategorije žena)

Datum održavanja: biće naknadno određeno
Mjesto održavanja: biće naknadno određeno
Broj učesnika: do 50
Teme: odrediti u dogovoru sa edukatorima
Oblik obuke: centralizovan
Metod: kombinacija prezentacije, primjera iz prakse i diskusije
Organizator: CEST RS i CEST FBiH
Potencijalni edukatori: domaći edukatori, eksperti CEST-ova
Ciljna grupa: novoimenovane sudije i javni tužioci

Cilj: Od značaja je da novoimenovane sudije i tužioci budu upoznate sa položajem i potrebama pripadnika ranjivih grupa, kao ravnopravnih korisnika pravosuđa, kako bi mogli da im pruže adekvatnu pomoć i podršku u ostvarenju njihovih prava, tj. kako bi im se osigurao jednak pristup pravdi. Informacije, prikupljene tokom realizacije projektnih aktivnosti, ukazuju na to da nosioci pravosudnih funkcija nisu dovoljno senzibilizirani za rad sa pripadnicima ranjivih grupa, kao neizostavnom dijelu svakog, pa i našeg društva. Zbog toga, ključno je da novoimenovani nosioci pravosudnih funkcija budu svjesni izazova i poteškoća, sa kojima se pripadnici ranjivih grupa suočavaju u društvu, ali i u kontaktu sa pravosuđem. Pored toga, obukom je potrebno skrenuti pažnju novoimenovanih nosioca pravosudnih funkcija na opasnost posjedovanja/stvaranja stereotipa i predrasuda, zbog nečije pripadnosti određenoj ranjivoj grupi, te na neophodnost razvijanja takvih vještina, koje će sudijama i tužiocima omogućiti da prepoznaju stereotipe i predrasude, da spriječe njihov uticaj na tok postupka i donošenje odluka, odnosno da osiguraju jedno nepristrasno i fer pravosuđe. Novoimenovanim sudijama i tužiocima je potrebno ukazati na:

- posljedice takvih negativnih stavova, posebno u kontekstu provođenja zakona, čime se stereotipi i predrasude mogu stvoriti i ojačati ili prevenirati i otkloniti;
- činjenicu da je otklanjanje predrasuda preduvjet za ostvarenje jednakog pristupa pravdi i sticanje povjerenja javnosti u pravosuđe, te da je uloga nosioca pravosudnih funkcija u ovom procesu krucijalna;

- činjenicu da predrasude i stereotipi rezultiraju diskriminirajućim praksama, a što je decidno zabranjeno kodeksima sudijske i tužilačke etike.

Pored navedenog, bitno je naglasiti da je na Trećem sastanku Odbora za stabilizaciju i pridruživanje (mart 2018. godine) izdata preporuka vlastima u BiH da nastave sa naporima u borbi protiv diskriminacije, posebno kada su u pitanju pripadnici ranjivih grupa.

OBUKE O LJUDSKIM PRAVIMA U OKVIRU PROGRAMA OBUKE NOVOIMENOVANIH SUDIJA I (JAVNIH) TUŽILACA

U okviru projekta Savjeta Evrope „Inicijativa za pravnu sigurnost i efikasno pravosuđe u Bosni i Hercegovini – Faza II“ i saradnje sa Stalnom komisijom za edukaciju VSTS BIH kroz realizaciju cilja pružanja podrške reformi pravosuđa u Bosni i Hercegovini, te jačanja odjeljenja za sudsku praksu; poboljšanja efikasnosti sudova i osiguranja bolje sudske zaštite za građane, koja proizilazi iz presuda ESLJP-a i jačanja kapaciteta domaćih institucija za edukaciju sudija i tužilaca u organizaciji obuke o ljudskim pravima, izrađen je poseban program obuke novoimenovanih sudija i tužilaca u domenu Evropske konvencije i ljudskih prava. Ovaj program biće sastavni dio obuka novoimenovanih nosilaca pravosudnih funkcija.

Preduslov za postizanje efektivne nacionalne implementacije ljudskih prava zahtijeva da svi akteri u pravosuđu (sudije, tužioc i advokati, ali i budući praktičari) budu upoznati sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i drugim standardima ljudskih prava kroz fokusirano i efektivno obrazovanje i obuku, omogućavajući im da primjenjuju takve standarde u konkretnim situacijama.⁷

Obzirom da obuka o ljudskim pravima u BiH nije standardni obavezni dio nastavnih planova i programa, plan budućih obuka o ljudskim pravima navodi ciljeve učenja, temu i približno trajanje kao i metodologije obuke koje bi mogle biti funkcionalne za postizanje očekivanih rezultata. Plan obuka o ljudskim pravima za novoimenovane sudije i tužioce imaće dvije faze, osnovne obuke kroz seminare, radionice i online HELP kurseve u prvoj godini /4 modula/, kao obaveznu obuku, zatim u naredne dvije godine naprednu obuku kroz ostalih 6 modula.

Teme prve godine obavezne obuke su slijedeće:

Uvod u EKLJP; Principi tumačenja EKLJP-a (osnove i napredna obuka); Procesna ljudska prava i Jednakost i nediskriminacija.

Tokom druge godine biće obrađene teme: Principi tumačenja EKLJP-a (napredni kurs); Pristup pravdi za žene; Obrazloženje presuda.

Tokom treće godine biće obrađene teme poput: Zločini iz mržnje i govor mržnje; Prava žrtava.

Kao izborne i napredne kurseve novoimenovani nosioci prvosudnih funkcija će moći priustvovati obukama o Pravima vlasništva; Migracije i ljudska prava i Evropski standardi o ljudskim pravima i vještine istraživanja sudske prakse .

OBUKE TOKOM 2024. GODINE – PRVA GODINA OBUKA O LJUDSKIM PRAVIMA:

16. Uvod u evropsku konvenciju o osnovnim ljudskim pravima i slobodama

Trajanje obuke: 1 dan

Preduslovi: HELP kurs o uvodu u EKLJP i ESLJP (procjena trajanja: ukupno 6 sati). Pohađanje onlajn kurseva može se ocijeniti potvrdom o završenom kursu koju na kraju kursa izdaje HELP (ne

⁷ Savjet Evrope, Ured Generalne direkcije za programe, *Akcioni plan za Bosnu i Hercegovinu 2018-2021*, 2018, str. : <https://rm.coe.int/bih-action-plan-2018-2021-en/16808b7563>

starije od 4 godine). Popis svih HELP kurseva nalazi se na stranici <http://help.elearning.ext.coe.int/#> Za pristup HELP platformi potrebna je registracija.

Opšti cilj: Omogućiti polaznicima da detaljnije razmotre neke aspekte sistema Konvencije, uključujući i način primjene u zemlji.

Posebni ciljevi učenja: Utvrđivanje primjene i pozicioniranje EKLJP-a u domaćem pravnom sistemu (znanje) ,Razmatranje izazova svojstvenih primjeni međunarodnih standarda ljudskih prava, uključujući sukob sa kulturološkim i organizacionim vrijednostima (stavovi/vrijednosti) Opisivanje uloge domaćeg zakonodavstva u utvrđivanju sekundarnog karaktera sistema EKLJP-a (znanje, stavovi/vrijednosti);Primjena domaćeg zakonodavstva na pojam efikasnog pravnog lijeka za potrebe člana 35. EKLJP (znanje, vještine)

Teme:

- Primjena *ratione personae, temporis i loci* EKLJP u domaćem pravnom okvir
- pojam žrtve povrede ljudskih prava (direktna i indirektna žrtva)
- ograničenja u primjeni EKLJP-a na određene kategorije i grupe (tj. strance)
- zabrana zloupotrebe prava (član 17. EKLJP)
- ograničenja u primjeni ograničenja prava (član 18. EKLJP)
- hijerarhija zakona i pozicija EKLJP-a u domaćem pravnom poretku
- doktrina četvrte instance prema EKLJP-u pojam efikasnog pravnog lijeka prema članu 13. EKLJP-a u primjeni u domaćem pravnom poretku
- pitanje pristupa pravdi (uključujući i perspektivu rodne pripadnosti)
- pozicija EKLJP-a u domaćem pravnom sistemu
- hijerarhija zakona
- sukob EKLJP-a i domaćih zakona obavezujuća priroda presuda ESLJP-a donesenih protiv BiH i njihove posljedice (tj. obnova postupaka...)
- snaga presuda ESLJP-a donesenih protiv drugih zemalja članica SE
- razmjena iskustava između polaznika u pogledu primjene EKLJP-a u praksi
- uticaj privremene mjere (član 39. Poslovnika Suda) u domaćem pravnom sistemu

Metodologija: krenuti od pretpostavke da su polaznici putem onlajn kursa već imali standardnu prezentaciju/predavanje o sistemu. Edukacija licem-u-lice služi za potrebe omogućavanja diskusije i polaznicima omogućava razmjenu iskustava i razvijanje vještina. Primjenjivati dinamičnije metodologije koje zahtijevaju više učešća, kao što su:

- anketa: oko 10-7 dana prije obuke može se napraviti anketa u cilju prikupljanja ulaznih informacija od polaznika, a vezano za teme predstavljene na HELP kursu kojima bi željeli razgovarati tokom edukacija licem-u-lice;
- scenariji: moguće je prezentovati svaku temu i aspekt vezan za primjenu EKLJP-a na nivou zemlje (uključujući i vezano za član 39.);
- razgovor u krugu: o primjerima primjene prava ljudskih prava iz ličnog iskustva;
- igranje uloga/obrnute uloge: može biti vrlo korisno za polaznike kako bi razmislili o svojim stavovima i ponašanju, na primjer stavljajući se u poziciju druge osobe (tj. žrtve navodne diskriminacije kojoj vlasti negiraju bilo kakvu mogućnost naknade ili pretjerano formalističkim pristupom ometaju pristup pravdi) Način izdavanja potvrde/certifikata o završenoj obuci: test sa ocjenom „položio/la/nije položio/la“, koji obuhvata najmanje 2-3 otvorena pitanja na koja se odgovora u stavkama (bulletpoints) ili upućivanjem na opšte koncepte i principe. Test sa ocjenom „položio/la/nije položio/la“ provodi se na kraju obuke. O rezultatima testiranja polaznici se obavještavaju pojedinačno nakon obuke.

17. Obuka o principima tumačenja evropske konvencije o osnovnim ljudskim pravima i slobodama -osnovna obuka

Trajanje obuke: 1 dan

Preduslovi: kurs o uvodu u EKLJP. Pohađanje kursa uz lično prisustvo može se ocijeniti relevantnim certifikatom/potvrdom (ne starijim od 4 godine).

Opšti cilj: Omogućiti polaznicima da razviju takozvani „refleks za ljudska prava“, odnosno sposobnost pravnih i pravosudnih stručnjaka da u svim predmetima koje ispituju sagledaju dimenziju ljudskih prava i osiguraju da su njihove odluke u skladu sa obavezama države u pogledu poštivanja ljudskih prava.

Posebni ciljevi učenja: Utvrditi osnovne principe primjene koje koristi ESLJP (znanje) ; Odrediti dimenzije ljudskih prava u običnim slučajevima iz prakse (vještine) ;Primijeniti test u 3 koraka u vezi sa kvalifikovanim pravima (vještine) ;Prepoznati važnost pristupa usmjerenog na perspektivu žrtve integrisanog u pravosudnu praksu (vještine, stavovi/vrijednosti)

Teme:

- EKLJP kao živi instrument učinkovitost prava u skladu sa EKLJP i njihovo svrhovito tumačenje, uključujući i u odnosu na uživanje prava žena i djevojčica
- pozitivne obaveze prema EKLJP: kako mjeriti obim obaveze? Osmanov test
- ograničavanje prava: test u 3 koraka o kvalifikovanim pravima
- definicija uplitanja
- zakonitost (uključujući samostalno značenje zakona i kvaliteta zakona)
- legitimni cilj; nužnost; demokratsko društvo
- srazmjernost kao sastavni dio nužnosti
- polje slobodne procjene
- zabrana diskriminacije kao sveobuhvatni princip prema EKLJP
- nediskriminacija i jednakost; pozitivne mjere
- samostalni koncepti prema EKLJP
- Metodologija: anketa: oko 10-7 dana prije obuke može se napraviti anketa u cilju prikupljanja ulaznih informacija od polaznika, a vezano za teme predstavljene na HELP kursu o principima tumačenja EKLJP-a o kojima bi željeli razgovarati tokom edukacija licem-u-lice.
- scenariji i analize slučaja: svakoj od prethodno navedenih tema i aspekata treba pristupiti primjenjujući kratke scenarije, analize slučajeva na kojima će se raditi pojedinačno, u parovima ili u malim grupama (u zavisnosti od njihove složenosti). Treba ih razraditi na osnovu sudske prakse ESLJP-a imajući u vidu domaće zakonodavstvo i eventualne nedostatke, a ne treba se ograničavati na odluke donesene protiv BiH);
- kratki testovi: brzi kratki testovi (sa eventualnim korištenjem onlajn alata kao što je menti.com) mogu se koristiti za ispitivanje polaznika o poznavanju različitih samostalnih koncepata. Slike (tj. pokazivanje različitih odnosa sa istim efektom kao porodični) također mogu pokrenuti diskusije i pomoći edukatoru kod ilustrovanja pojmova;

18. Obuka o procesnim ljudskim pravima

Trajanje obuke: 2 dana

Preduslovi: kurs uz lično prisustvo o Uvodu o EKLJP i Principima tumačenja EKLJP-a. Onlajn HELP kurs o Proceduralnim zaštitama u krivičnim postupcima i pravima žrtava. Napomena: preduslov je ograničen na sudije u krivičnom postupku i tužioce. Popis svih HELP kurseva nalazi se na stranici <http://help.elearning.ext.coe.int/#>. Za pristup HELP platformi potrebna je registracija.

Opšti cilj: Polaznicima omogućiti razumijevanje pluralizma, opsega i međusobne povezanosti procesnih ljudskih prava i obučiti ih tako da posjeduju vještine potrebne za njihovu primjenu u oblastima građanskog, krivičnog i upravnog prava.

Posebni ciljevi učenja: Uvrstiti procesna prava u okvire šireg sistema ljudskih prava na način predviđen EKLJP-om (znanje) i kao element kvaliteta pravde (stavovi/vrijednosti); Upoznati se sa standardima utvrđenim sudskom praksom ESLJP-a (znanje) Utvrditi ulogu pravosudnih stručnjaka u poštivanju procesnih ljudskih prava (vrijednosti/stavovi)

Teme:

- Pristup proceduralnoj pravdi
- pravo na pravično suđenje; pravo na pristup sudu
- pravednost
- iznošenje dokaza
- razuman rok; akuzatorni postupak
- jednakost u postupanju
- obrazloženje sudskih presuda
- pravna sigurnost i odstupajuća sudska praksa
- posebne garancije koje se odnose na krivične i parnične predmete
- javna rasprava o pravo na efikasan pravni lijek
- prava žrtava
- pravda po mjeri djeteta
- okruženje i pristup pravdi: Aarhuska konvencija o pravo na informacije o pravo na učešće o pristup pravdi
- pristup pravdi za žene
- azil i pristup pravdi
- pristup procesnih prava (proceduralna pravičnost u okviru suštinskih ljudskih prava sa fokusom na procesne zahtjeve u okviru različitih prava predviđenih EKLJP-om) o obaveza primjene dužne pažnje u istrazi i gonjenju o obaveza saslušanja zainteresovane stranke prije donošenja odluke integrisana procesna ocjena: procjena elemenata proceduralne pravde u konkretnim slučajevima i analiza kvaliteta domaćeg procesa odlučivanja o srazmjernost mjere o opravdanost mjere o princip supsidijarnosti i polje slobodne procjene
- Metodologija: krenuti od pretpostavke da su polaznici već imali standardnu prezentaciju/predavanje o standardima člana 6., strukturi presuda ESLJP-a.

Edukacija licem-u-lice služi za potrebe omogućavanja diskusije i polaznicima omogućava razmjenu iskustava i razvijanje vještina

- anketa prije obuke može se napraviti anketa u cilju prikupljanja ulaznih informacija od polaznika, a vezano za teme predstavljene na HELP kursevima koji su utvrđeni kao preduslov o kojima bi željeli razgovarati tokom edukacija licem-u-lice. Polaznici mogu biti pozvani da sa ostalim polaznicima razmijene slučajeve iz prakse o kojima bi željeli razgovarati.
- scenariji, analize slučaja, ključna pitanja: većini prethodno navedenih tema i aspekata treba pristupiti primjenjujući kratke scenarije, analize slučajeva i ključna pitanja, na kojima će se raditi pojedinačno, u parovima ili u malim grupama (u zavisnosti od njihove

složenosti). Treba ih razraditi na osnovu sudske prakse ESLJP-a imajući u vidu domaće zakonodavstvo i eventualne nedostatke, a ne treba se ograničavati na odluke donesene protiv BiH); • simulacija suđenja (moot court): omogućiti polaznicima da razvijaju svoje pravne argumente i vještine debate i pomoći im da uvažavaju mišljenje suprotne strane, čime će imati mogućnost pozivati se na zaštitu ljudskih prava.

KONTINUIRANA OBUKA

19. Obuka: obuka o jednakosti i nediskriminaciji

Trajanje obuke: 1,5 dan

Preduslovi: Kursevi uz lično prisustvo obezbijedjeni u toku prve godine i HELP kurs za zaštitu od diskriminacije (procjena trajanja: ukupno 12 sati).

Popis svih HELP kurseva nalazi se na stranici <http://help.elearning.ext.coe.int/#> Za pristup HELP platformi potrebna je registracija.

Opšti cilj:

Omogućiti polaznicima prepoznavanje različitih vrsta diskriminacije u različitim kontekstima, te im obezbijediti potrebno znanje i vještine za primjenu testa diskriminacije i posebnih proceduralnih odredbi na teret dokazivanja, uvažavajući pri tom potencijalne prepreke na koje žrtve diskriminacije nailaze.

Posebni ciljevi učenja:

Obezbeđivanje pregleda relevantnog pravnog, institucionalnog i praktičnog aspekta teme (znanje); Određivanje uloge pravosudnih stručnjaka u poštivanju ljudskih prava i principa nediskriminacije (vrijednosti/stavovi) ; Razmatranje pristupa ESLJP-a prema tužbama za diskriminaciju (znanje/vještine); Utvrđivanje standarda od značaja u pravosudnom odgovoru na slučajeve diskriminacije i njihovo primjenjivanje (znanja/vještine)

Teme:

- Zabrana diskriminacije u međunarodnom, evropskom i domaćem pravu;
- Aspekti privatnog prava, javnog prava i prava o ljudskim pravima
- Pojam, oblici i elementi diskriminacije
 - zaštićeni osnovi (rasno ili etničko porijeklo, vjera ili uvjerenja, seksualna orijentacija, invaliditet, starosna dob)
 - suštinska kršenja
 - direktna/indirektna diskriminacija
 - polje slobodne procjene
 - standardi i teret dokazivanja
- Pozitivna diskriminacija/rodni paritet
- Diskriminacija pri zapošljavanju i uznemiravanje (rasa, pol, starosna dob, invaliditet)
 - zapošljavanje
 - radni uslovi
 - mobing
 - porodiljsko odsustvo/roditeljsko odsustvo oca
- Bračna jednakost (pol, rasa, seksualna orijentacija)
- Diskriminacija prema zajednici Roma, zajednici SOGI (seksualna orijentacija i rodni identitet) i zajednici osoba sa invaliditetom
- Rodno zasnovano nasilje kao oblik systemske diskriminacije
- Proceduralni aspekti predmeta diskriminacije
 - posebna obilježja postupaka za zaštitu od diskriminacije (nadležnost, aktivna i pasivna legitimacija, trajanje i računanje rokova za podnošenje specijalnih tužbi za diskriminaciju, privremene mjere, izvršni postupci)
 - teret dokazivanja
 - učesće trećih lica (amicus curiae, spajanje, posrednik)
 - obrazloženje presuda u predmetima diskriminacije

- sistem pravnih lijekova u predmetima diskriminacije (žalba i revizija)

Rodna perspektiva i nediskriminacija: sve vrijeme trajanja, kurs treba odražavati rodnu ravnopravnost i nediskriminaciju. Posebnu pažnju treba posvetiti seksističkom jeziku, korištenju rodni stereotipa, rodno zasnovanom nasilju.

Metodologija:

Krenuti od pretpostavke da je polaznicima već održana standardna prezentacija/predavanje o pojmu i standardima jednakosti i zabrane diskriminacije (član 14. EKLJP-a). Ova edukacija licem-u-lice služi za potrebe omogućavanja diskusije i rješavanja slučajeva iz prakse. Zbog navedenog, predavanja trebaju biti svedena na minimum, te je potrebno primjenjivati dinamičnije metodologije koje zahtijevaju više učešća, kao što su:

- scenariji i analize slučaja: slučajeve treba birati imajući u vidu, osim domaćeg zakonodavstva, i sudsku praksu ESLJP-a (ne ograničavati se na odluke donesene protiv BiH). Neki od slučajeva koji se predstavljaju tokom onlajn kursa mogu biti predmet detaljnije analize;
- igranje uloga/obrnute uloge: može biti naročito efikasno kako bi polaznici osjetili teškoće iskustva žrtava diskriminacije, koje sistem često reviktimizuje kada prijave diskriminaciju;
- simulacija suđenja (moot court): omogućiti polaznicima da razvijaju svoje pravne argumente i vještine debate i pomoći im da uvažavaju mišljenje suprotne strane, čime će imati mogućnost pozivati se na zaštitu ljudskih prava.

Pokazatelji postizanja ciljeva: da bi se uspostavila polazna osnova, a i za potrebe prikupljanja informacija o opštem nivou znanja polaznika koje će se koristiti za utvrđivanje potreba za obukom, potrebno je provesti testiranje prije obuke, koje će se sastojati od pitanja sa više ponuđenih odgovora. Da bi se utvrdilo da li su postignuti ciljevi učenja, može se provesti test nakon obuke u kojem će se ponoviti pitanja iz prvog testa.

POČETNA OBUKA

PRAVNI OKVIR ZA POČETNU OBUKU

Pravni okvir za početnu obuku određen je odredbama članova 3, 8 i 17. Zakona o Centru za edukaciju sudija i javnih tužilaca u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 49/02, 77/02, 30/07 i 63/14), člana 17, stav 1, tačka 9. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom savjetu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine” broj 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08), te Zakonom o sudovima Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 37/12). Preporuka Komiteta ministara Savjeta Evrope Rec (2010) 12 te Mišljenja CCJE br. 1,3,4,9,10 i 11) i Evropska povelja o zakonima za sudije jasno ukazuju na potrebu kreiranja programa početne obuke.

CILJNE GRUPE POČETNE OBUKE

U skladu sa naprijed navedenim odredbama zakona, početnom obukom će biti obuhvaćeni pripravnici i stručni saradnici zaposleni u sudovima i tužilaštvima, kao lica koja se namjeravaju baviti ulogom sudije ili tužioca, te novoimenovani sudije i tužioci, odnosno one sudije i tužioci koji su na tu poziciju imenovani sa pozicija iz drugih oblasti i koji na taj način prvi put stupaju u pravosudni sistem Republike Srpske.

CILJEVI POČETNE OBUKE

Kao što je to bio slučaj i prethodnih godina, opšti cilj pružanja obavezne početne obuke stručnim saradnicima u sudovima i tužilaštvima jeste sticanje vještina neophodnih za efektivno i efikasno vršenje sudijske, odnosno tužilačke funkcije uključujući i sticanje svestranih iskustava iz prakse, etičnosti profesije i sagledavanje svih segmenata uloge i značaja odgovornosti koje su stručnim saradnicima povjerene u njihovim redovnim poslovima. Naglasak na važnosti početne obuke stručnih saradnika leži na razvijanju njihovih profesionalnih vještina, neophodnih za vršenje poslova koje obavljaju kao i na sagledavanju važnosti uloge i značaja profesije sudije i tužioca u društvu.

Kada je riječ o novoimenovanim sudijama i tužiocima, a koji na te pozicije nisu birani iz reda stručnih saradnika, te samim tim nisu prošli program početne obuke za stručne saradnike, evidentna je potreba da se ovoj kategoriji lica pruži ona obuka koja im je neophodno potrebna za uspješno obavljanje sudijske ili tužilačke funkcije.

S obzirom na to da je polaganje Pravosudnog ispita osnovni preduslov za obavljanje bilo koje pravosudne funkcije, to je cilj početne obuke pripravnika njihovo pripremanje za polaganje navedenog ispita.

Dakle, u okviru opšteg cilja početne obuke potrebno je ostvariti sljedeće posebne ciljeve:

- Obučiti stručne saradnike za posao koji trenutno rade u sudovima i tužilaštvima te za posao budućih sudija i tužilaca;
- Obučiti lica koja su po prvi put imenovana na neku od pravosudnih funkcija za obavljanje poslova sudije i tužioca;
- Pripremiti pripravnike za polaganje Pravosudnog ispita;
- Stvoriti kvalitetnu bazu za izbor budućih sudija i tužilaca.

Planirano je da se realizacijom programa početne obuke, kroz proces razvijanja vještina i sposobnosti polaznika obuke, ostvari i cilj kvalitetnog doprinosa pravosudnoj reformi, izgradnji i jačanju efikasnog pravosudnog sistema u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini.

KARAKTER POČETNE OBUKE

Početna obuka stručnih saradnika zaposlenih u sudovima i tužilaštvima, kao lica koja se namjeravaju baviti ulogom sudije ili tužioca će, kao i do sada, biti opšteg karaktera iz razloga što u trenutku vršenja obuke nije unaprijed poznato na kojim poslovima će ta lica raditi nakon eventualnog imenovanja na sudijsku ili tužilačku funkciju.

Naglasak obuke ovih lica, podrazumijeva se, treba biti i biće na sticanju znanja i vještina potrebnih u primjeni procesnog i materijalnog prava

Sama obuka je koncipirana u skladu sa pretpostavkom da stručni saradnici već posjeduju potrebna znanja iz oblasti opšteg materijalnog prava, iz kojeg razloga će ista biti fokusirana na procesne zakone. Naravno, pri tome neće biti zanemarene izmjene i dopune zakona koje budu donesene u oblasti materijalnog prava, a sve kako bi stručni saradnici stekli nova i proširili postojeća znanja iz navedenih oblasti, te kako bi stečena znanja primjenili u praksi.

Treba naglasiti da je od suštinske važnosti da, kroz početnu obuku, stručni saradnici postignu ne samo bolje razumijevanje materijalnih i procesnih zakona, već i da steknu znanja i vještine iz drugih povezanih oblasti kao što su etika, ljudska prava i slobode, informacione tehnologije, vještine komuniciranja, savladavanje stresa i drugih oblasti, a koja znanja i vještine će im biti od velikog značaja prilikom obavljanja pravosudne funkcije, iz kojeg razloga su u sadržaj ove obuke upravo uvrštene i navedene oblasti.

Obuka novoimenovanih sudija i tužilaca će u ovoj godini biti usmjerena na primjenu pojedinih procesnih odredbi, kao i na zaštitu ljudskih prava. Takođe, ova kategorija lica će moći da prisustvuje i svim drugim obukama predviđenim za sudije i tužioce.

Kada je riječ o trećoj kategoriji polaznika početne obuke, potrebno je imati u vidu da naročito u ovom slučaju nije poznato na kojim će poslovima raditi pripravnici nakon njihovog eventualnog imenovanja za stručne saradnike, a kasnije za sudije i tužioce. Iz tog razloga je početna obuka ovih lica i usmjerena na njihovu pripremu za polaganje Pravosudnog ispita s obzirom da je upravo to osnovni preduslov za njihov ostanak u pravosuđu.

U okviru početne obuke pripravnika biće zastupljene i teorija i praksa kako bi se ova lica što bolje osposobila za polaganje Pravosudnog ispita, s obzirom da se isti sastoji i od teorijskog i od praktičnog dijela. Ipak, s obzirom na ograničenost kapaciteta Centra, a u vezi sa obimnošću materije koju bi bilo potrebno obraditi i karakterom prolaznosti ove kategorije lica imajući u vidu zakonom ograničen, relativno kratak, period tokom kojeg se može obavljati pripravniki staž, posebna pažnja će se ipak posvetiti obuci pripravnika za polaganje praktičnog dijela Pravosudnog ispita tj. izradi sudske odluke u građanskim i krivičnim stvarima.

EDUKATORI

Polazeći od pomenutog cilja početne obuke da osposobi stručne saradnike kako za posao koji trenutno rade tako i za buduće poslove, novoimenovane sudije i tužioce za što kvalitetnije obavljanje poslova u okviru funkcije za koju su izabrani, a pripravnike za polaganje Pravosudnog ispita kao osnovnog preduslova za obavljanje bilo koje pravosudne funkcije, provođenje ove obuke biće, kao i do sada, povjereno za to obučenim nosiocima pravosudnih funkcija, a uz pomoć stručnjaka i iz drugih oblasti, odnosno stalnih ili povremenih predavača, kada je to potrebno.

Tokom provođenja početne obuke vršiće se evaluacija rada trenera kroz upitnike učesnicima na kraju svakog seminara.

POLAZNICI OBUKE U 2024. GODINI

Kategorija polaznika obuke iz reda stručnih saradnika, podrazumijeva diplomirane pravnike sa položenim pravosudnim ispitom, zaposlene u sudovima ili tužilaštvima na svim nivoima u Bosni i Hercegovini koji nakon (minimalno) tri godine rada u sudovima i tužilaštvima stiču pravo da budu imenovani za sudije/tužioce.

Kategorija novoimenovanih sudija i tužilaca obuhvata lica koja su po prvi put imenovana na poziciju sudije ili tužioca, a na tu poziciju nisu imenovana iz reda stručnih saradnika, te samim tim nisu završila početnu obuku za stručne saradnike.

Kategorija polaznika obuke iz reda pripravnika, podrazumijeva diplomirane pravnike zaposlene u sudovima/tužilaštvima u svrhu obavljanja pripravničkog staža koji nakon (minimalno) dvije godine rada stiču pravo na polaganje pravosudnog ispita.

Kako su do kraja 2023. godine, završena 3 trogodišnja ciklusa Početne obuke stručnih saradnika, ostvarena kroz obuku iz ukupno 12 modula, na način da su se obrađivala 4 modula godišnje, to će se od 2024. godine Program početi ostvarivati ispočetka, uz mogućnost nadoknade pojedinih modula.

Shodno navedenom, ova obuka će tokom 2024. godine obuhvatiti obradom 4 modula I godine obuke, a kategorija polaznika obuke iz reda stručnih saradnika će obuhvatiti kako stručne saradnike koji su imenovani nakon 2021. godine (kada su moduli I godine obuke prethodno obrađivani), te iz tog razloga nisu prisustvovali svim ili pak pojedinim modulima iz prve godine obuke, tako i stručne saradnike koji su u toku 2021. godine već obavljali tu dužnost, ali su iz opravdanih razloga obuku iz pojedinih modula propustili. Podrazumijeva se da će se ovoj grupi polaznika obuke, priključiti i stručni saradnici koji će tek biti imenovani tokom 2024. godine, dok obuka za treću godinu još uvijek bude trajala.

Za razliku od početne obuke stručnih saradnika i novoimenovanih sudija i tužilaca, pripravnici nisu obavezni da istoj prisustvuju ali je to u svakom slučaju poželjno iz razloga što će na taj način biti u mogućnosti da razjasne mnogobrojne nedoumice sa kojima se, sigurno svakodnevno, susreću prilikom obavljanja svojih poslova. Noviimenovanim sudijama i tužiocima smatraće se, kao što je već ranije pomenuto, oni koji su na tu funkciju izabrani u periodu od šest mjeseci unazad.

Podrazumijeva se da će početnoj obuci pripravnika moći prisustvovati oni pripravnici koji budu obavljali pripravnički staž u sudovima i tužilaštvima u trenutku održavanja seminara.
Materijali

Za obuku će se, prije svega, koristiti relevantni zakoni i postojeći moduli, zatim razni priručnici, komentari, kompilacije, izvodi i stavovi sudske prakse i drugo. Takođe, treneri koji vrše obuku će, u slučaju potrebe, pripremati različite štampane materijale, odnosno ažurirati sredstva za obuku, koji materijali će biti dostupni i na web-stranicama centara.

FINANSIJSKA SREDSTVA ZA PROVOĐENJE OBUKE

Finansijska sredstva za provođenje svih vidova početne obuke će dijelom biti obezbjeđena iz budžeta Centra, dijelom od strane partnera Centra, u zavisnosti da li se obuka organizuje samostalno ili pak u saradnji sa domaćim ili međunarodnim partnerima.

SADRŽAJ POČETNE OBUKE ZA STRUČNE SARADNIKE U SUDOVIMA/TUŽILAŠTVIMA

Početna obuka za stručne saradnike se, prema utvrđenom programu, provodi u periodu od tri godine s obzirom na činjenicu da stručni saradnici tek nakon minimalno 3 godine provedene na toj poziciji, mogu biti imenovani na sudijsku ili tužilačku funkciju.

Program početne obuke predviđa provođenje obuke kroz 4 modula na godišnjem nivou, što u trogodišnjem periodu znači da stručnim saradnicima biva pružena obuka iz ukupno 12 modula. Radi adekvatnog ostvarivanja ciljeva obuke, onim stručnim saradnicima koji su iz opravdanih razloga propustili obuku iz pojedinih modula, biće omogućeno da to nadoknade u narednom periodu, dok će se za novoimenovane stručne saradnike obezbijediti kontinuiran i kvalitetan program obuke na trogodišnjem nivou.

MODULI U PRVOJ GODINI OBUKE

MODUL I – Nosioци pravosudne funkcije i društvo

- Položaj nosilaca pravosudnih funkcija
- Organizacija pravosuđa u BiH
- Profesionalni i etički standardi
- Ravnopravnost polova unutar pravosudnih institucija

MODUL II – Građanska oblast

- Prethodni postupak
- Pripremno ročište i glavna rasprava
- Aspekti primjene ZPP-a na sporove male vrijednosti
- Alternativno rješavanje sporova
 - a. Medijacija
 - b. Sudsko poravnanje
- Sudske odluke
 - a. Presude
 - b. Rješenja

MODUL III – Krivična oblast

- Principi krivičnog postupka
- Istraga
 - a. Uloga subjekata krivičnog postupka u istražnom postupku
 - b. Radnje dokazivanja
 - c. Posebne istražne radnje
 - d. Mjere obezbjeđenja prisustva osumnjičenog u postupku i uspješno vođenje postupka

MODUL IV – Izvršna i vanparnična oblast

- Upoznavanje sa podobnošću izvršne isprave
- Postupanje po žalbi i prigovoru - pravni lijekovi u izvršnom postupku
- Odlaganje i obustava izvršenja
- Izvršenje na osnovu vjerodostojne isprave
- Načela vanparničnog postupka
- Ostavinski postupak

MODULI U DRUGOJ GODINI OBUKE

MODUL I - Evropska konvencija i ravnopravnost polova

- Evropska Konvencija u kontekstu prava garantovanih članovima 5, 6 i 14
- Ravnopravnost polova

MODUL II - Građanska oblast

- Pripremno ročište
- Glavna rasprava sa posebnim osvrtom na dokaze
- Mjere obezbjeđenja

MODUL III - Krivična oblast

- Postupak po optužnici
- Glavni pretres
- Metodologija izrade presude

MODUL IV - Izvršna i upravna oblast

- Izvršenje i protivizvršenje
- Vrste izvršenja
- Prethodni upravni postupak
- Ispitivanje upravnog akta

MODULI U TREĆOJ GODINI OBUKE

MODUL I - Građanska oblast

- Metodologija izrada presude
- Žalbeni postupak

MODUL II - Krivična oblast

- Skraćeni postupci
- Redovni pravni lijekovi

MODUL III - Alternativno rješavanje sporova

- Medijacija
- Arbitraža

MODUL IV - Nosioци pravosudne funkcije i društvo

- Vještina komunikacije
- Psihologija sudnice
- Savladavanje stresa

U kalendarskoj 2024. godini, obuka stručnih saradnika će, kao što je već rečeno, obuhvatiti 4 Modula iz I godine obuke.

SEMINARI ZA PRVU GODINU POČETNE OBUKE **STRUČNIH SARADNIKA**

Obradi dolje navedenih modula obavezni su da prisustvuju oni stručni saradnici koji su imenovani nakon njihovog obrađivanja u 2021. godini, kao i oni stručni saradnici koji su u tom periodu već obavljali funkciju stručnog saradnika, u sudu ili tužilaštvu, a iz određenih razloga nisu prisustvovali seminaru na kojem je pojedini modul obrađen.

Takođe, obradi modula u obavezi će biti da prisustvuju i oni stručni saradnici koji budu imenovani na tu poziciju tokom 2024. godine, a prije održavanja seminara na kojem će pojedini modul biti obrađivan. Navedenoj obuci će moći prisustvovati i stručni saradnici sa teritorije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kao i stručni saradnici sa teritorije Federacije Bosne i Hercegovine kojima je iz određenih razloga, geografskih ili drugih, praktičnije da početnu obuku pohađaju na teritoriji Republike Srpske, a shodno dogovoru o saradnji između centara za edukaciju Republike Srpske i Federacije Bosne i Hercegovine. Moduli koji će se u okviru početne obuke za stručne saradnike obrađivati u 2024. godini, a obuhvataju prvu godinu obuke, su:

1. MODUL I – Nosioци pravosudne funkcije i društvo

- Položaj nosilaca pravosudnih funkcija
- Organizacija pravosuđa u BiH
- Profesionalni i etički standardi
- Ravnopravnost polova unutar pravosudnih institucija

Opis: početna obuka

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije, diskusije i praktičnog rada

Organizator: CEST RS

Potencijalni edukatori: stani edukatori CEST-a RS

Ciljne grupe: stručni saradnici iz sudova i tužilaštava na svim nivoima

Datum održavanja: 15. februar 2024.

Mjesto održavanja: Banja Luka

Trajanje: 1 dan

Broj učesnika: do 50

2. MODUL II – Građanska oblast

- Prethodni postupak
- Pripremno ročište i glavna rasprava
- Aspekti primjene ZPP-a na sporove male vrijednosti
- Alternativno rješavanje sporova
 - a. Medijacija
 - b. Sudsko poravnanje
- Sudske odluke
 - a. Presude
 - b. Rješenja

Opis: početna obuka

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije, diskusije i praktičnog rada

Organizator: CEST RS

Potencijalni edukatori: stani edukatori CEST-a RS

Ciljne grupe: stručni saradnici iz sudova i tužilaštava na svim nivoima

Datum održavanja: 05. juni 2024.
Mjesto održavanja: Banja Luka
Trajanje: 1 dan
Broj učesnika: do 50

3. MODUL III – Krivična oblast

- Principi krivičnog postupka
- Istraga
- Uloga subjekata krivičnog postupka u istražnom postupku
- Radnje dokazivanja
- Posebne istražne radnje
- Mjere obezbjeđenja prisustva osumnjičenog u postupku i uspješno vođenje postupka

Opis: početna obuka
Oblik obuke: centralizovana
Metod: kombinacija prezentacije, diskusije i praktičnog rada
Organizator: CEST RS
Potencijalni edukatori: stalni edukatori CEST- a RS
Ciljne grupe: stručni saradnici iz sudova i tužilaštava na svim nivoima
Datum održavanja: 29, novembar 2024.
Mjesto održavanja: Banja Luka
Trajanje: 1 dan
Broj učesnika: do 50

4. MODUL IV – Izvršna i vanparnična oblast

- Upoznavanje sa podobnošću izvršne isprave
- Postupanje po žalbi i prigovoru - pravni lijekovi u izvršnom postupku
- Odlaganje i obustava izvršenja
- Izvršenje na osnovu vjerodostojne isprave
- Načela vanparničnog postupka
- Ostavinski postupak

Opis: početna obuka
Oblik obuke: centralizovana
Metod: kombinacija prezentacije, diskusije i praktičnog rada
Organizator: CEST RS
Potencijalni edukatori: stalni edukatori CEST-a RS
Ciljne grupe: stručni saradnici iz sudova i tužilaštava na svim nivoima
Datum održavanja: 16. decembar 2024.
Mjesto održavanja: Banja Luka
Broj učesnika: do 50

SEMINARI ZA POČETNU OBUKU PRIPRAVNIKA

S obzirom na to da, prema Zakonu o sudovima Republike Srpske, edukaciju sudskih pripravnika utvrđuje Centar za edukaciju sudija i (javnih) tužilaca, to Centar u skladu sa ovom zakonskom obavezom već šestu godinu za redom vrši obuku i ove kategorije lica. Cilj obuke jeste osposobljavanje pripravnika za polaganje Pravosudnog ispita kao osnovnog preduslova za njihov ostanak u pravosuđu. Početna obuka za pripravnike će, kao i u prethodnim godinama, biti provedena kroz dva seminara na godišnjem nivou. Prvi seminar biće posvećen građanskopravnoj, a drugi krivičnopravnoj oblasti, s tim da će se i jedan i drugi seminar odnositi na izradu sudske odluke, jer je baš to onaj dio pripreme za polaganje Pravosudnog ispita koji je pripravniciima najpotrebniji. Uostalom, ovakav način pristupa obuci se u prethodnim godinama pokazao kao izuzetno uspješan iz kojeg razloga ga je potrebno provoditi i u budućnosti.

1. Građanska oblast

- Metodologija izrade sudske odluke u građanskom postupku

Opis: početna obuka

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije, diskusije i praktičnog rada

Organizator: CEST RS

Potencijalni edukatori: stalni edukatori CEST-a RS

Ciljne grupe: pripravnici iz sudova i tužilaštava na svim nivoima

Datum održavanja: 30. septembar 2024.

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 70

2. Krivična oblast

- Metodologija izrade sudske odluke u krivičnom postupku

Opis: početna obuka

Oblik obuke: centralizovana

Metod: kombinacija prezentacije, diskusije i praktičnog rada

Organizator: CEST RS

Potencijalni edukatori: Marija Aničić Zgonjanin, predsjednica Okružnog suda u Banjaluci

Ciljne grupe: pripravnici iz sudova i tužilaštava na svim nivoima

Datum održavanja: 05. novembar 2024.

Mjesto održavanja: Banja Luka

Broj učesnika: do 70

PRIJEDLOG VISOKOG SUDSKOG I TUŽILAČKOG SAVJETA BOSNE I HERCEGOVINE⁸

Visoki sudski i tužilački savjet Bosne i Hercegovine u okviru Projekta unapređenja efikasnosti sudova i odgovornosti sudija i tužilaca - treća faza, ICEA III provodi aktivnost „Unapređenje poslovnih procesa u sudovima, kroz reorganizaciju rada u sudovima i ljudskih resursa u sudovima“. U fokusu reorganizacije poslovnih procesa, je bolje korištenje znanja i

⁸ Projekat unapređenja efikasnosti sudova i odgovornosti sudija i tužilaca - treća faza, (ICEA III)

vještina pripravnika, njihov kvalitetniji angažman i bolji položaj, koji uz primjenu metoda delegacije administrativnih zadataka sa sudije na pripravnike doprinosi povećanju efikasnosti rada sudova.

3. Planom rada projekta ICEA III za 2024. godinu, predviđeno je održavanje 2 edukacije za pripravnike.

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Datum održavanja: februar (1 edukacija) i maj (1 edukacija)

Trajanje: 1 dan

Broj seminara: 2

Ciljna grupa: pripravnici

Planirani broj učesnika: do 30 učesnika (zavisno od broja pripravnika u ciljnim sudovima)

Teme: Definisane su u kurikulumu za pripravnike, koji je VSTS BiH razvio u saradnji sa entitetskim centrima za edukaciju sudija i tužilaca i sudijama ciljnih sudova.

Cilj: Seminar predstavlja dopunu internoj obuci pripravnika i pripravnika-volontera u sudovima s ciljem osnaživanja profesionalnih vještina i znanja pripravnika i pripravnika/volontera kao budućeg potencijalnog sudskog kadra, te s ciljem osposobljavanja pripravnika za polaganje pravosudnog ispita.

Metod: predavanje ex chatedra, interaktivna radionica

Edukativni materijal: edukativni materijal/moduli će biti razvijen od strane predavača, uz pomoć osoblja projekta unapređenja efikasnosti sudova i odgovornosti sudija i tužilaca - treća faza, ICEA III

Edukatori: edukatori će biti sudije koje su prošle obuku od strane eksperta Švedske sudske administracije i koje su učestvovala u izradi kurikuluma za pripravnike. Edukatori će biti angažovani od strane VSTS-a BiH u okviru projekta „ Projekta unapređenja efikasnosti sudova i odgovornosti sudija i tužilaca - treća faza, ICEA

EDUKACIJA EDUKATORA

1. Obuka trenera za glasnogovornike

Mjesto održavanja: biće naknadno određeno

Datum: 08. i 09. april 2024. i 20. maj 2024.

Trajanje: 1x2 dana i 1 dan plot za oba grada

Broj obuka: 2

Obuka trenera: maksimalno 16

Plot obuka: maksimalno 16

Ciljna grupa: predsjednici sudova, sudije, javni tužioci i glasnogovornici sa ambicijom da postanu treneri za glasnogovornike

Cilj: osposobiti polaznike znanjem i vještinama za obuku (budućih) glasnogovornika i drugih osoba iz sudova i tužilaštava koje se bave medijima

Teme: Predloženi seminar će kroz praktične radionice polaznicima omogućiti sticanje osnovnih medijskih i komunikacijskih znanja i vještina, sa fokusom na sljedeće oblasti:

- Proaktivna komunikacija pravosudnih organa sa medijima i javnošću;
- Jačanje poštovanja javnosti i integriteta pravosuđa kroz javne nastupe;
- Različite moderne, didaktičke vještine, kako bi se budućem treneru omogućilo da ponudi atraktivnu obuku za (buduće) glasnogovornike.

Metoda obuke: interaktivna obuka sa vježbama i didaktičkim vještinama

Materijali za obuku: pripremaju treneri

Predavači: predstavnici Holandskog Centra za obuku i studije za pravosuđe, SSR u koprodukciji sa lokalnim trenerima

Napomena: Ova aktivnost će se realizovati kao zajednička aktivnost centara za edukaciju RS i FBiH, uz podršku Holandskog Helsinškog Komiteta i Holandskog Centra za obuku i studije za pravo (SSR).

Takođe, planirano je još nekoliko seminara iz oblasti edukacije edukatora u saradnji sa Savjetom Evrope, kao zajednička aktivnost CEST-ova.